

उत्पत्तिया सफू म्हसीका

उत्पत्ति १:१ पदय् “दक्वसिबय् न्हापां” खँवः हिब्रू भाय्या “बैरेशीत” खँव्लं भाय् हीकातःगु खः। थ्वयात “उत्पत्ति” धकाः नां तःगु दु, अथे धयागु “दक्व खँया शुरु” खः। थ्व सफलिइ सृष्टियागु खँ जक मखु, व स्वयाः नं अजू चायापुगु खँ अब्राहाम पाखें इस्राएल जाति दःवःगु व व हे इस्राएल जातिया पाखें परमेश्वरं संसार न्यंक मुक्तिया ग्वसाः ग्वःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु।

परमेश्वरं अब्राहामनापं वपाखें छगू तःधंगु जाति दइ धकाः बाचा चिनादिल। अब्राहाम व सारा न्हापा हे यक्व बुराबुरी जुइ धुंक्गु खः अले इमि सन्तान मदु अयनं अब्राहामं परमेश्वरं बियादीगु वचनय् विश्वास यात। निइन्यादँतक अब्राहामं छुं हे शंका मयात अथे जुयाः परमेश्वरं वयात आशीर्वाद बियादिल अले वयात छम्ह काय् इसहाक बियादिल। अब्राहाम व वया सन्तान कनानय् च्वनीगु खः। इपिं फैज्वया च्वनीगु खः। वं अन छगू वेदी दयकल अले व व वया सन्तानतयसं अब्राहामयात यूप्रेटिस खुसिया उखेपाखें सःतादीम्ह परमेश्वरया आराधना यात। उत्पत्ति सफूया लिपांगु भागय् तसकं अनिकाल जूगुलि याकूब व वया काय्पि थःगु परिवार ज्वनाः मिश्रय् वन। उबलय् याकूबया काय्पि मध्ये छम्ह योसेफ मिश्रया जुजुया तःधंम्ह हाकिम जुयाच्चंगु खः अले याकूबया परिवार नये मखनाः सीम्वालेमा धकाः योसेफ इमित अन्न बियाछवये फत। छम्ह इस्राएली योसेफ मिश्रयाम्ह हामा जुयाच्चंबलय् इस्राएलीत इमिगु थासय् अनिकाल जूगुलि मिश्रय् वयाः च्वंवःगु खः।

थ्व सफूयात “बाचाया सफू” धकाः नं धायेगु याः। विशेष यानाः थुकी परमेश्वर व प्रकृतियागु स्वापु, परमेश्वर व मनूया दथुइ बाचा व मनु मनूया दथुइया स्वापु थज्याःगु खँ च्वयातःगु दु।

धलः पौ

सृष्टियागु खँ १:१-२:२५

न्हापांगु पाप व थुकिया सजाँय ३:१-४:२४

आदमंनिसें नोआतक ५:१-३२

नोआ व खुसिबाः वःगु ६:१-९:२८

नोआया सन्तान व बाबेलया धरहरा १०:१-११:३२

परमप्रभुं अब्रामयात ल्ययादीगु १२:१-२०
 अब्राम व लोत बायावंगु १३:१-१४:२४
 परमप्रभुं अब्रामलिसे बाचा चिनादीगु १५:१-२१
 अब्राम, हागार व इसमाएल १६:१-१६
 अब्रामया नां अब्राहाम तयादीगु १७:१-८
 अब्राहामयात काय् बीगु बाचा चिनादीगु १७:१-१८:१५
 अब्राहाम, लोत, सदोम व गमोरा १८:१६-१९:३८
 अब्राहाम, सारा व इसहाक २०:१-२३:२०
 इसहाकयात भन्चा मा:वंगु २४:१-६७
 अब्राहाम सीगु २५:१-१८
 इसहाक व वया परिवार २५:१९-२८:९
 याकूब व वया परिवार २८:१०-३५:२९
 एसाव व वया परिवार ३६:१-४३
 योसेफयात वया दाजुपिन्सं मियाछ्व:गु ३७:१-३६
 यहदा व तामार ३८:१-३०
 योसेफ मिश्र देशय् ३९:१-४१:५७
 योसेफ व वया दाजुकिजापिं ४२:१-४५:२८
 याकूब व वया परिवार मिश्रय् वंगु ४६:१-४७:३१
 याकूबं थ: काय्पिन्त आशिष ब्यगु व सीगु ४८:१-५०:१४
 योसेफ सीगु ५०:१५-२६

उत्पत्ति

सृष्टिया खँ

- 1 दक्वसिबय् न्हापां परमेश्वरं आकाश व पृथ्वी सृष्टि यानादिल।
- 2 पृथ्वी बां मल्ल, अले शून्य। तत:जा:गु समुद्रया च्वय् न्यंकभनं खिउँसे च्वं। परमेश्वरया आत्मा समुद्रया च्वँच्वं जुयाचवनी।
- 3 परमेश्वरं धयादिल, “तुयगु ज: दयेमा।” अले तुयगु ज: दत।
- 4 परमेश्वरं व ज:यात स्व:बलय् वय्क:यात व बांला: ताल। अले वय्कलं ज:यात खिउँथासं अलग तयादिल।
- 5 परमेश्वरं ज:यात “दि” अले खिउँथात “चा” धका: नां तयादिल। चा फुना: स्थ जुल। थुकथं - छन्हू जुल।
- 6 परमेश्वरं धयादिल, “ल: निब्व दयेत दथुइ जा: दयेमा।”

- 7 अले वयकलं लःयात च्वय् व क्वय् यानाः निब्व दय्कादिल। अथे हे जुल।
- 8 परमेश्वरं च्वय्यागु ब्वयात “आकाश” धकाः नां तयादिल।
चा फुनाः सुथ जुल। थुकथं – निन्हु जुल।
- 9 अले परमेश्वरं धयादिल, “आकाशया क्वय् च्वंगु फुक्क लः छथाय् मुनेमा, अले गंगु बैं खनेदयेमा।” अथे हे जुल।
- 10 परमेश्वरं गंगु बैयात “पृथ्वी” धकाः नां तयादिल। अले मुंगु लःयात “समुद्र” धकाः नां तयादिल। वय्कःयात थ्व बांलाः ताल।
- 11 परमेश्वरं धयादिल, “पृथ्वी फुक्क कथंयागु घॉय्मा, पुसा दइगु स्वांसिमा व थथःगु कथंयागु पु दइगु फलफुलमा थथःगु कथं बुइकेमा।” अले अथे हे जुल।
- 12 थुकथं पृथ्वीं फुक्क कथंयागु घॉय्, पुसा दुगु अन्नमा व फलफुल सइगु सिमात बुइकल। परमेश्वरयात थ्व बांलाः ताल।
- 13 चा फुनाः सुथ जुल। थुकथं – स्वन्हु जुल।
- 14 अले परमेश्वरं धयादिल, “न्हि व चा छुटे यायेत आकाशय् जः दयेमा। अले थ्व दिं, दें व नखःचखः सीकेगु चिं जुइ।
- 15 पृथ्वीइ जः खय्केत आकाशय् जः दयेमा।” अथे हे जुल।
- 16 परमेश्वरं ततःधंगु निगू जः दय्कादिल – तःधंगु जः न्हिनय् थीत व चिधंगु जः चान्हय् थीत खः। वयकलं नगुत नं दय्कादिल।
- 17 वयकलं इमित पृथ्वीइ जः बीमा,
- 18 न्हिनय् नं चान्हय् नं थीमा, अले जःयात खिउँथासं छुटे यायेमा धकाः आकाशय् तयादिल। परमेश्वरयात थ्व बांलाः ताल।
- 19 चा फुनाः सुथ जुल। थुकथं – प्यन्हु जुल।
- 20 परमेश्वरं धयादिल, “लखय् थीथी जीवजन्तुत दयेमा, अले आकाशय् थीथी झंगःपंक्षीत ब्वयाजुइमा।”
- 21 अले परमेश्वरं लखय् च्वनीपिं ततःधिपिं जन्तुत, फुक्क किसिमया लखय् नं बैय् नं जुइपिं जन्तुत व फुक्क किसिमया झंगःपंक्षीत दय्कादिल। परमेश्वरयात थ्व बांलाः ताल।
- 22 परमेश्वरं इमित आशिष बियाः धयादिल, “मचाखाचा यक्व दयाः समुद्रय् जायेमा, अले झंगःपंक्षीत नं पृथ्वीइ यक्व दयेमा।”
- 23 चा फुनाः सुथ जुल। थुकथं – न्यान्हु जुल।
- 24 परमेश्वरं धयादिल, “पृथ्वीइ छैय् लहीपिं, बैय् घिसय् जुयाजुइपिं व जंगलय् च्वनीपिं फुक्क कथंया जन्तुत दयेमा।” अले अथे हे जुल।

25 अले परमेश्वरं थीथी कथंयापि जंगलय् च्वनीपिं, छँय् लहीपिं, व बँय् घिसय् जुयाजुइपिं जन्तुत दय्कादिल। वय्कःयात थ्व बांलाः ताल।

26 अले परमेश्वरं धयादिल, “मनूयात झीपिं थें हे च्वंक व झीगु हे ख्वाःलसि वयेक दय्के। अले इमित समुद्रय् च्वंपिं न्यातय्त, आकाशय् च्वंपिं झंगःपंक्षीतय्त, छँय् लहीपिं फुक्क जीवजन्तुतय्त, फुक्क पृथ्वीयात व पृथ्वीइ घिसय् जुयाजुइपिं जीवजन्तुतय्त अधिकार याकेब्यु।”

27 थुकथं परमेश्वरं मनूयात थःगु हे ख्वाःलसि वयेक दय्कादिल।

परमेश्वरयागु हे ख्वाःलसि वयेक वय्कलं इमित दय्कादिल।

वय्कलं इमित मिजं व मिसा यानाः दय्कादिल।

28 परमेश्वरं इमित आशिष बियाः धयादिल, “छिमि मचाखाचा यक्व दयाः पृथ्वी जायेमा, अले पृथ्वीइ अधिकार यायेमा। समुद्रय् च्वंपिं न्या, आकाशय् च्वंपिं झंगःपंक्षी व बँय् घिसय् जुइपिन्त अधिकार यायेमा।”

29 परमेश्वरं धयादिल, “न्यँ, जिं छिमित फुक्क कथंयागु पुसा दुगु अन्नमा व फल सइगु सिमात पुसा नापं बी। थ्व हे छिमिगु नसा जुइ।

30 पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्क जीवजन्तु, आकाशय् च्वंपिं झंगःपंक्षी व बँय् घिसय् जुयाजुइपिं फुक्क जीवजन्तुतय्त नयेत जिं घॉय्मा बी।” अले अथे हे जुल।

31 परमेश्वरं थःम्हं दय्कूगु फुक्क स्वयादिल। वय्कःयात थ्व तसकं बांलाः ताल।

चा फुनाः सुथ जुल। थुकथं – खुन्हु जुल।

2

1 थुकथं आकाश व पृथ्वी, अले थुकी च्वंगु फुक्कं दय्के क्वचाल।

2 परमेश्वरं थःगु फुक्क ज्या खुन्हुं सिधय्काः न्हयन्हु दुखुन्हु आराम कयादिल।

3 परमेश्वरं न्हयन्हु खुन्हुयात आशिष बियाः थ्व दियात पवित्र यानादिल।

छाय्धाःसा थ्वखुन्हु परमेश्वरं सृष्टिया ज्या फुक्क क्वचाय्काः आराम कयादीगु खः।

आदम व हव्वा

4 आकाश व पृथ्वी सृष्टि जूगु खँ थ्व हे खः।

परमप्रभु परमेश्वरं आकाश व पृथ्वी सृष्टि यानादीगु दिखुन्हु

5 पृथ्वीइ घॉय्मा छमा नं मदु, सिमा छमा नं मदु। छाय्धाःसा उबलय् परमप्रभु परमेश्वरं वा वय्कामदीनि, अले बँ ज्याइपिं मनूत नं छम्ह हे मदुनि।

6 अथेसां बुंगाःचां लः पिहां वयाः फुक्क बँ प्याइगु खः।

7 अले परमप्रभु परमेश्वरं बैय् च्वंगु चा कयाः मनू दय्कादिल, अले वयागु न्हासय् जीवनया सासः थनादिल। थुकथं मनू जीवन दुम्ह जुल।

8 परमप्रभु परमेश्वरं पुर्बपाखे अदन धाःथाय् छगू क्यब दय्कादिल। अले वय्कलं दय्कादीम्ह मनूयात अन तयादिल।

9 परमप्रभु परमेश्वरं अन स्वयेबलय् न्हाइपुसे च्वंगु व भिंगु भिंगु फल सइगु सिमात बुइकादिल। दथुइलाक जीवन बीगु सिमा व भिं व मभिया ज्ञान बीगु सिमा नं दय्कादिल।

10 क्यबयात प्याकेत अदनं लःया छगू खुसि पिहां वल। अले अनं व प्यंगू खुसि जुयाः बायावन।

11 न्हापांगु खुसिया नां पीशोन खः। थ्व खुसि हवीला धाःगु लुँ दइगु देश चाःहिलावनी।

12 थ्व देशया लुँ तसकं भिं। नापं थन तःजिगु धूप व तःजिगु ल्वहंत नं दु।

13 निगूगु खुसिया नां गीहोन खः। थ्व कूश धाःगु देश चाःहिलावनी।

14 स्वंगूगु खुसिया नां टाइग्रिस खः। थ्व अश्शूर धाःगु देशया पुर्बपाखे बाःवनी। प्यंगूगु खुसिया नां यूफ्रेटिस खः।

15 अले परमप्रभु परमेश्वरं मनूयात बुँ ज्यायेत व थुकिया बिचाः यायेत अदन धाःगु क्यबय् यंकाः तयादिल।

16 परमप्रभु परमेश्वरं वयात धयादिल, “थ्व क्यबय् च्वंगु फुक्क सिमाया फल नःसां ज्यू।

17 भिं व मभिया ज्ञान बीगु सिमाया फल छता धाःसा नये मज्यू। नल धाःसा छ उखुन्ह हे सी।”

18 अले परमप्रभु परमेश्वरं धयादिल, “मनूयात याकःचा च्वनेगु बांलाः मजू। जिं वयात ग्वाहालि याइम्ह छम्ह पासा दय्काबी।”

19 परमप्रभु परमेश्वरं बैय् च्वंगु धू कयाः व हे धुलं फुक्क पशुत व झंगःपंक्षीत दय्कादिल। अले थुमित छु छु नां तइ धकाः स्वयेत वय्कलं थुपिं फुक्कसित मनूयाथाय् हल। मनुखं थुमित छु छु नां तल व हे व हे थुमिगु नां जुल।

20 थुकथं मनुखं फुक्क छैय् लहीपिं पशुत, आकाशय् च्वपिं झंगःपंक्षीत व जंगलय् च्वपिं पशुतय् नां तयाबिल। थुपिं मध्ये मनूयात ग्वाहालि यायेत ल्वःम्ह धाःसा छम्ह हे मदु।

21 अले परमप्रभु परमेश्वरं मनूयात छुं हे मचायक न्ह्यः वयकाबिल। व न्ह्यः वयकाच्चंबलय् परमेश्वरं वयागु बपिक्वँय् छपु लिकयाः उकिया थासय् लां जायकादिल।

22 परमप्रभु परमेश्वरं व हे बपि क्वँचं मिसा मन् छम्ह दयकाः मनूयाथाय् हयादिल।

23 अले मनुखं धाल,
 “थ्व ला जिगु हे क्वँचं दुगु क्वँय्
 व लां दुगु ला खः।
 थ्वयात मिसा धकाः धायेगु जुइ।
 छायाःसा वयात मिजंया म्हं
 लिकयाः दयकूगु खः।”

24 अयजूगुलि मन् थः मां बौयात त्वःताः थः कलाःलिसे च्वंवनी। अले इपि छम्ह हे जुइ।

25 मिजं व वया कलाः निम्हं नांगा जूसां इमिके मछाः धयागु मदु।

3

न्हापांगु पाप व थुकिया सजॉय

1 परमप्रभु परमेश्वरं दयकादीपिं पशुत मध्ये सर्प दक्वसिबय् धूर्तम्ह खः। वं मिसायात धाल, “परमेश्वरं धात्थें हे क्यबय् च्वंगु गुगुं नं सिमाय् च्वंगु फल नये मते धाःगु खः ला?”

2 मिसां सर्पयात धाल, “क्यबय् च्वंगु न्ह्यागु सिमाय् च्वंगु फल नःसां ज्यू,

3 तर परमेश्वरं ‘क्यबय् दथुइच्च्वंगु सिमाया फल छता नयेगु जक मखु, थी तक नं मते, मखुसा छिपि सी धयादीगु दु।’ ”

4 सर्प धाल, “छिपि सी मखु।

5 थ्व नल कि छिपि नं परमेश्वर थें हे जुइ, छिमिगु मिखा चाली, अले छिमिसं छु भिं छु मभिं धयागु सी धकाः परमेश्वरं स्यूगुलि हे अथे धाःगु खः।”

6 मिसां व सिमाय् च्वंगु फल नये हे साइख्वाः वःगु व ल्वःवनापुसे च्वंगु खन। अले हाकनं ज्ञां दयकेगु लोभ नं मनय् वःगुलि वं सिमाय् च्वंगु फल खानाः नल। अले थः भाःतयात नं बिल। वया भाःतं नं व फल नल।

7 व फल नयेवं इपिं निम्हयसिगुं मिखा चाल। इमिसं थःपिं पचिनांगा धयागु वाःचाल। अले यःमरिमाया हःयागु लं सुयाः इमिसं थःपिनिगु म्ह त्वपुल।

8 बहनी परमप्रभु परमेश्वर क्यबय् चाःह्वःगु सः इमिसं ताल। अले इमिसं परमेश्वरयापाखें थःपिन्त बिसिकेत सिमां किकाः च्वन।

9 तर परमप्रभु परमेश्वरं मनूयात सःतादिल, “छ गन दु?”

10 वं लिसः बिल, “जिं क्यबय् छिगु सः ताःगु खः। पचिनांगा जूगुलि ग्यानाः जि सुपिलाच्चवना।”

11 परमेश्वरं धयादिल, “छ पचिनांगा धकाः सुनां धाल? छ जिं नये मते धयागु सिमाया फल नया ला?”

12 मनुखं लिसः बिल, “छिं जिलिसें तयेहःम्ह मिसां व सिमाया फल जितः बी हल। अले जिं नयाबिया।”

13 परमप्रभु परमेश्वरं व मिसायात धयादिल, “छं अथे छाय् यानागु?”

वं लिसः बिल, “सर्प जितः झंगः लानाः व फल नकल।”

14 अले परमप्रभु परमेश्वरं सर्पयात धयादिल,

“छं थथे याःगुलि छैय् लहीपिं

व जंगलय् च्वनीपिं फुक्क पशु स्वयाः

छं अप्वः सराः फयेमाली।

प्वाथं चुयाः छ न्यासि वनेमाली।

अले मसीतले चा नयेमाली।

15 छंगु व मिसाया दथुइ

अले छं मस्त व मिसाया मस्तय् दथुइ

जिं ल्वापु थनाबी।

वं छंगु छ्यं तछ्याइ,

छं वयागु ग्वालिइ न्याइ।”

16 अले वय्कलं मिसायात धयादिल,

“जिं छन्त मचाबू ब्यथा अज्ज अप्वय्काबी।

छं तसकं दुःख सियाः मचा बुइकी।

अयनं छंगु इच्छा भाःतपाखे हे क्वसालाच्च्वनी।

अले वं छन्त अधीनय् तइ।”

17 अले वय्कलं मनूयात धयादिल,

“छं थः कलाःयागु खँ न्यनाः

जिं नये मते धयागु सिमायागु फल नःगुलि

बुं सराः फयेमाली।

छं मसीतले तसकं दुःखकष्ट यानाः

शुकिं अन्न सयुकाः नयेमाली।

18 वं छंगु लागि कंमा व न्हाय्कं सयुकी।

अयसां छं धाःसा अन्न व वाउंचा नयेखनी।

19 चाय् तना मवंतले

छं हिचःति हाय्काः नयेमाली।

छाय्धाःसा छन्त चां हे दय्कूगु खः।

छ चा खः, अले चा हे जुयावनी।”

20 अले आदमं थः कलाःयागु नां हव्वा * तल। छाय्धाःसा व फुक्क मन्तूयमां खः।

21 अले परमप्रभु परमेश्वरं आदम व वया कलाःया लागि छेंगूया वसः दय्काः पुंकेबिल।

22 अनंलि परमप्रभु परमेश्वरं धयादिल, “आः मनू नं झीपिं थें भिं व मभिं स्यूमह जुइ धुंकल। वं जीवनया सिमायागु फल नयेदइ मखु, अले सदां म्वानाच्चने नं दइ मखु।”

23 उकिं परमप्रभु परमेश्वरं मन्यात वयात दय्कूगु चाय् ज्या याकेत अदनया क्यबं पितिनाछवयादिल।

24 मन्यात पितिनाछवये धुंकाः परमेश्वरं जीवनया सिमायागु लँ पाखे पाः तयेत अदनया क्यबया पुर्बपाखे करूबत व प्यखें चाःहिलाच्चनीगु दनदन च्यानाच्चंगु तरवार तयादिल।

4

कयिन व हाबिल

1 आदम व हव्वाया दथुइ लसपस जुल। अले हव्वाया प्वाथय् दयाः कयिनयात* बुइकल। वं धाल “परमप्रभुया आशिर्वादं जिकाय् दत।”

2 अनं लिपा वं मेमह काय् हाबिल बुइकल।

हाबिल फैजवाः जुल, कयिन बुँज्या याइमह जुल।

3 छुं ई लिपा कयिनं परमप्रभुयात थःगु बुँइ सय्कूगु छायेहल।

4 हाबिलं नं दक्वसिबय् न्हापां बूपिं फैतय्गु पुचलं दक्वसिबय् स्वयेज्यूमह फैचा ल्ययाः बलि बी हल। परमप्रभुं हाबिल व वयागु देछायात यय्कादिल।

* 3:20 ३:२० हव्वा हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः म्वानाच्चंगु खँवः लिसे ज्वः लाः।

* 4:1 ४:१ कयिन हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः लःल्हानाकाःगु खँवः लिसे ज्वः लाः।

5 कयिन व वयागु देछायात धाःसा यय्का मदिल। उकिं कयिन तसकं तंम्वल। वयागु ख्वाः खिउँसे च्वन।

6 अले परमप्रभुं वयात धयादिल, “छ छाया तंम्वयागु? छंगु ख्वाः छाया खिउँसे च्वंगु?”

7 छ भिंगु ज्या याःसा ला छन्त नं ययकीगु खः नि। छ भिंगु ज्या मयात धाःसा पाप छंगु लुखाय् हे वयाच्चनी। वं छन्त लहातय् कायेत स्वइ, तर छं वयात बसय् काये हे माः।

8 अले कयिनं थःकिजा हाबिलयात धाल, “बुँइ वनेनु।” बुँइ थय्काः कयिनं थःकिजा हाबिलयात हय्काल, अले स्यानाबिल।

9 अले परमप्रभुं कयिनयात धयादिल, “छिमि किजा हाबिल ग्व?”

कयिनं लिसः बिल, “जिं मस्यु। जि जिमि किजाया जवाः खः ला?”

10 परमप्रभुं धयादिल, “छं थ्व छु यानागु? छिमि किजायागु हिं जितः बँ दुनें सः बियाच्चंगु दु।

11 छं आः बँ स्वयाः अप्वः सराः फयेमाली। छायाधाःसा थ्व बं छंगु लहातिं छिमि किजायागु हिं फयेत म्हुतु वांखाःगु दु।

12 छं बुँज्या याःसां छन्त वं अन्न बी मखु। छ पृथ्वीइ थाय्बाय् मदय्का उखेंथुखें जुइमाली।”

13 अले कयिनं परमप्रभुयात धाल, “थ्व ला जिं सह याये मफइगु सजाँय जुल।

14 स्वयादिसँ, थौं छिं जितः थ्व बं पितिनादिल। जि छिपाखें सुपिलाः जुइमाली। अले थाय्बाय् मदय्काः जुइमाली। अले जितः सुनानं स्याना नं बी फु।”

15 परमप्रभुं धयादिल, “अथे मखु। कयिनयात स्याःमहयसित न्हयदुगं अप्वः बदला काइ।” उकिं परमप्रभुं वयात सुनानं स्याये मफयेमा धकाः वयागु कपालय् छगू चिं तथाबियादिल।

16 अले व परमप्रभुया थासं पिहां वनाः अदनया पुर्वपाखे च्वंगु नोद धयागु देशय् च्वंवन।

17 कयिनया थः कलाःलिसे लसपस जुल। अले वया प्वाथय् दयाः हनोकयात बुइकल। कयिनं छगू शहर दय्कल। अले उकियात थः काय्या नामं हनोक धकाः नां तथाबिल।

18 हनोकया पाखें ईराद बुल। ईरादया पाखें महयाएल बुल। महयाएलया पाखें मतूशाएल बुल। मतूशाएलया पाखें लेमेख बुल।

19 लेमेखं निम्ह कलाः ब्याहा यात। छम्हयूसिगु नां आदा व मेम्हयूसिगु नां सिल्ला खः।

20 आदाया पाखें याबाल† बुल। व पशु लहीपि व पालय् च्वनीपिनि पुर्खा खः।

21 वया किजा यूबाल‡ खः। व वीणा थाइपि व बाँसुरी पुइपिनि पुर्खा खः।

22 सिल्लां तूबल-कयिनयात बुइकल। व ली व नैया ज्याभः दयकीपिनि पुर्खा खः। वया क्यहें नामा खः।

23 लेमेखं तःधंछुयाः थः कलाःपिन्त धाल,

“आदा व सिल्ला, जिगु खँ न्यँ,

लेमेखया कलाःपि, जिं धयागु खँ न्यँ,

जिं छम्ह मनूयात जितः ल्हाः वाःगुलि स्यानाबियागु दु।

जितः घाः याःम्ह छम्ह ल्याय्म्हम्ह मनूयात।

24 कयिनयात स्यात धाःसा वयागु न्हयदुगं अप्वः बदला काइ सा,

लेमेखयात स्यात धाःसा न्हयेन्हयदुगं अप्वः बदला काइ।”

25 आदमया थः कलाःलिसे हाकनं लसपस जुल। अले वं मेम्ह छम्ह काय् बुइकल। “परमेश्वरं जितः कयिनं स्यानाब्यूमह हाबिलया थासय् मेम्ह काय् बियादीगु दु” धकाः वं वयागु नां शेत§ तयाबिल।

26 शेतया नं छम्ह काय् बुल। वं वयागु नां एनोश तल। उबलय्निसें मनूतय्सं परमप्रभुया नां कायेगु याना हल।

5

आदमनिसें नोआतकया वंशावली

१ इति १:१-४

1 आदमया सन्तानयागु धलः थुकथं दु, परमेश्वरं मनूया सृष्टि यानादीबलय् वय्कलं इमित थःगु हे ख्वाःलसि वयेक दय्कादिल।

2 वय्कलं इमित मिजं व मिसा दय्कादिल। अले आशिष बियादिल। वय्कलं इमित “मनू” धकाः नां तयादिल।

3 सच्छि व स्विदँ दुबलय् आदमया थःथें तुं च्वंम्ह काय् बुल। वं वयागु नां शेत तल।

4 अनंलि आदम ८०० दँ तक म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।

† 4:20 ४:२० याबाल हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः न्ह्यलुवाः खँवः लिसे ज्वः लाः। ‡ 4:21 ४:२१ यूबाल हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः तुरही खँवः लिसे ज्वः लाः। § 4:25 ४:२५ शेत हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः ब्यू खँवः लिसे ज्वः लाः।

- 5 थुकथं आदम ९३० दैँ तक म्वाना: सित।
 6 शेत १०५ दैँ दुबलय् वया एनोश धा:म्ह काय् बुल।
 7 अनलि शेत ८०७ दैँ तक म्वात। थुलिया दुने वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 8 थुकथं शेत ९१२ दैँ तक म्वाना: सित।
 9 एनोश ९० दैँ दुबलय् वया केनान धा:म्ह काय् बुल।
 10 अनलि व मेगु ८१५ दैँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 11 थुकथं एनोश ९०५ दैँ तक म्वाना: सित।
 12 केनान ७० दैँ दुबलय् वया महलालेल धा:म्ह काय् बुल।
 13 अनलि व मेगु ८४० दैँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 14 थुकथं केनान ९१० दैँ म्वाना: सित।
 15 महलालेल ६५ दैँ दुबलय् वया येरेद धा:म्ह काय् बुल।
 16 अनलि व मेगु ८३० दैँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 17 थुकथं महलालेल ८१५ दैँ म्वाना: सित।
 18 येरेद १६२ दैँ दुबलय् वया हनोक धा:म्ह काय् बुल।
 19 अनलि व मेगु ८०० दैँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 20 थुकथं येरेद १६२ दैँ म्वाना: सित।
 21 हनोक ६५ दैँ दुबलय् वया मत्शेलह धा:म्ह काय् बुल।
 22 अनलि व ३०० दैँ तक परमेश्वरं धा:थेँ जुइम्ह जुया: जुल। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 23 हनोक मुक्कं ३६५ दैँ म्वात।
 24 वं म्वातले परमेश्वरं धा:थेँ याना: जुल। अले व तना वन छायाधा:सा परमेश्वरं वयात थ:नापं यंकादिल।
 25 मत्शेलह १८७ दैँ दुबलय् वया लेमेक धा:म्ह काय् बुल।
 26 लेमेक बुइधुंका: मत्शेलह ७८२ दैँ तक म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 27 थुकथं मत्शेलह ९६९ दैँ तक म्वाना: सित।
 28 लेमेक १८२ दैँ दुबलय् वया काय् बुल।
 29 वं वयागु नां “परमप्रभुं सरा: ब्यूगु बैँय् झीसं यानाच्चवनागु ज्यापाखें थ्वं झीत छुत्कारा बी” धका: नोआ* तल।

* 5:29 ५:२९ नोआ हिब्रू भाषाय् थ्व खँव: नुग: याउँसे खँव: लिसे ज्व: ला:।

- 30 लेमेक मेगु ५१५ दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 31 थुकथं लेमेक ७७७ दँ म्वानाः सित।
 32 नोआ ५०० दँ दुबलय् वया शेम, हाम व येपेत† नांयापि स्वम्ह काय् बुल।

6

नोआ व खुसिबाः वःगु

- 1 पृथ्वीइ मनूत यक्व दयावल, अले इमि म्हाय्पि नं बुल,
 2 परमेश्वरया काय्पिन्सं मनूतय् बाबांलाःपि म्हाय्पि खनाः थःत यःयःपि ल्ययाः
 ब्याहा यात।
 3 अले परमप्रभुं धयादिल, “जिगु आत्मा मनूतयगु नुगलय् सदां च्वनी मखु।
 छायाःसा इपिं सदां दइपिं मखु। आवलि इपिं १२० दँ स्वया अप्वः म्वाइ मखु।”
 4 उबलय् व वयां लिपा तक नं पृथ्वीइ नेफिलीमत दुगु खः। परमेश्वरया काय्पि
 व मनूतय् म्हाय्पिनि पाखें मस्त दत। इपिं उबलय्या बल्लाःपि व नांजाःपि खः।
 5 पृथ्वीइ च्वंपिं मनूत मभिनावःगु व इमिगु नुगलय् न्हाबलें मभिगु खँ जक
 थानाच्चंगु खनाः परमप्रभुं थःम्हं
 6 पृथ्वीइ मनूत सृष्टि यानागुलि पस्ताय् चायादिल। वयक्कलं तसकं नुगः
 मछिंकादिल।
 7 अले परमप्रभुं धयादिल, “जिं सृष्टि यानापि फुक्क मनूतयत् पृथ्वीं
 न्हंकाछवयाबी। अज्ज ला फुक्क पशु, बैय् घिसय् जुयाजुइपिं जन्तुत व आकाशय्
 च्वंपिं पंक्षीतयत् तकं न्हंकाछवयाबी। छायाःसा थुमित सृष्टि यानाः जि पस्ताय्
 चाये धुन।”
 8 नोआ खनाः धाःसा परमप्रभु लय्तायादिल।

नोआं परमेश्वरयात लय्ताय्कूगु

- 9 नोआ व वया परिवारया खँ थथे दु, नोआ उगु इलय्याम्ह धर्मीम्ह व छुं दोष
 मदुम्ह मनू खः। व परमेश्वरं धाःथें जुइम्ह खः।
 10 वया स्वम्ह काय् दु – शेम, हाम व येपेत।
 11-12 परमेश्वरं पृथ्वीइ स्वयादीबलय् पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्क मनूत मभिंपिं
 जुयावःगु व न्हाथासं ल्वापुरव्यापु जक खनादिल।

† 5:32 ५:३२ येपेत हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः यक्व दये खँवः लिसे ज्वः लाः।

13 अले परमेश्वरं नोआयात धयादिल, “पृथ्वीइ च्वंपि फुक्क मनूतयत जिं न्हंकाछवयेगु क्वःछीधुन। जिं इमित पृथ्वी नापं सुचुक न्हंकाछवये। छायाधाःसा पृथ्वी इमिगु ल्वापुरख्यापुं जाये धुकल।

14 “छं भिंगु सिंयागु जहाज छगू दय्कि। उकी दुने क्वथा दय्कि। अले उकिया दुनेपिने अलकत्रां पा।

15 छं उकियात १५० मिटर हाकः, २५ मिटर ब्या व १५ मिटर जाः यानाः दय्कि।

16 जः वय्केत जहाजया च्वय् छकु ति त्वःताः पौ दय्कि। जहाजयात स्वर्तं जाः यानाः दय्कि। अले छखेपाखे लुखा दय्कि।

17 “छायाधाःसा जिं पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसित न्हंकेत खुसिबाः वय्के त्यनागु दु। पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कं सी।

18 तर जिं छलिसे बाचा चिने। छ छिमि कलाः, काय्पि व भौपि ब्वनाः जहाजय् च्वंहुं।

19 अले ज्यान दुपि फुक्क जातयापिं छज्वः छज्वः यानाः जहाजय् ति। इपिं नं छलिसे हे म्वायेमाः। इपिं फुक्कं भाले-पोथी जुइमाः।

20 पृथ्वीइ च्वंपि फुक्क जातयापिं झंगः, फुक्क जातयापिं वस्तु व बैय् घिसय् जुयाजुइपिं छज्वः छज्वः म्वानाच्चनेत छलिसे वइ।

21 छंगु व इमिगु लागि नयेत फुक्क कथंयागु नसा नं मुंकाः ति।”

22 नोआं परमेश्वरं धाःथें फुक्कं यात।

7

1 अले परमप्रभुं नोआयात धयादिल, “छ व छिमि परिवार फुक्क जहाजय् च्वंहुं। छायाधाःसा जिं थ्व पुस्ताय् छ हे छमह जक धर्मीम्ह मनू खना।

2 शुद्धपिं फुक्क पशु भाले-पोथी यानाः न्हय्ज्वः न्हय्ज्वः व अशुद्धपिं पशु छज्वः छज्वः जूक यंकि।

3 अथे हे फुक्क जातयापिं झंगः नं भाले-पोथी यानाः न्हय्ज्वः न्हय्ज्वः यंकि। थुकथं फुक्क जातयापिं झंगःयात पृथ्वीइ ल्यंकातयेत थुमित म्वाकातयेमाः।

4 थनिं न्हय्न्हु लिपा जिं पृथ्वीइ वा वय्के। थ्व वा पिइन्हु व पिइचा तक वइ। जिं दय्कापिं फुक्क प्राणीतयत् पृथ्वीं न्हंकाछवये।”

5 नोआं परमप्रभुं धाःथें फुक्कं यात।

6 पृथ्वीइ खुसिबाः वःबलय् नोआ ६०० दँ दुम्ह खः।

- 7 नोआ, वया कलाः, काय्पि व भौपि लखं बचय् जुइत जहाजय् दुहां वन।
 8 शुद्रपि व अशुद्रपि पशु, झंगः, बैय् घिसय् जुयाजुइपि फुक्कं
 9 परमेश्वरं धाःथें भाले-पोथी यानाः छज्वः छज्वः नोआलिसें जहाजय् वन।
 10 न्हयन्हु दुखुन्हु वा वल।
 11 पृथ्वीया तःलय् च्वंगु लःया फुक्क धाः बैं तछ्यानाः पिहां वःबलय् नोआ ६००
 दँ क्यनाच्चंगु खः। आकाशया लुखात चालावन,
 12 अले पिइन्हु व पिइचा तक पृथ्वीइ वा वयाच्चन। थ्व फुक्क उगु दँया निगूगु
 लाया झिन्हयन्हुखुन्हुनिसें शुरु जगु खः।
 13 उखुन्हु हे नोआ व वया कलाः स्वम्ह काय्पि शेम, हाम व येपेत व इमि
 कलाःपिन्त ज्वनाः जहाजय् दुहां वन।
 14 इपि लिसें फुक्क जातयापि पशु, लहीपि व जंगली फुक्क जातयापि पशु,
 पृथ्वीइ घिसय् जुयाजुइपि प्राणीत व फुक्क जातयापि झंगः पंक्षी नं दुहां वन।
 15 सासः ल्हाइपि फुक्क प्राणीत भाले-पोथी यानाः जहाजय् नोआयाथाय् वल।
 16 परमेश्वरं नोआयात धयादीथेंयापि फुक्क प्राणी भाले-पोथी यानाः जहाजय्
 दुहां वल। अले परमप्रभुं जहाजया खापा तिनादिल।
 17 पिइन्हु तक वा व खुसिबाः वयाच्चन। अले लः तजाः जुयाः जहाजयात च्वय्
 च्वय् छवल।
 18 लः तसकं तजाः जुयाः जहाज ल्यहें ल्यहें पुल।
 19 पृथ्वी स्वयां च्वय् च्वय् थ्यंक लः तजाः जुल, अले ततःजाःगु पहाडत नापं
 त्वपुल।
 20 लः तजाः जुयाः पहाडत स्वयाः झिन्याकु च्वय् थ्यंक थाहां वन।
 21 पृथ्वीइ च्वपिं झंगः, छैय् लहीपि, जंगलय् च्वनीपिं, बैय् घिसय् जुयाजुइपि
 पशु व मनूत, फुक्क प्राणी सित।
 22 पृथ्वीइ च्वपिं सासः ल्हाइपि फुक्क प्राणी सित।
 23 परमप्रभुं पृथ्वीइ च्वपिं फुक्क मनू, छैय् लहीपि, बैय् घिसय् जुयाजुइपि प्राणीत
 व फुक्क झंगःपंक्षी न्हंकादिल। नोआ व नोआलिसे जहाजय् दुपिं प्राणीत जक ल्यन।
 24 पृथ्वी सच्छि व नेयन्हु तक लखं जायाच्चन।

8

- 1 अले परमेश्वरं नोआ व वलिसे जहाजय् दुपिं फुक्क जंगलय् च्वनीपिं व छैय्

लहीपिं पशुतयत् लुमंकादिल। वय्कलं पृथ्वीइ फय् वय्कादिल। अले लः बुलुहं सुनावन।

2 वा वःगु पिइन्हु लिपा पृथ्वीया तःलय् च्वंगु फुक्क लःया धाः व आकाशय् च्वंगु ह्वः तित। वा वयेगु दित।

3 पृथ्वीइ च्वंगु लः बुलुहं सुनावन। सच्चि व नेय्न्हु दुखुन्हु लः भचा पाः जुल।

4 थुकथं न्हय्गू लाया झिन्हय्न्हु खुन्हु जहाज आरारातया पहाडय् जूल।

5 झिगू ला तक लः सुनावनाच्चन। झिगू लाया न्हापांगु दिखुन्हु पहाडया च्चका खनेदत।

6 पिइन्हु लिपा नोआं थःमहं जहाजय् दय्कूगु इयाः चायकल।

7 अले क्वः छ्महय्सित ब्वय्काछवत। पृथ्वीइ लः मसुतले क्वः उखेंथुखें ब्वयाच्चन।

8 अनंलि नोआं जमिनय् लः सुत ला मसूनि ला धकाः स्वयेत सुकुभन्तु छ्मह ब्वय्काछवत।

9 बँय् लःया लः जक जुयाच्चंगुलि जुइगु थाय् तकं मदयाः सुकुभन्तु जहाजय् तुं लिहां वल। नोआं थःगु ल्हाः पित हयाः सुकुभन्तुयात ज्वनाः जहाजय् दूत काल।

10 वं हाकनं न्हय्न्हु तक पिल। अले हाकनं सुकुभन्तुयात जहाजं ब्वय्काछवत।

11 बहनिइ लिहां वःबलय् सुकुभन्तुया त्वाथय् नकतिनि त्वाथला हःगु जैतूनया हः छहः नं दु। अले नोआं पृथ्वीइ लः पाः जुइ धुंकल धकाः सीकाकाल।

12 वं हाकनं मेगु न्हय्न्हु पिल। अले हाकनं सुकुभन्तुयात ब्वय्काछवत। थुबलय् धाःसा सुकुभन्तु लिहां मवल।

13 नोआ खुसः व दच्छि (६०१) दँ क्यंगु न्हापांगु लाया न्हापांगु दि पृथ्वीइ च्वंगु लः सुत। नोआं जहाजया पौ चीकाः स्वःबलय् बँ गनावनाच्चंगु खन।

14 निगूगु लाया निइन्हय्न्हु खुन्हु बँ बांलाक गन।

15 अले परमेश्वरं नोआयात धयादिल,

16 “छिमि कलाः, काय्पि व भौपि ब्वनाः जहाजं पिहां वा।

17 छलिसें फुक्क सासः दुपि, झंगः, पशु, व घिसय् जुयाजुइपिं फुक्कसित पित हति। अले इपिं पृथ्वीइ अप्वयावने मा, यक्व दयावनेमा।”

18 अले नोआ थःकाय्पि, कलाः व भौपिलिसे जहाजं पिहां वल।

19 फुक्क कथंया पशु, पृथ्वीइ घिसय् जुयाजुइपिं व जात जातकथं झंगःपंक्षी नं छज्वः छज्वः यानाः जहाजं पिहां वल।

20 नोआं परमप्रभुया लागि छगू बलि बीगु थाय् दय्कल। अले फुक्क कथंया शूद्रपि पशु व पक्षी छम्ह छम्ह ल्ययाः होमबलि बिल।

21 उकिं लय्तायाः परमप्रभुं मनं मनं धयादिल, “मनूया नुगलय् मचांनिसें हे मभिंगु खँ बुयावःसां आः हाकनं जिं मनूया कारणं पृथ्वीयात सराः बी मखुत। अले न्हापा याना थें आः हाकनं ज्यान दुपि फुक्कसितं नाश याये मखुत।

22 पृथ्वी दतले सिनाज्या व सामाज्या चिकु व तांन्वः
ताल्ला व चिकुला न्हि व चा दयांच्वनी।”

9

परमप्रभुं नोआलिसे बाचा चिनादीगु

1 अले परमेश्वरं नोआ व वया काय्पिन्त आशिष बियाः धयादिल, “छिमि सन्तान यक्व दयाः पृथ्वी जायेमा।

2 पृथ्वीइ च्वंपिं फुक्क पशुत, आकाशय् च्वंपिं झंगःपक्षीत, बँय् घिसय् जुयाजुइपिं व समुद्रय् च्वंपिं न्यात छिपिं खनाः ग्यायेमा। इपिं फुक्कसित छिमिगु हे ल्हातय् त्वःताबियागु दु।

3 फुक्क पशु व पक्षीत छिमित नयेत बियागु दु। अन्नमा व वाउँचात बिया थें जिं छिमित फुक्कं बी।

4 तर म्वाः हि दुगु ला छता नये मते। छायाधाःसा हिइ हे जीवन दइ।

5 “जिं छिमिगु प्राण बीगु हिया ल्याःचाः काये। फुक्क पशुयाके व मनूतय्के जिं मनूया हिया ल्याःचाः काये।

6 “सुनां मनूया हि बाः वय्की
वयागु नं हि बाः वइ,

छायाधाःसा प रमेश्वरं मनूयात थःथें हे
च्वंक दयकादीगु दु।

7 “आः छं थःपिनि सन्तान यक्व दयकाः पृथ्वी जाय्की।”

8 परमेश्वरं नोआ व वया काय्पिन्त धयादिल,

9 “आः जिं छिमित, लिपा वइपिं छिमि सन्तानयात,

10 अले छिपिलिसे जहाजं पिहांवःपिं फुक्क झंगःत, लहीपिं व जंगली पशुत व पृथ्वीइ दुपि प्राणीतलिसे जिं बाचा चिने।

11 जिं छिपिलिसे बाचा चिने, आः हाकनं खुसिबाः वयाः सुं हे प्राणी सी मखु, आः हाकनं खुसिबाः वयाः पृथ्वी नाश जुइ मखु।”

12 परमेश्वरं धयादिल, “जिं छिमित व फुक्क प्राणीलिसे सदांया लागि चिनागु बाचाया चिंकथुं

13 जिं सुपांचय् थःगु इन्द्रेणी तयाबी। थ्व जिं संसारलिसे चिनागु बाचाया चिं जुइ।

14 गुबलय् जिं पृथ्वीया च्वय् सुपाँचं भुने, अले आकाशय् इन्द्रेणी खनेदइ,

15 उबलय् जिं छिमित व फुक्क प्राणीलिसे चिनागु बाचा लुमंके। पृथ्वीइ आः हाकनं खुसिबाः वयाः फुक्क प्राणीत सी मखु।

16 आकाशय् गुबलय् इन्द्रेणी खनेदइ, उकियात स्वयाः जिं पृथ्वीइ च्वंपि फुक्क प्राणीलिसे सदांया लागि चिनागु बाचा लुमंके।”

17 परमेश्वरं नोआयात हाकनं धयादिल, “पृथ्वीइ च्वंपि फुक्क प्राणीलिसे चिनागु बाचाया चिं थ्व हे खः।”

नोआ व वया काय्पिं

18 नोआलिसें जहाजं पिहांवःपि वया काय्पिं शेम, हाम व येपेत खः। (हाम कनानया बौ खः।)

19 नोआया थुपिं स्वमह काय् पृथ्वीया फुक्क मनूतय् तापाःबाज्यापिं खः।

20 नोआं बुँज्या यात। दक्वसिबय् न्हापां दाखमा प्यूमह नोआ खः।

21 छन्हु व दाखमघ त्वनाः काय्काः पचिनांगा थःगु पालय् घनाच्चन।

22 कनानया बौ हामं बौयात पचिनांगां खनाः पिने वयाः थः दाजुपिन्त कन।

23 अले शेम व येपेतं थःपिनिगु ब्वहलय् गा छपु पाछायाः लिखतं वनाः थः बौयात त्वपुयाबिल। फस्वयाच्चंगुलि इमिसं बौमहय्सिया पचिनांगागु म्ह मखं।

24 दाखमघं त्वःतेवं नोआ दन अले दक्वसिबय् चीधीमह काय् थःत छु यात धयागु सीकल।

25 अले वं धाल,

“कनानयात सराः लायेमा।

व थः दाजुकिजाया दासया नं दास जुइ।”

26 वं हानं धाल,

“शेमया परमप्रभुयात धन्य धा।

कनान शेमया दास जुइ।

27 परमेश्वरं येपेतयात थकायेमा।

वं शेमया पालय् बासं च्वनेदयेमा।
कनान येपेतया दास जुइ।”

28 खुसिबा: वया: ३५० दें तक नोआ म्वात।

29 अले गुस: व न्ययदँय् (१५०) व सित।

10

नोआया सन्तान

१ इति १०:१-११:३३

1 नोआया काय्पिं शेम, हाम व येपेतया सन्तानया खँ थथे दु। थुपिं खुसिबा:
व:गुया लिपा बूगु ख:।

येपेतया सन्तान

2 येपेतया काय्पिं – गोमेर, मागोग, मादे, यावान, तूबल, मेशेक व तीरास।

3 गोमेरया काय्पिं – अशकनज, रीपत व तोगर्मा।

4 यावानया काय्पिं – एलीशाह, तर्शीश, किन्तीम व रोदानीम।

5 थुमिपाखें हे समुद्र सिथय् च्वनीपिं मनूत न्यनावन। थुकथं येपेतया सन्तान थीथी
थाय, भाय, जात व जाति जुया: न्यनावन।

हामया सन्तान

6 हामया काय्पिं – कूश, मिश्रइम, पूत व कनान।

7 कूशया काय्पिं – सेबा, हवीला, सब्ता, रामाह व सब्तका। रामाहया काय्पिं
– सेबा व ददान।

8 कूशया निम्नोद धा:म्ह काय् नं दु। पृथ्वीइ न्हापांम्ह बल्ला:म्ह मनू व हे ख:।

9 परमप्रभुया मिखाय् व छम्ह तसकं बल्ला:म्ह शिकारी ख:। धापू हे नं दु,
“निम्नोद थें परमप्रभुया मिखाय् बल्ला:म्ह शिकारी” धका:।

10 वं थ:गु राज्ययात दक्वसिबय् न्हापां बेबिलोन, ऐक, अक्कद व कल्लेहनिसें
न्हाकल। थ्व फुक्क शिनार देशय् ला:।

11 अनं हे व अश्शूर धा:थाय् वन। अन वं निनवे, रहोबोत-इर व कालह शहर
दय्कल।

12 अनंलि वं निनवे व त:धंगु शहर कालहया दथुइ रेसेन शहर दय्कल।

13 मिश्रइमया काय्पिं – लूदी, अनामी, लहाबी, नप्तूही,

14 पन्नूसी, कस्लूही व कप्तोरी ख:। कस्लूहीपाखें पलिश्तीत पिहां वल।

15 कनानं सीदोनयात बुइकल।

- 16 कनान हिती, यबूसी, एमोरी, गिर्गशी
 17 हिब्वी, अरकी, सिनी
 18 अर्वादी, समारी व हमातीतय् तापाःबाज्या खः। अनलि कनानया सन्तान न्ह्याथासं न्यनावन।
 19 थुकथं कनान वंशयागु लागा सीदोननिसें दच्छिनपाखे गाजाया लिक्क च्वंगु गरार तक, पुर्बपाखे सदोम, गमोरा, अदमा व लाशाया लिक्क च्वंगु सबोयीम तक थ्यन।
 20 हामया सन्तान थथःगु थीथी जात, जाति, भाय् व थाय्कथं च्वनाच्वन।

शेमया सन्तान

- 21 येपेतया तःधीम्ह दाजु शेमया नं काय्पिं बुल। शेम एबेरया फुक्क सन्तानया तापाःबाज्या खः।
 22 शेमया काय्पिं – एलाम, अश्शूर, अर्पक्षद, लूद व अराम खः।
 23 अरामया काय्पिं – ऊज, हुल, गेतेर व मेशेक खः।
 24 अर्पक्षदं शेलहयात बुइकल। शेलहं एबेरयात बुइकल।
 25 एबेरया निम्ह काय् दत। तःधीम्हसिया नां पेलेग* खः। थ्वयागु हे इलय् पृथ्वीइ मनुत बायावंगु खः। वया किजाया नां योक्तान खः।
 26 योक्तानं अल्मोदद, शेलेप, हसर्मवित, येरह
 27 हदोरम, ऊजाल, दिक्ला
 28 ओबाल, अबमाएल, शेबा
 29 ओपीर, हवीला व योबाबयात बुइकल। थुपिं फुक्कं योक्तानया काय्पिं खः।
 30 इमिगु थाय्बाय् मेशानिसें पुर्बया सपारा धाःगु पहाड तक थ्यंगु खः।
 31 शेमया थुपिं सन्तानत थथःगु जात जाति, थीथी भाय् व थाय्कथं च्वनाच्वन।
 32 नोआया काय्पिनि सन्तान कथहं थुपिं हे खः। खुसिबाः वःगु लिपा थुपिं हे थीथी जात जातियापिं जुयाः पृथ्वीइ न्यनावन।

11

बाबेलया धरहरा

- 1 उबलय् पृथ्वी न्यंक मनुतय्सं छगू हे भाय् व छगू हे कथंया खँवः छ्यलीगु खः।
 2 पुर्बपाखे न्ह्यज्याज्यां वंबलय् इपिं शिनार देशया छगू मैदानय् थ्यन। अले अन हे च्वन।

* 10:25 १०:२५ पेलेग हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः ब्वथलेगु खँवः लिसे ज्वः लाः।

3 इमिसं थःथवय् खँ ल्हात, “आः झीसं अप्पा दय्काः मिइ छुये।” अले इमिसं ल्वहंया थासय् अप्पा व चाया थासय् अलकत्रा छयल।

4 अले इमिसं धाल, “आः छगू शहर दय्के, अले स्वर्ग तक थ्यनीगु धरहरा दय्काः झीगु नां तये। थुकथं झी पृथ्वी न्यंक छ्यालब्याल जुइ मखु।”

5 परमप्रभु मनूतय्सं दय्काच्चंगु शहर व धरहरा स्वयेत कुहां झाल।

6 अले वय्कलं धयादिल, “थुपिं फुक्क छगू हे जातियापिं व छगू हे भाय् ल्हाइपिं जुयाच्चन। थव ला इमिसं यायेत्यंगु ज्याया शुरु जक खः। आवंलि थुमिसं मनंतुंगु न्हागुं याये फइ।

7 कुहां वनेनु, अले झीसं इमिगु भाय्यात ल्वाकःबुकः याये। अले इमिसं थवंथवय् धाःगु खँ थुइ मखु।”

8 थुकथं परमप्रभुं इमित पृथ्वी न्यंक छ्यालब्याल यानाबिल। अले इमिसं व शहर दय्केगु ज्या त्वःतल।

9 अथे जुयाः उगु शहरयागु नां बाबेल* च्वन। छायाधाःसा परमप्रभुं अन मनूतयगु भाय्यात ल्वाकःबुकः यानादीगु खः, अले इमित पृथ्वी न्यंक छ्यालब्याल यानादीगु खः।

शेमया सन्तान

10 शेमया सन्तानया खँ थथे दु –

खुसिबाः वःगु निदँ लिपा सच्छिदँ दुबलय् शेमया अर्पक्षद धाःम्ह काय् बुल।

11 अनलि व मेगु ५०० दँ म्वात। वया मेमेपिं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

12 अर्पक्षद स्विन्यादँ दुबलय् वया शेलह नांयाम्ह काय् बुल।

13 अनलि व मेगु ४०३ दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

14 शेलह स्विदँ दुबलय् वया एबेर नांयाम्ह काय् बुल।

15 अनलि व मेगु ४०३ दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

16 एबेर स्वीपेदँ दुबलय् वया पेलेग नांयाम्ह काय् बुल।

17 अनलि व मेगु ४३० दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

18 पेलेग स्विदँ दुबलय् वया रऊ नांयाम्ह काय् बुल।

19 अनलि व मेगु २०९ दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

20 रऊ स्विनिदँ दुबलय् वया सरुग नांयाम्ह काय् बुल।

21 अनलि व मेगु २०७ दँ म्वात। वया मेमेपिं नं काय्पिं व म्हायाय्पिं बुल।

* 11:9 ११:९ बाबेल हिब्रू भाषाय् थ्व धयागु खँवः ल्वाकःबुकः खँवः लिसे ज्वः लाः।

- 22 ससृग् स्विदँ दुबलय् वया नाहोर नांयाम्ह काय् बुल।
 23 अनलि व २०० दँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 24 नाहोर निङ्गुदँ दुबलय् वया तेरह नांयाम्ह काय् बुल।
 25 अनलि व मेगु ११९ दँ म्वात। वया मेमेपि नं काय्पि व म्हाय्पि बुल।
 26 तेरह ७० दँ दुबलय् वया अब्राम, नाहोर व हारान नांयापि काय्पि बुल।

तेरहया सन्तान

- 27 तेरहया खँ थथे दु – व अब्राम, नाहोर व हारानया बौ खः। हारानया काय् लोत खः।
 28 हारान वया बौ तेरह म्वानाच्चवंबलय् हे थः बूगु थाय् ऊरय् सित। थ्व थाय् कल्दीतयगु खः।
 29 अब्रामं साराईलिसे ब्याहा यात। नाहोरं हारानया म्हाय् मिल्कालिसे ब्याहा यात। हारान यिस्काया नं बौ खः।
 30 साराई थारिम्ह मिसा खः। वया मस्त मदु।
 31 तेरह थःकाय् अब्राम, हारानया काय् थः छय् लोत, अब्रामया कलाः थः भौ साराईयात ज्वनाः कनानपाखे वनेत कल्दीतयगु शहर ऊर त्वःतावन। तर इपिं हारान शहरय् थ्यनाः अन हे च्वन।
 32 तेरह २०५ दँ दुबलय् अन हे मन्त।

12

परमप्रभुं अब्रामयात ल्ययादीगु

- 1 परमप्रभुं अब्रामयात धयादिल, “छ थः बूगु दे, थःथिति व थः बौया छँ त्वःताः जिं क्यनेत्यनागु देशय् हँ।
 2 “जिं छंगुपाखें तःधंगु जाति दय्के बी,
 जिं छन्त आशिष बी।
 जिं छन्त नांजाःम्ह मनू दय्के,
 अले छंगुपाखें मेपिन्त आशिष बीके।
 3 छन्त आशिष ब्यूपिन्त जिं नं आशिष बी,
 छन्त सराः ब्यूपिन्त जिं नं सराः बी।
 छपाखें हे संसारय् च्वंपिं
 दक्व जातितय्सं आशिष काइ।”

4 परमप्रभुं हूँ धकाः धयादीगु थासय् अब्राम वन। लोत नं व नाप वन। अब्रामं हारान त्वःतूबलय् व ७५ दँ क्यनाच्च्वंम्ह खः।

5 अब्राम थः कलाः साराई, थः काय्चा लोत व हारानय् थःयाके दुगु दक्व सम्पत्ति, दास-दासीत ज्वनाः कनानपाखे वन।

6 अब्राम व देश जुयाः शकेमय् थ्यंकः वल। अन इपिं मोरे धाःगु थासय् सिमा क्वय् बाय् च्वन। अबलय् थ्व थाय् कनानीतयगु खः।

7 अले परमप्रभुं अब्रामयाथाय् झायाः धयादिल, “जिं थ्व देश छिमि सन्तानयात बी।” अले अब्रामं वयाथाय् झाःम्ह परमप्रभुया लागि अन छगू वेदी दय्कल।

8 अनलि व छगू पहाडपाखे वनाः अन पाल ग्वयाः च्वन। थ्व पहाडया पच्छिमपाखे बेथेल व पुर्बपाखे ऐ धयागु थाय् लाः। अन वं परमप्रभुया नितिं छगू वेदी दय्काः परमप्रभुयात प्रार्थना यात।

9 थुकथं व थाय् थासय् जुयाः नेगेव पाखे स्वयाः वनाच्च्वन।

अब्राम व साराई मिश्र देशय्

10 अबलय् अन तसकं अनिकाल जूगुलि अब्राम छुं ईया लागि मिश्र देशय् च्वंवन।

11 मिश्र देशय् थ्यनिथें च्वंकाः वं थः कलाः साराईयात धाल, “छ तसकं बांलाः।

12 मिश्र देशय् च्वंपिन्सं छन्त खन कि, ‘थ्व ला वया कलाः खनि’ धकाः धाइ। अले इमिसं जितः स्याइ, छन्त धाःसा स्याइ मखु।

13 उकिं छं छ जिमि केहें खः धकाः धा। अले इमिसं छंगु लागि जितः बांलाक व्यवहार याइ, जितः नं स्याइ मखु।”

14 अब्राम मिश्र देशय् थ्यंबलय् अन च्वंपिन्सं वया कलाःयात तसकं बांलाःम्ह खन।

15 दरबारया मनूतय्सं वयात खनाः इमिसं फारोयाथाय् वनाः वयागु तारिफ यात। अले वयात दरबारय् यंकल।

16 फारो वयागु लागि अब्रामयात बांलाक व्यवहार यात। अब्रामयात सा, फै, गधा, ऊँट व दास-दासीत बिल।

17 परमप्रभुं अब्रामया कलाः साराईया कारणं फारो व वया परिवारयात ततःधंगु ल्वय् छवयाहल।

18 अले फारो अब्रामयात सःताः ब्वःबिल, “छं जितः छु यानागु? छं व थः कलाः खः धकाः छाय् मधयागु?”

19 छं छाय् वयात छिमि केहें धकाः धयागु? उकिं जिं वयात थः कलाः यायेत थन हयागु खः। थ्व छिमि कलाः खः, थ्वयात ज्वनाः हूँ।”

20 अनलि फारों थः मनूतयूत वया बारे उजं बिल। अले इमिसं वयात, वया कलाः व वयाके दुगु फुक्कं सम्पतिनापं अनं छवल।

13

अब्राम व लोत बायावंगु

1 अब्राम व वया कलाः थःपिन्के दुगु फुक्क ज्वनाः मिश्र देशं नेगेव पाखे वन। लोत नं इपिं नाप वन।

2 अब्राम तसकं तःमिह खः। वयाके यक्व फै-च्चलय् व सा द्रहं, लुँ व वहः दु।

3 अब्राम नेगेवया थाय् थासय् जुयाः बेथेल व ऐया दथुइ लाःगु थासय् थयंकः वल।

4 न्हापा वं अन वेदी दय्का थकूगु खः। अन वं परमप्रभुयात प्रार्थना यात।

5 इपिं नाप वंम्ह लोतयाके नं यक्व फै-च्चलय्, सा द्रहं व पाल दु।

6 थुकिं यानाः इपिं निम्हं नापं च्वनेत अन थाय् मगात। इपिं लिसे यक्व फै-च्चलय् दुगुलि इमित अन नापं च्वनेत मछिन।

7 अब्राम व लोतया पशु जवाःतय् दथुइ ल्वापु नं जुल। अबलय् अन कनानीत व परिज्जीत नं च्वनाच्वंगु खः।

8 उकिं अब्रामं लोतयात धाल, “थुकथं झी व झी जवाःतय् दथुइ ल्वापु जुइगु बांलाः मजू। झी ला थःलाःपिं खः।

9 छंगु लागि माक्व थाय् छंगु न्हाःने दु। उकिं झी आः बायाः वने। छ खव पाखे वंसा जि जवपाखे वने, छ जवपाखे वंसा जि खव पाखे वने।”

10 लोतं प्यखें स्वल। वं यर्दनया ब्यासि सोअर शहर तक हे परमप्रभुया क्यब थें व मिश्र देश थें वाउंसे च्वंगु खन। थ्व परमप्रभुं सदोम व गमोरायात नाश याये न्हाःया खँ खः।

11 उकिं लोतं थःगु लागि यर्दन ब्यासि ल्यल। अले व पुर्बपाखे स्वयाः वन। थुकथं इपिं बाल।

12 अब्राम कनानय् हे च्वन। लोत जक यर्दन ब्यासिया थीथी शहरय् च्वंवन। व सदोम तक थःगु पाल ग्वयाः च्वंवन।

13 सदोमया मनूत तसकं दुष्ट व परमप्रभुया विरोधय् पाप यानाजुइपिं खः।

14 अब्राम व लोत बाये धुंकाः परमप्रभुं अब्रामयात धयादिल, “पुर्ब, पच्छिम, उत्तर, दच्छिन प्यखें स्व।

15 जिं छन्त व छिमि सन्तानयात छं खँक्व जग्गा बी। थ्व सदां छंगु हे जुइ।

16 जिं छिमि सन्तानयात पृथ्वीया धू थें यक्व दय्काबी। पृथ्वीया धू ल्याः खाये फुम्हयसिनं जक छिमि सन्तान ल्याः खाये फइ।

17 देँ, देया न्यकभनं हँ, छायाधाःसा जिं छन्त थ्व फुक्क बीत्यनागु दु।”

18 अब्रामं थःगु पाल ल्ह्यायाः हेब्रोनय् मग्नें पिनाथकूगु सिमा दुथाय् पाखे च्वंवन। अन वं परमप्रभुया लागि छगू वेदी दयकल।

14

अब्रामं लोतयात त्वःतकाहःगु

1 थुबलय् हे शिनारया जुजु अम्रापेल, एल्लासारया जुजु अर्योक, एलामया जुजु कदोर्लाओमेर व गोयीमया जुजु तिदालं

2 सदोमया जुजु बेरा, गमोराया जुजु बिर्शा, अदमाया जुजु शिनाब, सबोयीमया जुजु शेमेबेर व बेलाया (लिपाया सोअर) जुजुलिसें लडाइँ यात।

3 इपिं फुक्क सिद्दीम अर्थात मृत सागरया ब्यासिइ मुन।

4 झिनिदेँ तक जुजु कदोर्लाओमेरं क्वत्यलातःगु खः, झिंस्वदँय् इमिसं विद्रोह यात।

5 झिंप्यदँय् कदोर्लाओमेर व नाप दुपिं जुजुपिन्सं वयाः अस्तेरोत कर्णेमया रपाईतय्त, हामया जुजीतय्त, शावेकियतिमया एमीतय्त

6 अथवा होरीतय्त सेइया पहाडनिसें एल-पारानया मरूभूमि तक थःगु अधीनय् काल।

7 अनंलि इपिं लिहां वल। अले एन-मिशपातय् (लिपा कादेश) वनाः अमालेकीतय्गु फुक्क देश व हासेसोन-तामारया फुक्क एमोरीतय्त नं थःगु अधीनय् काल।

8 सदोम, गमोरा, अदमा, सबोयीम व बेलाया (लिपाया सोअर) जुजुपिन्सं सिद्दीम ब्यासिइ वयाः

9 एलामया जुजु कदोर्लाओमेर, गोयीमया जुजु तिदाल, शिनारया जुजु अम्रापेल, एल्लासारया जुजु अर्योकया विरोधय् ल्वायेत मुन। प्यम्ह जुजुया विरोधय् न्याम्ह।

10 अन सिद्दीम ब्यासिइ थाय् थासय् अलकत्राया गाः दुगुलि सदोम व गमोराया जुजुपिं बिस्युं वंबलय् इमि गुलि मनूत अलकत्रा गालय् कुतुंवन, ल्यंदुपिं जक पहाडपाखे बिस्युं वन।

11 थुपिं प्यम्ह जुजुपिन्सं सदोम व गमोराया फुक्क सम्पत्ति व नसाज्वलं तकं लाकाः यकल।

12 इमिसं सदोमय् च्वनाच्चंम्ह अब्रामया काय्चा लोत व वयागु सम्पत्तिनापं यंकल।

13 लडाइँनं बिस्युं वःम्ह छम्हय्सिनं वयाः हिब्रू अब्रामयात थ्व खँ कन। उबलय् व एमोरी मग्ने पिनाथकूगु सिमात दुथाय् च्वनाच्चंगु खः। उबलय् व मग्नेया दाजु एश्कोल व आनेरलिसे मिले जुयाः च्वनाच्चंगु खः।

14 अब्रामं थः काय्चा लोतयात ज्वना यंकूगु खँ न्यनाः थःथाय् हे बूपि व ल्वायेगु सय्कातःपिं स्वसः व झिंच्याम्ह दासतय्त थःलिसें ब्वनाः शत्रुतय्त ख्याख्यां दान तक हे थ्यंकः वन।

15 अब्रामं थः मनुतय्त पुचः पुचः दय्काः चान्हय् प्यखेरं हमला यानाः इमित बुकाछवत। अले दमस्कसया उत्तर पाखे च्वंगु होबा तक्क लिनाछवत।

16 वं थः काय्चा लोत व वयागु सम्पत्ति लिसें शत्रुतय्सं त्याकाः यंकूपिं मिसात, मिजंत फुक्क लितहल।

मल्कीसेदेकं अब्रामयात आशिष ब्यगु

17 अब्राम कदोलीओमेर व व नाप दुपि जुजुपिन्त त्याकाः वये धुंकाः सदोमया जुजु वयात नापलायेत शावेया ब्यासिइ वल। थ्व थाय्यात “जुजु बेसी” नं धाः।

18 शालेमया जुजु मल्कीसेदेक मरि व दाखमघ ज्वनाः वल। व दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरया पुजाहारी खः।

19 वं अब्रामयात थुकथं आशिष बिल,
“जिं स्वर्ग व पृथ्वी दय्कादीम्ह

दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरया नामं छन्त आशिष बी।

20 दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयात तःधंकी,

गुम्हय्सिनं छिमि शत्रुतय्त छंगु ल्हातय् लःल्हानादिल।”

अले अब्रामं थःम्हं हःगु फुक्क झिब्वय् छव्व वय्कःयात बिल।

21 सदोमया जुजु अब्रामयात धाल, “जितः मनुत जक ब्यु, धनसम्पत्ति छं थःम्हं हे ति।”

22 अब्रामं सदोमया जुजुयात लिसः बिल, “स्वर्ग व पृथ्वी दय्कूम्ह दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयात जिं बचं बियागु दु,

23 जिं छिगु सुका बापु तकं काये मखु। मखुसा ला छिं, ‘अब्रामयात जिं तःमि यानाबिया’ धकाः धाइ।

24 जिमि मनुतय्सं नःगु बाहेक जितः छुं नं म्वाः। बरु जिनापं वःपिं आनेर, एश्कोल व मग्नेयागु भाग जक इमित बियादिसँ।”

15

परमेश्वरं अब्रामालिसे बाचा चिनादीगु

1 थथे जूगुयां छुं ई लिपा परमप्रभुं अब्रामयात दर्शन बिया: थथे धयादिल,
“ग्याये मते अब्राम।

जिं छन्त बचय् याये।

जिं छन्त तःधंगु सिरपा: बी।”

2 अब्रामं लिस: बिल, “हे परमप्रभु परमेश्वर, मचा हे मदयक छिं जित: छु तःधंगु
सिरपा: बियादी? जि सी धुंका: जिगु फुक्क सम्पत्ति दमस्कसयाम्ह एलीएजरं काइ।

3 छिं जित: छम्ह हे मचा बियामदी। अले जिम्ह थ्व दासं जिगु फुक्क सम्पत्ति
काइ।”

4 अले परमप्रभुं वयात धयादिल, “एलीएजर छंगु सम्पत्ति काइम्ह मनू जुइ मखु।
छं थ: हे काय् दइ। अले छंगु फुक्क हक वं हे काइ।”

5 परमप्रभुं अब्रामयात पिने हया: धयादिल, “आकाशय् स्व, अले नगुत ल्या:
खाना स्व, छं ल्या: खाये फु ला?” वय्कलं हानं धयादिल, “छं सन्तान नं उलि हे
दइ।”

6 अले अब्रामं परमप्रभुयात विश्वास यात। परमप्रभुं वयात धमीं मनूया ल्याख्य
तयादिल।

7 वय्कलं वयात धयादिल, “छन्त थ्व थाय् बीत कल्दीतय्गु ऊरं थन हयाम्ह
परमप्रभु जि हे ख:।”

8 अब्रामं धाल, “परमप्रभु परमेश्वर, थ्व थाय् जिगु जुइ धका: जिं गय् याना:
सीकेगु?”

9 परमप्रभुं धयादिल, “जित: स्वदँ दुम्ह सा छम्ह, स्वदँ दुम्ह च्वलय् छम्ह, स्वदँ
दुम्ह छम्ह फै, छम्ह सुकुभतु व छम्ह मचाम्ह बखुं हति।”

10 अब्रामं फुक्कं हल। अले वं इमित बाम्हय् लाक्क पाला: निकू निकू याना:
जवय् खवय् लाका: तयाबिल। वं सुकुभतु व बखुंयात धा:सा निकू मया:।

11 गिद्धत स्यानात:पिं पशुपछिया ला नयेत कुहां व:बलय् अब्रामं इमित
ख्यानाछ्वत।

12 निभा: बीथे च्वंका: अब्रामयात छुं हे मचाय्क न्ह्य: वय्काबिल। अले वयात
तसकं ख्वातुगु व ग्यानापुगु खिउँनं त्वपुल।

13 अले परमप्रभुं अब्रामयात धयादिल, “थ्व खँ थुइकाति, छिमि सन्तान
कर्पिनिगु देशय् परदेशी जुया: च्वंवने माली, अले इपिं अन प्यस: दँ तक दास
दासी जुया: क्वत्यय्का: च्वनेमाली।

14 जिं इमित दास दासी याःपि जातियात सजाँय बी। अले इपि अनं यक्व धनसम्पत्ति ज्वनाः पिहां वइ।

15 छ जक छिमि तापाःबाज्यापिन्थाय् याउँक च्वंवनी। गाक्क बुरा जुइ धुंकाः छन्त थुनेयनी।

16 प्यंगू पुस्ता लिपा छिमि सन्तान थन लिहां वइ। उबलय्त्क एमोरीतय्गू पाप जाइ मखुनि।”

17 निभाः बिनाः खिउँसे च्वन। अबलय् अब्रामं निब्व थलाः तयातःगु लाया दथुं कुँ पिहां वयाच्चंगु छगः मकः व च्यानाच्चंगु मिप्वाः छप्वाः वंगु खन।

18 अबलय् हे परमप्रभुं अब्रामलिसे थुकथं बाचा चिनादिल, “जिं छिमि सन्तानयात मिश्र देशयागु खुसिनिसें तःधंगु खुसि यूफ्रेटिसतकयागु थ्व देशत बियागु दु—

19 केनी, कनज्जी, कदमोनी,

20 हिंती, परिज्जी, रपाईं,

21 एमोरी, कनानी, गिर्गाशी व यबूसीतय्गू देश।”

16

अब्राम, हागार व इश्माएल

1 अब्रामया कलाः साराईया पाखें मस्त मदु। वया छम्ह हागार धाःम्ह मिश्र देशयाम्ह दासी दु।

2 साराईनं अब्रामयात धाल, “परमप्रभुं जितः छम्ह हे मचा बियामदी। उकिं जिम्ह दासीयाथाय् वनाः व नाप घँ। वयापाखें सां जितः सन्तान दइ ला।” अब्रामं साराईनं धाःगु खँ न्यन।

3 साराईनं मिश्र देशयाम्ह थः दासी हागारयात हयाः थः भाःत अब्रामयात कलाः यायेत लःल्हाना बिल। अब्राम कनानय् वयाच्चंगु झिदँ लिपा थ्व जूगु खः।

4 अब्राम हागारयाथाय् वन। अले हागारया प्वाथय् दत। हागारं थः प्वाथय् दुगु सीवं थः मालिकनी साराईयात क्वह्यंकाहल।

5 अले साराईनं अब्रामयात धाल, “जितः जूगु दुःख फुक्क छिं यानाः जूगु खः। जिं हे छितः थः दासी लःल्हाना बियागु खः। आः वं थः प्वाथय् दत धयागु सिसांनिसें जितः क्वह्यंकाहल। आः परमप्रभुं हे छिगु व जिगु न्याय यानादी।”

6 अब्रामं धाल, “छंम्ह दासी छंगु हे लहातिइ दु। छं छु याये मास्तेवः वयात अथे हे या।” अले साराईनं हागारयात दुःख बीगु यात। थुकिं यानाः हागार अनं बिस्स्युं वन।

7 परमप्रभुया दूतं वयात मरुभूमिइ शूरपाखे वनेगु लैय् लाःगु लःया मुहान दुथाय् नापलात।

8 अले वयात न्यनादिल, “साराईया दासी हागार, छ गनं वयागु, अले गन वनेत्यनागु?”

वं लिसः बिल, “जि थः मालिकनी साराईपाखें बिस्स्युं वनाच्चनागु खः।”

9 अले परमप्रभुया दूतं वयात धाल, “छ थः मालिकनीयाथाय् हे लिहां हँ, अले वयागु हे अधीनय् च्वँ।”

10 परमप्रभुया दूतं हाकनं धाल,

“जिं छिमि सन्तानयात
ल्याः खाये मफयेक यक्व दय्काबी।”

11 वं धाल,

“छं आः प्वाथय् दु।

छं छंम्ह काय् बुइकी।

अले वयागु नां इश्माएल* तइ।

छाय्धाःसा परमप्रभुं छ ख्वःगु न्यनादीगु दु।

12 मनूतय्गु दथुइ व जंगली गधा थें जुइ।

व सकसिगुं विरोधय् दनी।

अले सकलें वयागु विरोधय् दनी।

व वया थःथितिपिं फुक्कलिसे अलग जुइ।”

13 हागारं धाल, “जि धात्थें हे परमप्रभुयात खना। अले वय्कःयात खनेधुंकाः नं जि म्वाना हे च्वना।” अले वं परमप्रभुयात थथे धकाः नां तल, “जितः स्वइम्ह परमप्रभु।”

14 उकिं मनूतय्सं कादेश व बैरेदया दथुइ लाःगु बुंगाःचायात बेअर-लहै-रोइं धकाः नां तल।

15 हागारं काय् बुइकल। अब्रामं हागारया पाखें दुम्ह थः काय्या नां इश्माएल तल।

16 उबलय् अब्राम चयखुदँ (८६) दुम्ह खः।

* **16:11** १६:११ इश्माएल हिब्रू भाषाय् थ्व खँवः परमेश्वरं न्यनादी खँवः लिसे ज्वः लाः। † **16:14** १६:१४ बेअर-लहै-रोइ थुकिया अर्थ खः जितः स्वइम्ह म्वानाच्वंम्हय्साया बुंगाःचा।

17

अब्रामया नां अब्राहाम तथादीगु

1 अब्राम गुइगुदँ दुबलय् परमप्रभु अब्रामयाथाय् खनेदय्कः झाल। अले वयात धयादिल, “जि दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वर खः। जिं धाःथें या, अले दोष मदय्क जु।

2 जिं छलिसे छगू बाचा ची। जिं छिमि सन्तानयात ल्याः खाये मफयेक यक्व दय्काबी।”

3 अब्राम बैय् श्वपुल। परमेश्वरं धयादिल,

4 “जिं छलिसे थ्व बाचा चिनागु जुल, छ यक्व जातितय् अबु जुइ।

5 छंगु नां आः अब्राम मखु, अब्राहाम जुइ। छायाःसा जिं छन्त यक्व जातितय् अबु यानाबियागु दु।

6 जिं छन्त यक्व सन्तान बी। लिपा इपिं ततःधंगु जाति जुइ। गुलि ला जुजु नं जुइ।

7 जिं छ व छिमि सन्तानलिसे चिनागु बाचा सदांया लागि म्वाकातये, छायाःसा जिं छ व इमि परमेश्वर खः।

8 जिं छन्त व इमित छ आः च्वंवयाच्चंगु कनानया फुक्क बै सदां सदांया लागि बी। अले जिं इमि परमेश्वर जुइ।”

म्हय् चिं तःगुया बाचा

9 परमेश्वरं अब्राहामयात हानं धयादिल, “छं व छिमि सन्तानं जिगु बाचायात सदां मानय् यानाच्चनेमाः।

10 छं व छिमि सन्तानं मानय् यायेमाःगु जिगु बाचा छु धाल धाःसा, छिमि कायमचा धाक्वसिनं म्हय् चिं तयेमाः।

11 आवनिसें छिमि मिजंमस्त फुक्कसिनं म्हय् चिं तयेमाः। थ्व हे छंगु व जिगु दथुइ चिनागु बाचाया चिं जुइ।

12 आवनिसें छिमि मिजंमस्तयसं च्यान्हु दुखुन्हु म्हय् चिं तयेमाः। थथे छिमिगु छेंय् बूपि थः मस्तयत् जक मखु, पिनें न्यानाहःपिन्त नं यायेमाः।

13 फुक्कसिनं म्हय् चिं तयेमाः। थुकथं जिगु बाचा छिमिगु म्हय् सदांया लागि दयाच्चनी।

14 सुं नं मिजंनं म्हय् चिं मतल धाःसा व जिम्ह मनु जुइ मखु, छायाःसा वं जिलिसें बाचा च्यगु दइ मखु।”

अब्राहामयात काय् बीगु बाचा चिनादीगु

15 परमेश्वरं अब्राहामयात हानं धयादिल, “आवनिसें छं छिमि कलाःयात साराई धकाः धाये मते, आवंलि वयागु नां सारा जुल।

16 जिं वयात आशिष बी। जिं वयापाखें छन्त काय् छम्ह बी। जिं वयात आशिष बी। अले व यक्वः जातितय् मां जुइ। वया गुलिखे सन्तान जुजु जुइ।”

17 अब्राहाम बैय् भवपुल। अले मनं मनं थथे धयाः न्हिल, “सच्छिदँ (१००) दुम्ह मनूपाखें नं सन्तान दइ ला? गुइदँ दये धुंकाः नं सारां मचा बुइकी ला?”

18 वं परमेश्वरयात धाल, “इश्माएलयात हे छिगु आशिष बियादीसां ज्युनि।”

19 परमेश्वरं धयादिल, “मखु, छिमि कलाः सारां काय् बुइकी। अले वयागु नां इसहाक ति। जिं जिगु बाचा व अले वया सन्तानलिसे चिने। थ्व बाचा सदांया लागि जुइ।

20 छं इश्माएलया खँ न्ह्यथंगु जिं न्यनेधुन। उकिं जिं वयात नं आशिष बी। अले वयात यक्व मस्त व सन्तान बी। व झिंनिम्ह शासकतय् अबु जुइ। जिं वया सन्तानयागु छगू तःधंगु जाति दय्काबी।

21 जिगु बाचा धाःसा इसहाकलिसे जुइ। वयात सारां दच्छि लिपा थ्व हे इलय् बुइकी।”

22 वलिसे खँ ल्हाये सिधय्काः परमेश्वर अब्राहामयात त्वःताः झाल।

23 उखुन्हु हे अब्राहामं थःकाय् इश्माएल, थःगु छँय् बूपि व न्यानाहःपि फुक्क दासत व थःगु छँय् च्वंपिं फुक्क मिजंपिन्त यंकाः परमेश्वरं धयादी थें म्हय् चिं तयकल।

24 म्हय् चिं तःबलय् अब्राहाम गुइगुदँ दुम्ह खः।

25 अले वया काय् इश्माएल झिंस्वदँ दुम्ह खः।

26 अब्राहाम व वया काय् इश्माएल निम्हसिनं छुन्हुं हे म्हय् चिं तल।

27 अले वया छँय् च्वंपिं फुक्क मिजंत, वयागु छँय् बूपि दास व न्यानाहःपि दासत फुक्कसिनं इपिं नापं म्हय् चिं तल।

18

स्वम्ह पाहां

1 छुन्हु न्हिनय् तांन्वःबलय् अब्राहाम मग्नेया सिमा क्वय् च्वंगु थःगु पालया लुखाय् च्वना च्वंबलय् परमप्रभु वयाथाय् खनेदय्कः झाल।

2 अब्राहामं थस्वःबलय् स्वम्ह मन् थःगु न्ह्यःने दनाच्चंगु खन। वं काचा काचां दनाः इमित नापलाः वन। अले बैय् थ्यंक क्वच्छुनाः भवपुल।

3 अले वं धाल, “हे जिमि प्रभु, कृपा तयाः छिकपिनि थ्व दासयाथाय् तुमस्वसे झाये मते।

4 जिं लः हये, छिकपिनि तुति सिलादिसेँ। अले सिमा क्वय् झासु लनादिसेँ।

5 छिकपिन्सं जिथाय् झायाः जितः तःधंकादिल। जिं मरि हये। नयाः त्यानु लंकादिसेँ। अले बुलुहं झासेँ।”

इमिसं धाल, “ज्यु, छं स्वयाः या।”

6 अब्राहामं पालय् दुने व्वाँय् वनाः सारायात धाल, “याकनं न्याफा भिंगु छ्वचुं न्हायाः मरि छु।”

7 अले वं द्रहंतय्गु पुचलय् दुहां वनाः छम्ह द्रहंचा ल्ययाः च्यःयात बिल। वं याकनं वयागु ला दयकाः हल।

8 अनंलि अब्राहामं ला नापं धौ व दुरु हयाः इमिगु न्ह्यःने न्ह्यच्याकल। इमि नयाच्चंबलय् व इमिगु नापं सिमा क्वय् दनाच्चन।

9 इमिसं न्यन, “छिमि कलाः सारा ग्व?”

वं लिसः बिल, “दुने पालय्।”

10 अले परमप्रभुं धयादिल, “जि दच्छि लिपा थ्व हे इलय् थन लिहां वये। उबलय् छिमि कलाः साराया मचा दये धुंकी।”

सारां वयकःया लिउने पालया लुखाय् च्वनाः न्यनाच्चन।

11 अब्राहाम व सारा तसकं बुराबुरी जुइ धुंकल। साराया मचाबुइकेगु ई नं पुलेधुंकल।

12 उकिं सारां मनमनं न्हिलाः मतिइ तल, “जि नं बुरी जुइ धुंकल, अले जिमि भाःत नं बुरा जुइ धुंकल। जिं आः थ्व सुख कायेफइ तिनि ला?”

13 अले परमप्रभुं अब्राहामयात धयादिल, “सारां छाय् न्हिलाः ‘जि थथे बुरी जुइ धुंकाः नं मचा दइतिनि ला’ धकाः धाःगु?”

14 परमप्रभुया लागि थाकुगु धयागु छु दु? जि दच्छि लिपा जिं धयागु इलय् छन्थाय् लिहां वये। उबलय् साराया काय् दये धुंकी।”

15 सारा गयात। अले वं धाल, “मखु, जि मन्हिला।”

अले वयकलं धयादिल, “मखु, छ न्हिउगु हे खः।”

अब्राहामं सदोमया लागि बिन्ति याःगु

16 पाहांत वनेत दन। अले सदोमपाखे स्वयाः वन। अब्राहाम नं इमित लँय् तक तःवन।

17 अले परमप्रभुं मतिइ तयादिल, “जिं यायेत्यनागु ज्या अब्राहामयात मसीक याये ला?

18 अब्राहाम छगू तःधंगू व बल्लाःगु जाति जुइ। अले पृथ्वीया फुक्क जातिं वयापाखे हे आशिष काइ।

19 जिं वयात ल्ययागुलि वं थः मस्तयत् व सन्तानयात खःगु व भिंगु ज्या यानाः परमप्रभुया लँय् जुइत उजं बिइ। थुकिं हे परमप्रभुं अब्राहामलिसे चिनादीगु बाचा पूर्वके फइ।”

20 अले परमप्रभुं धयादिल, “सदोम व गमोराया विरोधय् यक्व सः थ्वयेधुंकल। इमिगु पाप तसकं तःधनेधुंकल।

21 उकिं इमित पाः याःथे इमिसं यानाच्चंगु खः कि मखु स्वयेत जि कुहां वने।”

22 निम्ह मनु सदोमपाखे स्वयाः वन, अब्राहाम धाःसा परमप्रभुया न्ह्यःने दनाच्चन।

23 अले अब्राहामं परमप्रभुया लिक्क वनाः धाल, “छिं मभिपिं मनूतयत् नाश यायेबलय् भिपिं मनूतयत् नं नाश यानादी ला?

24 गनं नेय्म्ह भिपिं मनूत दुसा व नेय्म्ह भिपिं मनूतयगु बिचाः मयासें व थाय्यात नं नाश यानादी ला?

25 छिं मभिपिं मनूतलिसें भिपिं मनूतयत् नं स्यानादी मखु। थथे जुल धाःसा ला भिपिन्सं नं मभिपिन्सं थें हे सजाँय फये मालिगु जुल। संसारया न्याय याइम्हय्सिनं खःकथं न्याय यानामदी ला?”

26 परमप्रभुं धयादिल, “सदोम शहरय् नेय्म्ह जक भिपिं मनूत दुसां जिं इमिगु लागि फुक्कसित त्वःताबी।”

27 अब्राहामं हानं धाल, “जि ला थ्व पृथ्वीया धू व नौ जक जूसां जिं प्रभुलिसे थुकथं खँ ल्हायेफुगु दु।

28 छुं जुयाः सदोमय् पिइन्याम्ह जक भिपिं मनूत दुसा छिं शहर छगुलि नाश यानादी ला?”

परमप्रभुं धयादिल, “पिइन्याम्ह जक भिपिं मनूत दत धाःसां जिं शहरयात नाश याये मखु।”

29 अब्राहामं धाल, “पिइम्ह जक भिपिं मनूत दत धाःसा लय्?”

परमप्रभुं धयादिल, “पिइम्हया लागि जक जूसां जिं शहरयात नाश याये मखु।”

30 अब्राहामं धाल, “जिं हाकनं न्ह्यसः यात धकाः तंचायादी मते प्रभु, व शहरय् स्विम्ह जक भिपिं मनूत दत धाःसा छिं छु यानादी?”

वयकलं धयादिल, “स्विम्ह जक दत धाःसां जिं नाश याये मखु।”

31 अब्राहामं हानं धाल, “जिं प्रभुयाके हाकनं न्यनेगु आँट याये फइ ला? निइम्ह जक भिपिं मनूत दत धाःसा छिं छु यानादी?”

परमप्रभुं धयादिल, “निइम्ह जक दत धाःसां जिं शहरयात नाश याये मखु।”

32 दक्वसिबय् लिपा अब्राहामं हाकनं धाल, “जिं हाकनं छकः न्यने प्रभु, तंम्बयादी मते। अन झिम्ह जक भिपिं मनूत दत धाःसा लय्?”

वयकलं धयादिल, “झिम्ह जक भिपिं मन् दत धाःसां जिं शहरयात नाश याये मखु।”

33 अब्राहामलिसे खँ ल्हाये धुंकाः परमप्रभु अनं झाल। अले अब्राहाम नं थःगु थासय् लिहां वन।

19

पापया शहर सदोम

1 उखुन्हु हे बहनिइ लोत सदोम शहरया ध्वाखाय् फ्यतुनाच्चंबलय् उपिं हे निम्ह स्वर्गदूतत सदोमय् वल। इमित खनाः लोतं दना वनाः बँय् थ्यंक क्वछुनाः धाल —

2 “दया यानाः छिकपिनि दासया छँय् झासँ। अन हे तुति सिलादिसँ। अले चा च्वनादिसँ। अले कन्हय् सुथय् दनाः झासँ।”

इमिसं वयात धाल, “मखु, थौं चच्छि जिपिं सतलय् हे च्वने।”

3 लोतं इमिसं ज्यू मधातले कर यानां च्वन। अले इपिं व नापं छँय् वन। वं मरि व भ्वय् ज्वरय् यात। अले इमिसं नल।

4 इपिं घौं वने न्ह्यः सदोमया फुक्क मनूत, ल्याय्म्ह व बुरा, फुक्क मिजंत वयाः लोतया छँ घेरय् यात।

5 अले लोतया नां कयाः ततःसलं हाल, “बहनिइ छन्थाय् वःपिं मनूत ग्व? इमित पिने हजि। जिमित इपिं नाप घनेब्यु।”

6 लोत पिने वन, अले खापा तित।

7 अले वं धाल, “पासापिं, थज्याःगु मभिगु ज्या याये मते।

8 जि ब्याहा मज्जनिपिं निम्ह म्हाय्पिं दु। जिं इमित पिने हयाबी, अले छिमि यत्थे या। थुपिं मनूतय्त् छता छुं याये मते। इपिं जिगु छँय् वःपिं पाहांत खः।”

9 इमिसं धाल, “जिमिगु लँ त्वःति। पिनें वःम्ह मनु जुयाः नं जिमित उजं बीम्ह का थ्व! आः जिमिसं इमित स्वयाः छन्त बांमलाःगु ज्या यानाबी।” थथे धयाः हुलं लोतयात ध्वानाः खापा तछ्याः वन।

10 दुने च्वपिं निम्ह मनुतयसं ल्हाः पित हयाः लोतयात दुने सालाः काल। अले खापा तिनाबिल।

11 इमिसं लुखा पिने च्वपिं ल्याय्म्ह, बुरा, फुक्कसित कां यानाबिल। थुकिं यानाः इमिसं लुखा लुइके मफुत।

सदोम व गमोरा नाश जूगु

12 उपि निम्ह मनुतयसं लोतयात धाल, “थन छिमि सुं नं थः मनु काय्म्ह्याय्, जिलाजं व मेपिं दुसा इमित ब्वनाः थ्व शहरं बिस्सुं हूँ।

13 छाय्धाःसा जिमिसं थ्व शहरयात नाश यायेत्यनागु दु। थनच्वपिं मनुतयगु बारे परमप्रभुं यक्व हे मभिंगु खँ न्यने धुंकल। उकिं वय्कलं जिमित थ्व शहरयात नाश यायेत छ्वयाहयादीगु खः।”

14 अले लोतं पिने वनाः थः म्हाय्पिलिसे ब्याहा याइपिं मनुतयत् धाल, “याकनं थ्व थाय् त्वःताः पिहां हूँ। परमप्रभुं थ्व शहरयात नाश यानादीत्यंगु दु।” वया जिलाजं जुइपिन्सं धाःसा वं ख्याः याःगु जुइ धकाः च्वन।

15 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां निम्ह दूतं वयाः लोतयात थथे धयाः हथाय् चायकल, “थः कलाः व निम्ह म्हाय्पिं ज्वनाः याकनं पिहां हूँ। मखुसा परमप्रभुं थ्व शहर नाश यानादीबलय् छिपिं नं सी।”

16 लोत धाःसा अथे च्वनाच्चन। उकिं निम्ह मनुखं लोत, वया कलाः व निम्ह म्हाय्पिनिगु ल्हाः ज्वनाः शहर पिने ब्वनाहल। छाय्धाःसा परमप्रभुं इमित दया यानादीगु दु।

17 शहरं पिने थ्यंकाः दूतं धाल, “थःगु ज्यान बचय् यायेत थनं बिस्सुं हूँ, लिफः स्वये मते, थन गनं नं दी मते। पहाडपाखे बिस्सुं हूँ। अले छिपिं बचय् जुइ।”

18 लोतं धाल, “अथे धयादी मते, प्रभु।

19 छिकपिन्सं जिगु लागि तःधंगु ज्या यानादिल। जितः बचय् यानादिल। जि पहाडय् थ्यंक बिस्सुं वने मफु। अन थ्यने न्ह्यः थ्व शहर नाश जुइ लाइ। अले जिपिं नं सी।

20 थनं नापसं छगू शहर दु। व शहर चिधं। जि व जिगु परिवार अन बचय् जुइ फइ। जितः अन हे छ्वयादिसँ।”

21 इमिसं धाल, “ज्यू हूँ। जिं व शहरयात नाश याये मखु।

22 याकनं हूँ। छिपिं अन मथ्यंतले जिमिसं छुं याये मखु।” (लिपा थ्व शहरयागु नां सोअर च्वन।)

23 लोत सोअरय् थ्यंबलय् निभाः त्वयेधुंकल।

24 अले परमप्रभुं सदोम व गमोरा शहरय् मि व गन्धकयागु वा गायकादिल।

25 वयकलं उकिया जःखः च्वंगु गांतय्त व अन सःगु फुक्कं नाश यानादिल।

26 लँय् वँवँ लोतया कलातं लिफः स्वःगुलि व चियागु थां जुल।

27 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां दनाः अब्राहाम थः परमप्रभुया न्ह्याःने दनाः खँ ल्हाथाय् वन।

28 वं सदोम व गमोराया फुक्क थासय् स्वल। अले वं अगलं कुँत्याः पिहां वयाच्वं थें व थासं कुँ पिहां वयाच्वंगु खन।

29 थुकथं परमेश्वरं लोत च्वनाच्वंगु ब्यासीइ च्वंगु शहरयात नाश यानादीबलय् अब्राहामयात लुमंकादिल। अले लोतयात अनं बचय् यानाः हयादिल।

मोआबी व अम्मोनीतय् पुर्खा

30 सोअरय् च्वने ग्याःगुलि लोत थः निम्हं म्हाय्पि ब्वनाः पहाडय् वनाः छगू गुफाय् च्वन।

31 छन्हु तःधीम्ह म्हाय्म्हं थः केहेयात धाल, “झी बाः बुरा जुइ धुंकल। झीत ब्याहा याइपि थ्व संसारय् सुं हे मिजंत मदु।

32 झी बाःयात दाखमघ त्वंकाः वय्कः नापं घने नु। अले थः हे बौया पाखें मचा दयके।”

33 उखुन्हु चान्हय् इमिसं थः बौयात दाखमघ त्वंकल। अले तःधीम्ह म्हाय् व नापं घन। दाखमघं तसकं काःगुलि लोतं व घोंवःगु व दनावंगु छुं हे मचाः।

34 कन्हय् खुन्हु तताम्हय्सिनं केहेम्हय्सित धाल, “म्हिगः बहनी जि बाःलिसे घना। थौं हाकनं दाखमघ त्वंके नु। अले छ वय्कः नापं घँ। अले झी निम्हस्यां बाःपाखें मचा दइ।”

35 उखुन्हु चान्हय् नं इमिसं बौम्हय्सित दाखमघ त्वंकल। अले चिधीम्ह म्हाय् वनाः बौम्हलिसे घन। दाखमघ यक्व त्वंगुलि लोतं व घोंवःगु व दनावंगु छुं हे मचाः।

36 थुकथं लोतया म्हाय्पि निम्हस्यां थः हे बौया पाखें प्वाथय् दत।

37 तःधीम्ह म्हाय्या काय् बुल। वं वयागु नां मोआब तल। व थौकन्हय्यापि मोआबीतय् पुर्खा खः।

38 चिधीम्ह म्हाय्या नां काय् बुल। वं वयागु नां बेन-अमी तल। व थौकन्हय्यापि अम्मोनीतय् पुर्खा खः।

20

अब्राहाम, सारा व इसहाक

1 अब्राहाम मम्ने नेगेव पाखे वना: कादेश व शूरया दथुइ च्वन। अनंलि व गरारय् वना: च्वन।

2 अन वं सकसितं थ: कला: सारायात थ: केहें धका: धाल। उकिं गरारया जुजु अबीमिलेकं सारायात थ:थाय् यंकल।

3 छन्हू चान्हय् म्हगसय् वया: परमेश्वरं अबीमिलेकयात धयादिल, “छ आ: याकनं सी, छाय्धा:सा छं ह:म्ह मिसा ब्याहा जुइ धुंकूम्ह ख:।”

4 अबीमिलेकं सारायात थी तक नं मथ्युनि। वं परमेश्वरयात धाल, “प्रभु! छिं निर्दोषपि जातियात नं नाश यानादी ला? जिं छुं नं मस्यु।

5 अब्राहामं थ:म्हं हे वयात “जिमि केहें” धका: धाल। अले वं नं “जिमि दाजु” धका: धाल। जिगु मतिइ मभिंगु छुं हे मद्दु, अले छुं द्रंकागु मद्दु।”

6 परमेश्वरं वयात म्हगसय् धयादिल, “छं मभिंगु नुगलं थथे या:गु मखु धका: जिं स्यु। उकिं जिं छन्त जिगु विरोधय् पाप यायेगुपाखें बचय् यानातयागु ख:। उकिं हे जिं छन्त वयात थीके मबियागु ख:।

7 आ: छं व मिसायात वया भा:तयाथाय् लित यंकि। वया भा:त अगमवत्ता ख:। वं छंगु लागि प्रार्थना यानाबी। अले छ सी मखु। छं वयात लित मयंकल धा:सा छ व छिमि मनूत फुक्कं सी।”

8 कन्हय् खुन्हू सुथ न्हापां अबीमिलेकं थ: भारदारत फुक्कसित स:ता: जूगु फुक्क खँ कन। थ्व न्यना: इपिं फुक्कं ग्यात।

9 अले अबीमिलेकं अब्राहामयात स:ता: न्यन, “छं जिमित छु यानागु? जिं छंगु छु स्यंकागु दु धका: जित: व जिगु देशयात थपायधंगु द्रं वीत्यनागु? छं जित: याये मज्यूगु ज्या यात।

10 छं छाय् थथे यानागु?”

11 अब्राहामं धाल, “जिगु मतिइ थन च्वंपिन्सं परमेश्वरयात मानय् याइ मखु। अले जिमि कला:यात यंकेत जित: स्याइ धका: जिं थथे यानागु ख:।

12 व जिमि केहें नं ख:। व जिमि बा:या म्हाय् ख:सां जिमि मांया धा:सा मखु। जिं वयात ब्याहा याना।

13 परमेश्वरं जित: जिमि बौया छें त्व:ता: उखेंथुखें जुइम्ह यानादिसेंलि जिं सारायात ‘न्हाथाय् वंसां छं जित: दया याना: जिं छं दाजु ख: धका: धा’ धयागु ख:।”

14 अले अबीमेलेकं अब्राहामयात फैच्चलय, सादृहं व दासदासीत बिल। वया कला: सारायात नं लित बिल।

15 वं अब्राहामयात धाल, “थ्व फुक्क जिगु दे खः। छ मंदुथाय् च्वँ।”

16 वं सारायात धाल, “छिमिसं छुं नं द्रंकूगु मदु धका: सकसिनं सीमा धका: जिं छिमि दाजुयात द्रु:छि वह:या धिबा बियागु दु।”

17 अब्राहामं परमेश्वरयात प्रार्थना यात। अले परमेश्वरं अबीमेलेक, वया कला: व दासीतयत् नं लायकादिल। आ: इपि हानं मचा बुइकेफइपि जुल।

18 छायाधा:सा परमेश्वरं अब्राहामया कला: साराया हुनि याना: अबीमेलेकया कला: व वया दासीपिन्त मचा बुइके मफइपि यानादीगु खः।

21

इसहाक बूगु

1 परमप्रभुं सारायात थ:म्हं बचं बियादी थें दया यानादिल, अले थ:म्हं धया थें यानादिल।

2 अब्राहाम बुरा जुइ धुंकूसां परमेश्वरं धयादीगु हे इलय् सारां काय् बुइकल।

3 अब्राहामं वयागु नां इसहाक तल।

4 इसहाक च्यान्ह दुबलय् अब्राहामं परमेश्वरं धयादी थें वयात म्हय् चिं तयकल।

5 इसहाक बूबलय् अब्राहाम सच्छिदँ दये धुंकूम्ह खः।

6 अले सारां धाल, “परमेश्वरं जित: लसता: बियादिल। थ्व खँ न्यनीपि सकलें जि नाप लयताइ।

7 आ: तक अब्राहामयात सुनां जिं मचायात दुरु त्वंकी धका: धायेफु। अयनं जिं व बुरा जुइ धुंका: वयापाखें काय् बुइका।”

हागार व इश्माएलयात पितिनाछ्व:गु

8 मचा त:धिक: जुयावल। मचायात दुरुं छीखुन्हु अब्राहामं त:धंगु भ्वय् न्यायकल।

9 छन्हु सारां हागारया काय् इश्माएलं थ:काय् इसहाकयात हाय्काच्वंगु खना:

10 अब्राहामयात धाल, “व मिश्री दासी व वया काय्यात थनं पितिनाछ्व। व दासीया कायनं जिकाय् इसहाकं थें छंगु सम्पत्ति कायेखनि मखु।”

11 थ्व खं अब्राहामया नुग: मछिन। छायाधा:सा इश्माएल नं वया थ: हे काय् खः।

12 तर परमेश्वरं वयात धयादिल, “छं छिमि दासी कला: व काय्या खँय् नुग: मछिके मते। सारां धा:थें या। इसहाकया पाखें हे छिमि सन्तान न्हाइ।

13 अथेसां व दासी मिसाया मचा नं छं हे काय् जूगुलि वयापाखें नं जिं छगू त:धंगु जाति दयकाबी।”

14 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां अब्राहामं ल: दुगु छेंगूया छग: थल व मरि हया: हागारया ब्वहलय् तयाबिल। अले काय्महनापं वयात अनं छवयाबिल। इपि बेर्सेबाया मरूमिइ उखेंथुखें जुया: जुल।

15 थलय् च्वंगु ल: फुसेलि हागारं काय्महयूसित छथाय् झालय् त्व:ता:

16 थ: तापाक्क वना: फेतुत। थ: काय्यात सीगु स्वये मफया: वं थथे या:गु ख:। अले व अन च्वना: हँय्हँय् ख्वल।

17 परमेश्वरं काय्मह ख्व:गु स: ताल। अले परमेश्वरया दूतं स्वर्ग हागारयात धयाहल, “छन्त छु दु:ख जुल, हागार? ग्याये मते। परमेश्वरं छिमि काय् ख्व:गु ताये धुंकल।

18 दँ, वना: छिमि काय्यात ल्हा: ज्वना: थँ, अले वयात बल्लाक ज्वनाति। छायाधा:सा जिं वयापाखें छगू त:धंगु जाति दयके।”

19 अले परमेश्वरं वयात छगू बूंगा:चा क्यनादिल। वं वना: छेंगूया म्हेचाय् ल: तया: थ:काय्यात त्वंकल।

20 परमेश्वर वया काय्महलिसे हे च्वनादिल। व मरूमिइ हे च्वना: त:धि जुल। अले धनुष वाण कयकेगुलिइ जा:मह जुल।

21 व पारान धा:गु मरूमिइ च्वनीगु ख:। वया मामं वयात छम्ह मिश्रयाम्ह मिसा ब्याहा यानाबिल।

अब्राहाम व अबीमेलिकया दथुइ जूगु सन्धि

22 थुबलय् हे अबीमेलिक व वया सेनापति पीकोलं अब्राहामयात धाल, “छिं यानादीगु न्हागु ज्याय् नं छित: परमेश्वरं आशिष बियादिल।

23 छिं आ: जित: परमेश्वरया न्हा:ने जित: व जिमि काय्मह्याय्पिं व छयछुइपिन्त गुबलें हे धोखा बी मखु धका: पाफयादिसँ। जिं छिगु लागि गथे व्यवहार यानागु दु, छिं नं अथे हे जि व थ: च्वनाच्च्वनागु देशलिसे व्यवहार यानादिसँ।”

24 अब्राहामं धाल, “जिं पाफये।”

25 अले अब्राहामं अबीमेलिकया दासतय्सं लाकाका:गु तुंयागु खँ न्ह्यथन।

26 अले अबीमेलिकं धाल, “थ्व खँ जिं थौं हे तिनि न्यना। छिं थ्व खँ न्हापा हे छाय् धयामदिया? जिं मस्यू थथे सुनां यात।”

27 अले अब्राहामं अबीमेलिकयात सा द्रहं व फै हयाबिल। थुकथं इपिं निम्हसिया दथुइ छगू सन्धि जुल।

28 अब्राहामं थःगु फैतय्गु पुचलं न्हयम्ह भ्याःचात चीकल।

29 अले अबीमेलिकं धाल, “छिं छुक्रिया नितिं थुपिं फैचात अलग्ग तयादियागु?”

30 अब्राहामं लिसः बियाः धाल, “थ्व न्हयम्ह भ्याःचात कयादिसँ। थुकिं थ्व तुं जिं म्हुयागु खः धकाः साक्षी बी।”

31 थुकथं व थाय्यागु नां बेर्शेबा जुल। छायाःसा इमिसं अन सन्धि याःगु खः।

32 बेर्शेबाय सन्धि याये धुंकाः अबीमेलिक व वया सेनापति पीकोल पलिशतीतय्गु देशय् लिहां वन।

33 अब्राहामं बेर्शेबाय तितिसिमा छमा पित। अले परमप्रभु सदां दयाच्चनीम्ह परमेश्वरया नां कयाच्चन।

34 अब्राहाम तःन्हु तक पलिशतीतय्गु देशय् च्वन।

22

अब्राहामयात जाँचय् याःगु

1 छुं ई लिपा परमेश्वरं अब्राहामयात जाँचय् यायेत सःतादिल, “अब्राहाम!”

वं लिसः बिल, “प्रभु, जि थन हे दु।”

2 परमेश्वरं धयादिल, “छिमि काय्, छं तसकं माया यानातःम्ह याकः काय् इसहाकयात ज्वनाः मोरीयाहया देशय् हूँ। जिं अन छगू पहाड क्यने, अन हे छं जिगु लागिं छिमि काय्यात होमबलि ब्यु।”

3 कन्हय् खुन्हु सथ न्हापां दनाः अब्राहामं मि च्याकेत सिँ फाल, गधाया म्हुय् काठी चित। अले थःकाय् इसहाक व निम्ह दासयात ज्वनाः परमेश्वरं धयादी पाखे वन।

4 स्वन्हु दुखुन्हु अब्राहामं तापाककं व थाय् खन।

5 वं थः दासतय्त धाल, “छिपिं थन हे गधालिसे च्वँ। जि व जिमि काय् हुंकन वनाः प्रार्थना यानाः वये।”

6 अब्राहामं इसहाकया ब्वहलय् होमबलि बीगु सिँ पाछाय्कल, थःम्हं मि व चुपि ज्वन। अले इपिं निम्हं नापां वन।

7 इसहाकं थः बौ अब्राहामयात धाल, “बाः”।

अब्राहामं धाल, “छु जुल, पुता?”

“झीके मि व सिं ला दु, होमबलि बीत भ्याःचा ग्व लय?”

8 अब्राहामं धाल, “पुता, परमेश्वरं हे झीत होमबलि बीगु लागिं भ्याःचा बी।”
थुकथं इपिं नापं वनाच्चवन।

9 परमेश्वरं वयात धयादीगु थासय् थ्यंकाः अब्राहामं छगू वेदी दय्काः उकीं सिं
पौंचित। अले थःकाय्यात न्याक्क चिनाः वेदी दुगु सिंपैय् थ्यन।

10 वं थःकाय्यात स्यायेत चुपि पिकाल।

11 उबलय् हे स्वर्ग परमप्रभुया दूतं वयात सःतल, “अब्राहाम, अब्राहाम!”

वं धाल, “जि थन दु।”

12 दूतं धयाहल, “छं छिमि काय्यात ल्हाः ल्हने मते, अले वयात छुं हे याये
मते। जिं सिल, छु धात्थें हे परमेश्वरं धाःथे याइम्ह खः। छाय्धाःसा छं थः याकः
काय्यात तकं वयकःया लागि होमबलि बीत स्वल।”

13 अब्राहामं उखेंथुखें स्वल। वं झालय् न्यकू तक्यनाच्चंम्ह भ्याःचा छम्ह खन।
वं वयात ज्वनाहयाः थः काय्या पलेसा होमबलि बिल।

14 अब्राहामं व थाय्या नां “परमप्रभुं बियादी” तल। थौं तक नं मनूतय्सं
“परमप्रभुं पर्वतय् बियादी” धकाः धायेगु याः।

15 परमप्रभुया दूतं अब्राहामयात निकः खुसी स्वर्ग धयाहल –

16 “परमप्रभुं धयादीगु दु, जिं थःगु हे नामय् बाचा चिने। छं थथे जिगु लागिं थः
याकः काय्यात तकं मधाःगुलि जिं छन्त तःधंगु आशिष बी।

17 जिं छन्त आकाशय् च्वंगु नगु व फिसलय् च्वंगु फि थें यक्व सन्तान दय्काबी।
इमिसं थः शत्रुतयत बुकाः इमिगु शहर त्याकाकाइ।

18 छं जिं धाःथें याःगुलि छिमि सन्तानपाखें संसारय् च्वंपिं फुक्कसिनं आशिष
कायेखनि।”

19 अब्राहाम व इसहाक थःपिनि दासत दुथाय् लिहां वन। इपिं अनं बेर्शेबाय् वन।
अले अब्राहाम अन हे च्वनाछवत।

नाहोरया सन्तान

20 छन्हु अब्राहामं वया किजा नाहोरया नं मिल्काया पाखें च्याम्ह मस्त दये
धुंकल धकाः सिल।

21 दक्वसिबय् तःधीम्ह ऊज, अनंलि बूज, आरामया बौ कमूएल,

- 22 केसेद, हजो, पिलदाश, यिदलाप व बतूएल।
 23 थ्व बतूएल रिबेकाया बौ खः। थुपि च्याम्ह काय्पि अब्राहामया किजा नाहोरं
 मिलकाया पाखें बुइकूगु खः।
 24 नाहोरया मथ्याःम्ह कलाः रूमा पाखें नं प्यम्ह मस्त दु — तेबह, गहम, तहस
 व माका।

23

सारा सीगु

- 1 सारा सच्छि व निइन्हय्दँ दुबलय्
 2 कनानया किर्यत-अर्बा धाःथाय् सित (थौकन्हय् हेब्रोन धाइ)। अब्राहाम व
 सीगुया दुःखं च्वन।
 3 वं हितीतय्थाय् वनाः धाल,
 4 “जि छिकपिन्थाय् पिनें वयाः च्वनाच्चनागु खः। जिमि कलाःयात थुनेत जिके
 छकू नं बुँ म्दु। उकिं जितः छकू बुँ मियादिसँ।”
 5 इमिसं धाल,
 6 “हे प्रभु, न्यनादिसँ, छि छम्ह तःधंम्ह मनु खः। छिं थः कलाःयात थुनेत
 दक्वसिबय् बालाःगु बुँ ल्ययादिसँ। जिपिं सुनानं मज्यू धाये मखु।”
 7 अले अब्राहामं दनाः इमिगु न्ह्यःने क्वछुनाः धाल,
 8 “छिकपिन्सं जितः जिमि कलाःयात थन हे थुनेबीगु खःसा सोहोरया काय्
 एप्रोनयात
 9 वयागु बुँनापं च्वंगु मक्पेला धाःगु गुफा जितः म्यु धयाबियादिसँ। जिं तूगु धिबा
 पुलाबी, अले छिकपिं फुक्कं साक्षी जुइ।”
 10 एप्रोन अन हे हितीतलिसे शहरया ध्वाखाय् च्वनाच्चंगु खः। वं अन
 च्वनाच्चंपिं फुक्कसिनं तायेक धाल,
 11 “मखु, जिमि प्रभु, जिं छितः व गुफा जक मखु, फुक्क बुँ हे बी। थः मनुतय्
 न्ह्यःने हे व फुक्कं जिं छितः सीम्ह थुनेत सितिकं बी।”
 12 अब्राहाम हाकनं छकः हितीतय् न्ह्यःने क्वछुत।
 13 अले फुक्कसिनं तायेक एप्रोनयात धाल, “जिं व फुक्क बुँ धिबा पुलाः न्याये।
 जिं पुलागु धिबा कयादिसँ। अले जिं थः कलाःयात अन थुने।”
 14 एप्रोनं अब्राहामयात धाल —

15 “प्रभु, बुँया मू ला प्यसःक् वःहःया म्वहः जक खः। थुत्तिचिया लागि झी छु हालाच्चनेगु? सीम्ह थुनादिसँ।”

16 अब्राहामं एप्रोनया खँ न्यन। अले वं अन दुपि फुक्कसिया न्ह्यःने वयात प्यसः वःहःया म्वहः बिल।

17 थुकथं एप्रोनं मक्पेलाया मग्ने लिक्क च्वंगु थःगु बुँ व अन च्वंगु गुफा व सिमात फुक्कं

18 शहरया ध्वाखाय् मुं वयाच्चंपि हित्तीत फुक्कसिया न्ह्यःने अब्राहामयात मिल।

19 अले अब्राहामं थः कलाः सारायात मग्नेया लिक्क च्वंगु कनान देशया मक्पेला गुफाय् थुन।

20 थुकथं हित्तीतयगु बुँ व अन च्वंगु गुफा अब्राहामं सी थुनेगु थाय्कथं थःगु यानाः काल।

24

इसहाकयात भम्चा माःजूगु

1 अब्राहाम तसकं बुरा जुइ धुंकल। वं याःगु दक्व ज्याय् परमप्रभुं आशिष बियादीगु दु।

2 अब्राहामं थः दक्वसिबय् पुलांम्ह व छँय् फुक्क ज्या स्वइम्ह च्यःयात सःताः धाल —

3 “स्वर्ग व पृथ्वीया परमप्रभुया नामय् छं जिमि काय्यात थन कनानय् च्वंपि मिस्त ब्याहा यानाबी मखु धकाः बचं ब्यु।

4 जिगु थःगु हे देशय् थः हे मनूतय्थाय् वनाः जिम्ह काय् इसहाकयागु लागि भम्चा हयाब्यु।”

5 अले व च्यलं अब्राहामयात धाल, “जिं ल्ययाम्ह मिसा जि लिसे थन वये मखु धाःसा छु छिं थःकाय्यात छि गनं झायागु खः, व हे देशय् जिलिसें लित छवयादीगु खः ला?”

6 अब्राहामं धाल, “छं जिमि काय्यात न्ह्याथे जूसां अन लित यंके मते।

7 जितः जिमि अबुया छँ व जि बूगु देशं थन हयादीम्ह स्वर्गया परमप्रभु परमेश्वरं जिलिसें, ‘थ्व दे जिमि सन्तानयात बी’ धकाः बचं बियादीगु दु। वयकलं छंगु न्ह्यः न्ह्यः थःम्ह छम्ह दूत छवयाहयादी। अले छं जिमि काय्या लागि भम्चा माले फइ।

8 छुं जुयाः व मिसां छलिसे वये मखु धकाः धाःसा छं थ्व बचं पूमवंकूसां ज्यु। जिमि काय्यात जक छं अन यंके मते।”

9 अले व च्यलं अब्राहामयात वं “छु छु धाःगु खः, फुक्क याये” धकाः बचं बिल।

10 अनंलि व थः मालिकया झिम्ह ऊँट व थिकय् थिकयगु कोसेलि ज्वनाः अब्राहामया किजा नाहोर च्वनाच्चंगु शहर अराम-नहरैमपाखे वन।

11 अन थ्यंकाः वं शहरं पिनेया छगः तुं लिक्क ऊँटतयत् झासु लंकेत त्वःतल। थुबलय् सन्ध्याकाः ई जुइ धुंकल। अले मिसामस्त लः काःवइगु ई नं जुइ धुंकल।

12 वं मनमनं प्रार्थना यात, “हे जिमि मालिक अब्राहामया परमप्रभु परमेश्वर! दया यानाः थौं, जिगु ज्या तालाकादिसँ अले जिमि मालिक अब्राहामयात थःगु दया क्यनादिसँ।

13 शहरया मिसामस्त थन तुंथिइ लः काः वइन।

14 जिं इपि मध्ये छम्हसित ‘जितः लः त्वनेत छंगु घःचा भचा क्वःछुकि’ धकाः धाये। वं जितः ‘भपि, जिं छिकपिनि ऊँटतयत् नं लः त्वंके’ धकाः धाल धाःसा छिं थः दास इसहाकयात ल्ययादीम्ह मिसा व हे खः धकाः सीकाकाये। अले छिं जिमि मालिकयात जिं बियागु बचं पूर्वकादिल धकाः नं सीकाकाये।”

15-16 वं प्रार्थना याये सिमधयवं हे छम्ह ब्याहा मजुनिम्ह बांलाःम्ह मिसा लः कायेत घः ज्वनाः वल। व मिसा अब्राहामया किजा नाहोरया काय् बतूएलया म्हाय् रिबेका खः। नाहोरया कलाः मिल्का खः। रिबेका वया न्ह्यःने जुयाः तुंथिइ वन। अले लः सालाः लिहां वनेत्यन।

17 वं ब्वॉय् वनाः वयात धाल, “जितः लः भचा त्वंकि लय्।”

18 अले वं “ज्यू प्रभु, भपि” धकाः वयात घलं लः त्वंकल।

19 अले वं लः त्वने धुंकाः व मिसामचां धाल, “छिकपिनि ऊँटतयत् नं जिं लः त्वंके।”

20 वं याकनं याकनं फुक्क लः ऊँटतय् लः त्वनीगु थलय् प्वंकाबिल। अले इमि त्वने मगाःतले लः हयाबिल।

21 परमप्रभुं ल्यःम्ह मिसामचा व हे खः कि मखु धकाः सीकेत वं नमवासे रिबेकां छु छु यात फुक्क स्वयाच्च्वन।

22 रिबेकां ऊँटतयत् लः त्वंकेधुंकाः वं थःम्हं ज्वनावःगु बच्छि शेकेल ति दुगु लुँयागु चाःचा व झिगू शेकेल ति दुगु निपा लुँयागु चुरि लिक्कायाः वयात बिल।

23 अले वं धाल, “छ सुया म्हाय् खः? छिमिगु छैय् जि व जिमि मनूतयत् चा च्वनेत थाय् दइ ला?”

24 वं लिसः बिल, “जिमि बाः नाहोर व मिल्काया काय् बतूएल खः।

25 जिमिगु छैय् छि व छिकपिनि मनूत च्वनेत थाय् दु। अले छिकपिनि उँटतयत् तयेत नं यक्व सु व नसा दु।”

26 अले वं छयं क्वःछुकाः परमप्रभुयात प्रार्थना यात,

27 “जिमि मालिक अब्राहामया परमप्रभु धन्यम्ह खः। वय्कलं जिमि मालिकयात बियागु बचं पूर्वकादिल। अले वय्कलं जितः तप्यंक हे जिमि मालिकया थःथितियाथाय् हयादिल।”

28 रिबेकां थःगु छैय् वनाः मां बौयात फुक्क खँ कन।

29-30 रिबेकाया दाजु लाबानं थः केहेनं धाःगु खँ न्यनाः अले केहेनं न्ह्यानातःगु चुरि व न्हायपनय् चाःचा खनाः याकनं पिने ब्वाँय् वनाः तुं लिक्क ऊँटत नाप दनाच्चंम्ह अब्राहामया च्यःयाथाय् थ्यंकः वन।

31 अले धाल, “परमप्रभुं आशिष बियातःम्ह छि जिगु छैय् झासँ। थन पिने छाय् च्वनाच्चनादिया? जिं छिकपिन्त च्वनेत क्वथा अले उँटतयत् तयेत थाय् नं दयकातयेधुन।”

32 अब्राहामया च्यः लाबानलिसे वयागु छैय् वन। लाबानं उँटतयग्गु म्हय् च्वंगु कु क्वकाय्केबियाः इमित सु व नसा तयाबिल। अले अब्राहामया च्यः व वया मनूतयत् तुति सिलेत लः हयाबिल।

33 अनंलि इमित नसा हयाबिल। अब्राहामया च्यलं धाल, “जि थन छाय् वयागु धयागु खँ मकंतले जिं नये मखु।”

लाबानं धाल, “धयादिसँ।”

34 वं धाल, “जि अब्राहामया छम्ह च्यः खः।

35 परमप्रभुं जिमि मालिकयात तःधंगु आशिष बियादीगु दु। अले वय्कःयात तःमि नं यानादीगु दु। परमप्रभुं वय्कःयात ग्वाः ग्वाः फै-च्वलय्, सा द्रुहं, ऊँट, गधाया नापं लुँ, वहः व दास-दासीत बियादीगु दु।

36 “जिमि मालिकया कलाः साराया बुरी जुइ धुंकाः तकं मचा मबू। बुरी जुइ धुंकाः तिनि काय् छम्ह बुल। जिमि मालिकं वयात थःगु फुक्क सर्बय् बिल।

37 जिमि मालिकं जितः थःम्हं धाःथें यायेत पाःफय्कादिल। अले धयादिल, ‘छं जिमि काय्यात जि आः च्वनाच्चनागु कनान देशया सुं नं मिसा ब्याहा यानाबी मते।

38 बरू जिमि बाःया छैँ, जिमि थःथितितय् हे म्हाय्मचा छम्ह ल्ययाः हजि।’

39 “अले जिं जिमि मालिकयाके न्यना, ‘जिं ल्ययाम्ह मिसां जिलिसें वये मखु धाःसा छु यायेगु लय्?’

40 वय्कलं धयादिल, 'जिं न्हाबलें परमप्रभुं धयादी थें यानागु दु। वय्कलं जिमि बा:पाखेंया थ:थितितय् दथुइ जिमि काय्या लागि भमचा मालेत थ: दूत छलिसे छवयादी।

41 इमिसं थ: थ:थितियात छलिसे छवयामहल धा:सा छं थ:गु बचं पूमवंकूसां ज्यु।'

42 "थौं जिं थन तुंथिइ थ्यंका: मनमनं प्रार्थना याना, 'परमप्रभु, जिमि मालिक अब्राहामया परमेश्वर, जि छु ज्या यायेत थन वयागु ख:, व ज्या पूवंकाबियादिसँ।

43 जि थन तुंथिइ दनाच्चवनागु दु। थन सु मिसामचा ल: का:वइ, जिं वयात "छंगु घलं जित: ल: भचा त्वंके ब्यु" धका: धाये।

44 वं जित: "भपि, जिं छिकपिनि उँटतय्त नं ल: त्वंके" धका: धाइ। अले व हे मिसा परमप्रभुं जिमि मालिकया काय्यात ल्ययादीगु जुइ।'

45 "जिं प्रार्थना याये सिमधय्वं रिबेका घ: ज्वना: तुंपाखे वल। वं तुंथिं ल: साल। जिं वयात धया, 'जित: त्वनेत ल: भचा ब्यु।'

46 वं याकनं थ:गु घ: क्वकया: 'भपियादिसँ, जिं छिकपिनि उँटतय्त नं ल: त्वंके' धाल। अले जिं ल: त्वना। वं उँटतय्त नं ल: तयाबिल।

47 "जिं वयाके न्यना, 'छ सुया म्हाय् ख:?'

"वं धाल, 'जिमि बा: नाहोर व मिल्काया काय् बतूल ख:।'

"अले जिं वयागु न्हायपन्य चा:चा व ल्हातिइ चुरि न्हाकाबिया।"

48 "जिं परमप्रभुया न्हा:ने छ्यं क्व:छुका:, अले जिमि मालिक अब्राहामया परमप्रभु परमेश्वरयात त:धंका। वय्कलं जिमि मालिकया किजाया छय् वय्क:या काय्यात चूलाकाबीत जित: तप्यंके छवयादिल।

49 आ: छिं जिमि मालिकयात धात्थें हे माया यानादीगु ख:सा, ख: धयादिसँ, मखुसा, मखु धयादिसँ। जि गन वनेमा:गु ख: अन हे वने।"

50 लाबान व बतूलं धाल, "थ्व फुक्क परमप्रभुं हे यानादीगु ख:। जिमिसं गथे याना: 'मज्यु' धायेगु?

51 रिबेकायात यंकादिसँ। अले परमप्रभुं धयादी थें छिकपिनि मालिकया काय्लिसें ब्याहा यानाबियादिसँ।"

52 थ्व न्यना: अब्राहामया च्यलं छ्यं क्व:छुका: परमप्रभुयात सुभाय् बिल।

53 अले वं वस:, लुँ वह:या तिसा पिकया: रिबेकायात बिल। वं वया मां व दाजुयात नं थिकय् थिकय्गु कोसेलि देछात।

54 अनंलि अब्राहामया च्यः अले व नापं वःपि फुक्कसिनं नयेत्वने यात। अले अन हे चा च्वन।

सुथय दनाः वं रिबेकाया मां व दाजुयात धाल, “आः जिमि मालिकयाथाय् वनेत जितः बिदा बियादिसँ।”

55 इमिसं धाल, “रिबेकायात जिपिलिसें च्यान्हु झिन्हु थन हे तयादिसँ। अले यंकादिसँ।”

56 वं धाल, “जिमित थन च्वनेत धयादी मते। परमप्रभुं जिपिं थन वयागु ज्या पूवंकाबियादीगु दु। आः जिपिं जिमि मालिकयाथाय् लिहां वने।”

57 इमिसं धाल, “रिबेकायात हे न्यनास्वये, वं छु धाइ।”

58 अले इमिसं रिबेकायात सःताः न्यन, “छ वयक्कःलिसे वनेगु खः लाः?”

वं धाल, “ज्यू, जि वने।”

59 अले इमिसं रिबेका व वयात मचाबलय् दुरु त्वंकूम्ह मिसायात अब्राहामया च्यः व वया मनूतलिसे छ्वयाबिल।

60 इमिसं रिबेकायात आशिष बियाः धाल –

“परमेश्वरं छन्त यक्व सन्तान बियादीमा,

अले छिमि सन्तानं

थः शत्रुतयत् त्याकावने फयेमा।”

61 अले रिबेका व वया दासीत अब्राहामया च्यःलिसे वनेत तयार जुयाः उँटय् च्वन। थुकथं इपिं अनं वन।

62 इसहाक उबलय् बेअर-लहै-रोइपाखें व जक वःगु खः। छायाधाःसा व नेगेवय् च्वनाच्च्वंम्ह खः।

63 छन्हु सन्ध्याकाः ई पाखे इसहाक ध्यान यायेत ख्यलय् पाखे वनाच्च्वंबलय् वं ऊँटत वयाच्च्वंगु खन।

64 रिबेकां इसहाकयात खनाः ऊँटं कुहां वल।

65 अले वं अब्राहामया च्यःयाके न्यन, “हुं वयाच्च्वंम्ह मनू सु खः?”

“व जिमि मालिक खः” च्यलं लिसः बिल। अले रिबेकां थःगु ख्वाः गां त्वपुल।

66 च्यलं इसहाकयात थःम्हं यानागु फुक्क खँ कन।

67 इसहाकं रिबेकायात थः मां च्वनेगु पालय् हल। अले व इसहाकया कलाः जुल। वं रिबेकायात तसकं माया याः। थुकथं वं थः मां मदुगु दुःख तंकल।

25

अब्राहामया कतूरा पाखें दुपि सन्तान

१ इति २५:१-६

1 अब्राहामं मेम्ह छम्ह मिसालिसे ब्याहा यात। वयागु नां कतूरा खः।

2 वयापाखें जिम्नान, योक्षान, मदान, मिघान, यिशबाक व शह बुल।

3 योक्षान शेबा व ददानया अबु खः। ददानया सन्तान अश्शरी, लतूशी व लऊम्मीत खः।

4 मिघानया काय्पि एपा, एपेर, हानोक, अबीदा व एल्दा खः। थुपि फुक्कं कतूराया सन्तान खः।

5 अब्राहामं थःके दुगु फुक्कं इसहाकयात त्वःताथकल।

6 थः मसिवं हे अब्राहामं मेपि कलाःपिनि पाखें दुपि काय्पिन्त कोसेलि बियाः थःकाय् इसहाकया पाखें अलग यानाः पुर्बपाखे छवयाब्युगु खः।

अब्राहाम सीगु

7 अब्राहाम मुक्कं १७५ दँ तक म्वात।

8 व ताः आयु म्वानाः यक्व बुरा जुयाः सित। अले थः पुर्खापिलिसे मिलय् जूवन।

9 वया काय्पि इसहाक व इश्माएलं वयात सोहोर धाःम्ह हितीया काय् एप्रोनयागु बुँइ च्वंगु मग्नेया लिक्कसं च्वंगु मक्पेलाया गुफाय् थुनाबिल।

10 थव बुँ अब्राहामं हितीतय्के न्यानाकाःगु खः। अब्राहाम व वया कलाः सारा निम्हय्सितं थन हे थुंगु खः।

11 अब्राहाम सी धुंकाः परमेश्वरं वया काय् इसहाकयात आशिष बियादिल। उबलय् इसहाक बेअर-लहै-रोइ लिक्कसं च्वनाच्च्वंगु खः।

इश्माएलया सन्तान

12 साराया मिश्र देशयाम्ह दासी हागारया पाखें दुम्ह अब्राहामया काय् इश्माएलया सन्तानया खँ थथे दु -

13 न्हापां बूकथं इमिगु नां थथे दु, नबायोत, केदार, अदबेल, मिब्सा,म,

14 मिश्मा, दुमा, मस्सा,

15 हदद, तेमा, यतूर, नापीश व केदमा।

16 इश्माएलया काय्पि थुपि हे खः। थुपि हे झिनिगू कुलया नायः जुल। इमिगु हे नामं गांया नां च्वन।

17 इश्माएल १३७ दँ दुबलय् सित।

18 इसहाएलया काय्पि मिश्रया पुर्बपाखे अशशूर वनेगु लँय, हबीलांनिसें शूर तक च्वनाच्वंगु खः। इपि अब्राहामया मेपि सन्तानलिसे मिले मजुसे अलग्ग च्वनाच्वंगु खः।

इसहाक व वया परिवार

19 अब्राहामया काय् इसहाकया खँ थथे दु, अब्राहामया काय् इसहाक बुल।

20 इसहाकं पिइदँ दुबलय् अरामी बतूएलया म्हाय् व लाबानया केहेँ रिबेकालिसे ब्याहा यात। इपि पदन-आरामयापि खः।

21 रिबेका थारिम्ह मिसा जूगुलि इसहाकं परमप्रभुयात वयापाखें मचा दय्काबीत प्रार्थना यात। परमप्रभुं वयागु प्रार्थना न्यनादिल। अले रिबेकाया प्वाथय् दत।

22 रिबेकाया प्वाथय् निम्ह मचा दुगु जुयाच्वन। अले इपि प्वाथय् दुने हे थवंथवय् ल्वायेगु यानाच्वन। उकिं वं थथे मतिइ तल, “जितः थथे छाय् जुल?” अले वं परमप्रभुयाके न्यन।

23 परमप्रभुं वयात लिसः बियादिल,

“छंगु प्वाथय् निगु जाति दु।

इपि बूसांनिसें हे अलग जुयाः बुइ।

चीधीम्ह तःधीम्ह स्वयाः बल्लाइ।

तःधीम्हयस्यां चीधीम्हयसिगु सेवा याइ।”

24 मचाबुइगु ई जुल। रिबेकाया प्वाथय् धात्थें हे निम्ह मचा दयाच्वन।

25 न्हापांम्ह मचा ह्याउँसे च्वंम्ह बुल। वयागु म्ह छम्हं सँया सं भुनातःगु दु। उकिं वयागु नां एसाव तल।

26 वयां लिपा बूम्ह मचा थः दाजु एसावयागु ग्वालि ज्वनाः बुल। उकिं इमिसं वयागु नां याकूब* तल। इपि बूबलय् इसहाक खुइदँ दये धुंकल।

27 इपि तःधि जुसेंलि एसाव छम्ह बांलाःम्ह शिकारी व पिने जुयाः जुइम्ह जुल। याकूब धाःसा सोझाम्ह व छँज्या जक याइम्ह जुल।

28 एसावं शिकार यानाः ला हयाबीगुलि इसहाकं वयात अप्वः माया याः। रिबेकां धाःसा याकूबयात अप्वः माया याः।

एसावं थःगु अधिकार म्युगु

29 छन्हु याकूबं मुसूति दाय्का च्वंबलय् एसाव नयेपित्याकाः पिनें लिहां वल।

* 25:26 २५:२६ याकूब थुकिया अर्थ खः ग्वालि ज्वनीम्ह

30 वं धाल, “जि नये पित्याना: सीन, उकिं जित: व ह्याउँगु सूप भचा ति।” (अयजूगुलि वयात एदोम नं धायेगु या:।)

31 याकूबं धाल, “न्हापां जित: छिगु त:धीम्ह काय्या अधिकार निं बियादिसँ।”

32 एसावं धाल, “जि नयेपित्याना: सीन, उकिं जित: थ्व अधिकार छु यायेत?”

33 याकूबं धाल, “दक्वसिबय् न्हापां पा निं फयादिसँ।” अले वं पाफल। थुकथं वं थ:म्ह त:धीम्ह काय्या अधिकार मियाबिल।

34 याकूबं एसावयात मरि व ह्याउँगु सूप बिल। नयेनी याना: एसाव थ:गु लँ लिनावन।

थुकथं एसाव थ:गु त:धीम्ह काय्या अधिकारया च्यूता: मतसे वन।

26

इसहाक व रिबेका गरारय्

1 अब्राहामया पालय् जुगु अनिकाल लिपा हाकनं छक: अन अनिकाल जुल। उकिं इसहाक गरारय् पलिशतीतय् जुजु अबीमिलेकयाथाय् वन।

2 परमप्रभुं वयाथाय् खनेदय्क: वया: धयादिल, “मिश्र देशय् वने मते। जिं धयाथाय् हे च्वँ।

3 छ परदेशी जुया: अन हे च्वँ। जिं छलिसँ हे दइ, अले जिं छन्त आशिष बी। छाया:सा जिं छिमि बा: अब्राहामलिसे छन्त व छिमि सन्तानयात थ्व हे देश बी धका: बाचा चिनागु ख:।

4 जिं छन्त आकाशय् च्वंगु नगु थें यक्व सन्तान बिया: इमित थ्व फुक्क देश बी। छिमि हे सन्तानपाखें संसारय् च्वंपिं फुक्कसिनं आशिष कायेखनि।

5 छाया:सा अब्राहामं जिं धा:थें फुक्क यात। वं जिं बियागु आज्ञा, नियम व स्यनाकना मानय् यात।”

6 उकिं इसहाक गरारय् हे च्वन।

7 इसहाकं थ: कला: रिबेका तसकं बांला:गुलि अन च्वंपिं मनूतयसं वयात स्याना: रिबेकायात यंकी धका: ग्याना: सुनानं वया कला:या बारे न्यन कि “जिमि केहँ” धका: धायेगु यात।

8 इसहाक अन च्वनाच्वंगु त:न्हु लिपा छन्हु जुजु अबीमिलेकं इयालं स्व:बलय् इसहाकं थ: कला:यात माया यानाच्वंगु खन।

9 अबीमिलेकं इसहाकयात दुने स:ता: धाल, “रिबेका छंम्ह कला: ख:, छाया वयात केहँ धका: धयागु?”

इसहाकं धाल, “वयागु लागि थनच्च्वंपिं मनूतयसं जितः स्याइ धकाः।”

10 अबीमिलेकं धाल, “छं जिमित थ्व छु यानागु? सुनानं छिमि कलाःयात बांमलाःगु ज्या याःगु जूसा छं जिपिं फुक्कसित दोषी यानाबीगु, मखु ला?”

11 अले अबीमिलेकं दक्वसित थथे धकाः उजं बिल, “सुनानं थ्व मनूयात व थ्वया कलाःयात थिल जक धाःसां वयात स्याइ।”

12 इसहाकं अन बुँ ज्यात। अले उगु दँय् वं सच्चिब्व अप्वः सय्काः बाली लल, छायाःसा परमप्रभुं वयात आशिष बियादीगु खः।

13 इसहाकया बुँज्या झन झन बांलानावन। अले थुकथं व तसकं तःमि जुल।

14 वयाके यक्व फै-च्चलय् व दास-दासीत दयावःगुलि पलिशतीतय् व खनाः नुगः मुल।

15 अले इमिसं वया बौ अब्राहामया दास-दासीतयसं अब्राहाम म्वानाच्च्वंबलय् हे म्हुयातःगु तुं ल्वहं व चा क्वफानाः ल्हानाबिल।

16 अबीमिलेकं नं इसहाकयात धाल, “छ जिमिगु देश त्वःताः हूँ, छायाःसा छ जिपिं स्वयाः नं बल्लाये धुंकल।”

17 उकिं इसहाक शहरं पिहां वनाः गरारया पिने गंगु खुसि दुगु थासय् लिक्कसं पाल ग्वयाः च्वन।

18 इसहाकं अन थः बौ अब्राहामया पालय् म्हुगु व पलिशतीतयसं अब्राहाम सी धुंकाः ल्हानाब्यगु तुं हाकनं म्हुइकेबिल। अले वं तुंतयगु नां अब्राहामं तयातःगु हे तयाबिल।

19 इसहाकया दासतयसं गंगु खुसिइ गाः म्हुबलय् अन बुंगाःचा लुयावल।

20 अले गरारय् च्वंपिं फैजवाःत इसहाकया जवाःतलिसें, “थ्व जिमिगु लः खः” धकाः ल्वाः वल। उकिं व बुंगाःचिगु नां “ल्वापु” धकाः च्वन।

21 इसहाकया दासतयसं मेगु तुं म्हुल। अन नं इपिं ल्वाः वल। उकिं उकियागु नां “शत्रु” च्वन।

22 अनलि इमिसं मेथाय् वनाः हाकनं मेगु तुं म्हुल। थुगुसी धाःसा सुं ल्वाः मवल। उकिं वं व तुंयागु नां थथे धकाः “रहोबोत” तयाबिल, “आः धाःसा परमप्रभुं झीत च्वनेत व अझ अप्वयावनेत थाय् बियादीगु दु।”

23 व अनं बेर्शेबाय् वन।

24 उखुन्हु हे चान्हय् परमप्रभुं वयाथाय् खनेदय्कः झायाः वयात धयादिल, “जि छिमि बौ अब्राहामया परमेश्वर खः। ग्याये मते, छायाःसा जि छलिसें दु। जिं जिमि च्यः अब्राहामलिसे बाचा चिना थें छन्त आशिष बी, अले छं यक्व सन्तान दइ।”

25 इसहाकं अन छगू वेदी दयकाः परमप्रभुयात प्रार्थना यात। वं थःगु पाल नं अन हे ग्वल। वया दासतयसं अन तुं म्हुइगु ज्या छुत।

इसहाक व अबीमेलिकया दथुइ जूगु सन्धि

26 छन्हू अबीमेलिक थःत सल्लाह बीम्ह अहुज्जत व सेनापति पीकोलयात व्वनाः गरारं इसहाकयाथाय् वल।

27 इसहाकं इमित धाल, “छिकपिं थन छाया ज्ञायागु? न्हापा ला छिकपिन्सं जितः क्वह्वांकाः थःपिनिगु देशं पितिना हयादिल।”

28 इमिसं धाल, “जिमिसं सिल, परमप्रभु छिलिसे दी। उकिं आः झी दथुइ छगू सन्धि याये। झीसं पाफयाः छगू थज्याःगु सन्धि याये।

29 छिं जिमित छुं यानादी मखु। न्हापा जिमिसं नं छितः मभिंगु छुं मयाना, बरु बांलाक हे व्यवहार याना। अले छुं मयासें याउँक छवयाहया। अथे हे छिसं नं जिमित छुं यानादी मते। आः छितः परमप्रभुं आशिष बियादिल।”

30 अले इसहाकं इमित तःधंक भव्य नकल। इपिं फुक्कसिनं नयेत्वने यात।

31 कन्हय् खुन्हू सुथ न्हापां इसहाक व इमिसं छगू सन्धि यात। अले इसहाकं इमित याउँक बिदा बियाछवत। इपिं इसहाकलिसे लयतायाः बायावन।

32 उखुन्हू हे इसहाकया दासतयसं वयाः वयात धाल, “जिमिसं लः लुइका।”

33 वं उकियागु नां शिबा तल। उकिं व शहरयागु नां आः तक नं बेर्शेबा हे जुयाच्चंगु दु।

एसावया कलाःपिं

34 एसावं पिइदँ दुबल्य् हिती बेरीया म्हाय् यहदीत व हिती एलोनाया म्हाय् बासमतयात ब्याहा यात।

35 इपिं मिसातयसं यानाः इसहाक व रिबेकायात म्वाये हे थाकुकाबिल।

27

इसहाकं एसावयात आशिष बीगु मनंतुंगु

1 इसहाक तसकं बुरा जुयाः मिखां हे मछुयावसेंलि वं थः दक्वसिबय् तःधीम्ह काय् एसावयात सःतल।

वं वयाः धाल, “जिं छु याये माल?”

2 इसहाकं धाल, “जि आः बुरा जुइ धुन, अले न्हायागु इलय् नं सी फु।

3 उकिं छ थःगु धनुष ज्वनाः शिकारय् हूँ। अले जिगु लागिं पशु स्यानाः हजि।

4 अले जितः साक्क दयकाः नके हजि। जिं छन्त सी न्ह्यः आशिष बिया थके।”

5 इसहाकं एसावयात थथे धाःगु रिबेकां न्यनाच्चन। एसाव शिकार यायेत पिहां वने धुंकाः

6 वं थःकाय् याकूबयात धाल, “जिं छिमि बाःनं छिमि दाजु एसावयात थथे धयाच्चंगु ताया –

7 ‘जि सी न्ह्यः छं शिकार यानाहयाः जितः साक्क नकि। अले जिं परमप्रभुया न्ह्यःने छन्त आशिष बी।’

8 उकिं, आः जिगु खँ न्यँ, अले जिं धाःथें या।

9 वनाः बांलाःपिं निम्ह भ्याःचा ज्वनाः वा, जिं छिमि बाःनं धाःथें साक्क इमिगु ला दयकाबी।

10 छं व यंकाः छिमि बाःयात नकि। अले छिमि बाःनं सी न्ह्यः छन्त हे आशिष बी।”

11 याकूबं धाल, “एसावया ला म्ह छम्हं सँ दु। जिके धाःसा सँ मटु।

12 छं जुयाः बाःनं जितः थियास्वल धाःसा जिं वय्कःयात झंगःलाःगु थें जुइ। अले जितः आशिषया थासय् सराः बियादी।”

13 रिबेकां वयात धाल, “छन्त ब्यूगु सराः जितः लायेमा। छं जिं धाःथे जक भ्याःचा ज्वनाः वा।”

14 उकिं याकूबं वनाः मांम्हयूसिनं धाःथें भ्याःचा ज्वनाः वल। रिबेकां याकूबया बौयात यःथें साक्क ला दयकाबिल।

15 अले वं छैय् दुगु एसावया भिंगु भिंगु लं हयाः याकूबयात फिकल।

16 याकूबया ल्हाः व गःपतय् सँ मदुथाय् भ्याःचिया छैंगू तिकाबिल।

17 अले थःम्हं साक्क दयकूगु ला व मरि याकूबया ल्हातिइ तयाबिल।

याकूबं झंगः लानाः आशिष काःगु

18 याकूबं थः बौयाथाय् वनाः धाल, “बाः, जि वये धुन।”

बौम्हं न्यन, “छ जिमि गुम्ह काय् खः?”

19 याकूबं धाल, “जि एसाव खः, छिम्ह दक्वसिबय् तःधीम्ह काय्। जिं छिं धाःथे यानाः हये धुन। दनाः ला भपियादिसँ। अले जितः आशिष बियादिसँ।”

20 इसहाकं न्यन, “छं गय् यानाः थुलि याकनं लुइका, पुता?”

याकूबं लिसः बिल, “छिकपिनि परमप्रभु परमेश्वरं जितः लुइकेत ग्वाहालि यानादिल।”

21 इसहाकं याकूबयात धाल, “जिगु लिक्क वा, छन्त थियाः छ जिमि काय् एसाव खः ला कि मखु स्वये।”

22 याकूब इसहाकया लिक्क वन। इसहाकं वयात थिया: धाल, “छंगु सः याकूबयागु थें च्वं। छंगु ल्हा: धा:सा एसावया थें च्वं।”

23 याकूबया ल्हातिइ एसावया थें सँ दुगुलि वं याकूबयात म्हसीके मफुत। वं आशिष बीत हाकनं छकः न्यन –

24 “छ धात्थें एसाव खः ला?”

“खः” वं लिसः बिल।

25 इसहाकं धाल, “जितः ला भचा हजि। जिं थ्व नये धुंका: छन्त आशिष बी।” याकूबं हयाबिल। वं व नल। याकूबं दाखमघ नं हयाबिल। वं व नं त्वन।

26 अले इसहाकं धाल, “जिगु लिक्क वा, पुता, अले जितः चुप्पा न।”

27 याकूबं चुप्पा नयाच्वंबलय् इसहाकं वयागु वसःया बास कया: म्हसीकल, अले धाल –

“जिमि काय्या वसःया बास,

परमप्रभुं आशिष बियादीगु बँयागु बास थें च्वं।

28 परमेश्वरं छन्त आकाशं सुति गायका:

बुँइ यक्व सय्का: आशिष बियादीमा।

अले यक्व अन्न व दाखमघ बियादीमा।

29 थीथी जाति छंगु सेवा यायेमा,

मनूतयसं छन्त भागि यायेमा,

छं दाजुकिजाया छ मालिक जुइमा,

छं किजापिन्सं छन्त भागि यायेमा,

छन्त सरा: बीपिं फुक्कसित सरा: लायेमा,

छन्त आशिष बीपिं फुक्कसिनं आशिष कायेमा।”

30 इसहाकं आशिष बीधुंका: अले याकूब अनं पिहां वने धुंका: वया दाजु एसाव शिकारं लिहां वल।

31 वं नं साक्क नसाज्वलं दयकल, अले थः बौयाथाय् यंका: धाल, “बाः, दनादिसँ, जिं शिकारं हयागु ला भपियादिसँ, अले जितः आशिष बियादिसँ।”

32 इसहाकं न्यन, “छ सु?”

वं लिसः बिल, “छिम्ह दक्वसिबय् तःधीम्ह काय् एसाव।”

33 थ्व न्यना: इसहाक तसकं खात। अले धाल, “अयजूसा छ वये न्ह्यः शिकार याना: जितः ला नकेहःम्ह सु लय्? जिं वयात आशिष बी धुन। आ: व आशिष वयागु हे जुइ।”

34 बौया थ्व खँ न्याना: एसाव ततःसलं हाला: ख्वल, अले धाल, “बा:, जित: नं छिगु आशिष बियादिसँ।”

35 इसहाकं धाल, “छिमि किजां जित: वया: झंग: लात। वं छन्त बीगु आशिष लाका: यंकल।”

36 एसाव धाल, “वयागु नां याकूब तःगु पाय्छि हे जुल। वं निक: निक: जित: झंग: लाये धुंकल। वं जिगु तःधीम्ह काययागु अधिकार लाका: काल, आ: जिं कायेगु आशिष नं लाका: यंकल। छिके आ: जित: बीगु छुं हे आशिष ल्यं मन्त ला?”

37 इसहाकं लिस: बिल, “जिं वयात छं मालिक यानाबी धुन। फुक्क किजापिन्त वया च्य: यानाबी धुन। जिं वयात फुक्क अन्न व दाखमघ नं बी धुन। आ: छन्त बीत जिके छुं हे मदये धुंकल, पुता।”

38 एसाव हाकनं धाल, “छिके छगुलि अप्व: मेगु आशिष मदु ला, बा: ? जित: नं आशिष बियादिसँ।” अले व ततःसलं ख्वल।

39 इसहाकं वयात धाल,
“छ च्वनीगु बै अन्न सयेगु पाखें
व आकाशं गाइगु सुति ल: पाखें तापाइ।

40 छ थःगु तरवारया बलं म्वाना च्वनेमाली।
छं थः किजाया सेवा यायेमाली।

गुबलय छ थ्व पाखें हीचाइ
उबलय छं थःगु गःपतं
वयागु ककुसिँ लिकया: वांछवइ।”

41 थः बौनं याकूबयात आशिष ब्युगुलि एसाव व खना: तंम्वल। अले मनमनं धाल, “जिमि बौ सीवं जिं वयात स्यानाबी।”

42 रिबेकां एसावया थ्व ग्वसा: सीका: थःकाय् याकूबयात सःता: धाल, “छिमि दाजुं छन्त स्याना: बदला कायेगु बिचा: यानाच्चंगु दु।

43 उकिं जिं धयागु खँ न्यँ। छ याकनं हे हारानय् जिमि दाजु लाबानयाथाय् बिस्सुं हुँ।

44 अले छिमि दाजुया तं क्वमला:तले अन हे च्वँ।

45 छं या:गु खँ ल्वःमना: छिमि दाजुया तं क्वलासेलि जिं छन्त काय्के छ्वयाहये। छन्हुं हे जिं छाय् छिपि निम्हंलिसे बायाच्चनेगु?”

46 अले रिबेकां इसहाकयात धाल, “थनच्चवंपिं हित्ती मिसातयसं याना: जि हीमी चायेधुन। याकूबं नं हित्ती मिसा हे ब्याहा यात धा:सा ला जि सीसां जिल।”

28

इसहाकं याकूबयात लाबानयाथाय् छ्वःगु

1 इसहाकं याकूबयात सःताः आशिष बियाः धाल, “छं सुं हे कनानी मिसालिसे ब्याहा याये मते।

2 पढ़न-आरामय् छिमि मांया बौ बतूएलया छँय् वनाः छिमि पाजु लाबानया म्हायापि मध्ये छम्हयूसित ब्याहा या।

3 दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं छन्त आशिष बीमा। अले छं यक्व सन्तान दयाः छंपाखें यक्व जाति दयेमा।

4 परमेश्वरं छन्त व छिमि सन्तानयात अब्राहामयात ब्यूगु आशिष बियादीमा। अले परमेश्वरं अब्राहामयात बी धाःगु व झी आः च्वनाच्वनागु देश नं परमेश्वरं छन्त बियादीमा।”

5 अले इसहाकं याकूबयात पढ़न-आरामय् एसाव व याकूबया मां रिबेकाया दाजु, अरामी बतूएलया काय् लाबानयाथाय् छ्वत।

6 एसाव थः बौ इसहाकं याकूबयात आशिष बियाः सुं नं कनानी मिसायात ब्याहा याये मते धकाः भम्चा मालेत पढ़न-आरामय् छ्वःगु खँ सिल।

7 वं याकूब थः मांबौया खँ न्यनाः पढ़न-आरामय् वंगु खँ नं सिल।

8 अले वं थः बौ इसहाकयात कनानी मिस्त गुलि तक मयः धयागु खँ वाः चाय्कल।

9 उकिं वं थः कका अब्राहामया काय् इश्माएलयाथाय् वनाः वया म्हाय्, नबायोतया क्यहें महलतयात थः कलाःपि दय्क दय्कं ब्याहा याना हल।

बेथेलय् याकूबया दर्शन

10 बेर्सेबा त्वःताः याकूब हारानपाखे वन।

11 खिउँयावसेलि व छथाय् बासं च्वनेत दित। व ल्वहंया फुंग तयाः अन हे ग्वारातुल।

12 वं म्हागसय् स्वर्ग पृथ्वी छस्वागु छपु स्वाहानेय् परमेश्वरया दूतत थाहां क्वहां जुयाच्वंगु खन।

13 परमप्रभुं वया लिक्क वयाः धयादिल, “जि परमप्रभु खः, छं तापाःबाज्या अब्राहामया परमेश्वर, अले इसहाकया परमेश्वर। जिं छन्त व छिमि सन्तानयात छ च्वनाच्वंगु देश बी।

14 छिमि सन्तान पृथ्वीया धू थें जुइ। इपि पुर्ब व पच्छिम, उत्तर व दच्छिन न्यनावनी। पृथ्वीया फुक्क मनूतय्सं छ व छिमि सन्तानपाखें आशिष काइ।

15 जि छलिसैं दु। छ न्ह्याथाय् वंसां जिं छन्त स्वयाच्चने। अले जिं छन्त थन हे लित हये। जिं छन्त बाचा चिनागु ज्या पूमवंतले त्वःते मखु।”

16 याकूबया न्ह्यलं चासैंलि वं बिचाः यात, “परमप्रभु थन हे दी, जिं सीके मफुत।”

17 अले वं ग्यानाः धाल, “थ्व थाय् ला मेगु मखुसे परमेश्वरया छैं हे जुइमाः। थ्व थाय् ला स्वर्गया लुखा जुइमाः।”

18 सुथ न्हापां याकूबं दनाः थःम्हं छ्यं दिकाः घनागु ल्वहंयात लुमन्तिया चिं थें धंकल। अले उकी च्वनिसें चिकं लुत।

19 वं व थाय्या नां बेथेल तल। न्हापा व थाय्या नां लुजः खः।

20 अले याकूबं थथे धयाः भाकल यात, “परमेश्वर जिलिसैं दु धयागु खःसा, अले जितः जि वेंवंथाय् बचय् यानादी, नके, त्वंके व पुंके यानादी धयागु खःसा,

21 जि हाकनं जिमि बाःयाथाय् याउँक लिहां वने फत धाःसा परमप्रभु हे जिम्ह परमेश्वर जुइ।

22 अले जिं धंकागु थ्व ल्वहं परमेश्वरया छैं जुइ। अले वय्कलं बियादीगु न्ह्यागुं झिब्वय् छब्व वय्कःयात देछाये।”

29

याकूब लाबानया छैंय् थ्यंगु

1 याकूब थःगु लैं लिनाः वन। व पुर्बया देशय् थ्यन।

2 अन वं छथाय् छगः तुं खन। तुंया लिक्कसं स्वबथां फैत च्वनाच्वंगु दु। व फैचातय्त व हे तुंयागु लः त्वंकीगु जुयाच्चन। तुंया म्हुतु तीगु छगः तग्वःगु ल्वहं दु।

3 फैत फुक्क अन मुंवेधुंकाः फैजवाःतयसं तुंया म्हुतु ल्वहं चीकाः लः त्वंकीगु व अले हाकनं व ल्वहैंतं तुंया म्हुतु तिनाबीगु जुयाच्चन।

4 याकूबं फैजवाःतय्के न्यन, “पासापि, छिपि गनं वयागु?”

इमिसं लिसः बिल, “जिपि हारानं वयापि खः।”

5 वं इमित धाल, “छिमिसं नाहोरया छय् लाबानयात म्हस्यू ला?”

इमिसं लिसः बिल, “स्यू, जिमिसं म्हस्यू।”

6 याकूबं इमित हाकनं धाल, “वय्कः म्हं फु ला?”

इमिसं धाल, “वय्कः म्हं हे फु। वय्कःया म्हाय् राहेल फैत ज्वयाः थन हे वइतिनि।”

7 वं धाल, “छिपि थन छाया मुनाच्चवनागु? निभा: बीगु ई मजूनि। फैत मुंकेगु ई नं मजूनि। उकिं ल: त्वंका: फैतयत् हाकनं ज्वयेयांकि।”

8 इमिसं धाल, “फुक्क फैत ममुंकं अले तुंया म्हुतुं ल्वहं मचीकं जिमिसं अथे याये फइ मखु। अथे जुइ धुंका: तिनि जिमिसं फैतयत् ल: त्वंके फइ।”

9 याकूब इपि लिसे खँ ल्हाना च्वंबलय हे राहेल थ: बौया फैत ज्वया: अन थयंक: वल। वया बौया फैत वं हे जइगु जुयाच्चन।

10 याकूबं थ: पाजु लाबानया म्हाय राहेल व वया फैत खनेवं वना: तुंया म्हुतुइ च्वंगु ल्वहं चीका: थ: पाजुया फैतयत् ल: त्वंकल।

11 अले वं राहेलयात चुप्पा नल, अले लयताया: मिखां ख्वबि हायकल।

12 वं राहेलयात “जि छिमि बा:या थ:ला:म्ह रिबेकाया काय् ख:” धका: कन। थ्व न्यना: राहेलं ब्वाँय वना: थ: बौयात धाल।

13 थ: भिंचा याकूबया थ्व खँ न्यना: लाबान हथाय पथासं ब्वाँय वया: नापला: वल। वं याकूबयात घयपुया: चुप्पा नल। अले थ:गु छँय हल। याकूबं जूगु फुक्क खँ कन।

14 अले लाबानं धाल, “छ जिगु हे ला व हि ख:।”

याकूब वलिसे च्वंगु लच्छि दये धुंका: छन्ह

15 लाबानं वयात धाल, “छ जिमि थ: लायेवं छं सितिकं जिगु ज्या यायेगु ला? छन्त गुलि ज्याला मा:, धा।”

याकूबं लेआ व राहेललिसे ब्याहा या:गु

16 लाबानया निम्ह म्हायपि दु। त:धीम्हयसिगु नां लेआ व चीधीम्हयसिगु नां राहेल ख:।

17 लेआया बांलाक मिखां म्हु। राहेल धा:सा बांलाना: स्वये जिउ।

18 याकूबं राहेलयात ययकल। उकिं धाल, “जिं छिम्ह चिधीम्ह म्हायया लागि न्हयदँ तक छिगु ज्या याये।”

19 लाबानं धाल, “वयागु ब्याहा मेपिलिसे यानाबीगु स्वया: ला छन्त बीगु हे बांला:। उकिं छ जिलिसें हे च्वँ।

20 अले राहेलया निति याकूबं न्हयदँ तक अन हे ज्या याना: च्वन। वं राहेलयात तसकं ययकूगुलि थ्व ई वयात चिहाक: थें ताल।”

21 अले वं लाबानयात धाल, “जिगु ई पूवन। आ: जित: छिकपिनि म्हाय बियादिसँ।”

22 लाबानं अन च्वंपि फुक्क मनूतयत् स:ता: भ्वय नकल।

23 बहनिइ धा:सा लाबानं थः म्हाय् लेआयात याकूबयाथाय् हयाबिल। याकूब वलिसैं घन।

24 लाबानं थः दासी जिल्पा थः म्हाय् लेआयात दासी कथं बिल।

25 कन्हय् खुन्हु सुथय् याकूबं थःनापं लेआयात खन। अले वं लाबानयात धाल, “छिं जितः थथे छाय् यानादियागु? जिं राहेलया निति छिथाय् ज्या यानागु, मखु ला? छिं जितः छाय् झंगः लानागु?”

26 लाबानं धाल, “जिमि तःधीम्ह म्हाय् ब्याहा मजुइकं चिधीम्ह म्हाय्या ब्याहा यायेगु चलन मदु।

27 उकिं न्हयन्हु तक लेआलिसे हनाच्चवैं। अले हाकनं राहेललिसे ब्याहा या। थुकिया पलेसा छं मेगु न्हयदैं जिथाय् ज्या यायेमाः।”

28 वं अथे हे यात। न्हयन्हु लिपा लाबानं थः म्हाय् राहेलयागु ब्याहा याकूब नाप यानाबिल।

29 लाबानं थः दासी बिल्हा थः म्हाय् राहेलयात दासी कथं बिल।

30 याकूबं राहेलयात नं ब्याहा यात। वं लेआयात स्वयाः अप्वः राहेलयात माया याः। अले वं मेगु न्हयदैं तक लाबानयाथाय् ज्या यात।

याकूबया लेआपाखें मस्त दुगु

31 लेआयात माया मयाःगु खनाः परमप्रभुं वयात प्वाथय् दय्काबिल। राहेलयात धा:सा थारि हे याना तल।

32 लेआया प्वाथय् दत, अले वं काय् बुइकल। वं व मचायागु नां थथे मतिइ तयाः स्बेन तल, “परमप्रभुं धात्थें हे जिगु दुःख खनादीगु दु। आः ला जितः जिमि भाःतं माया याइ।”

33 वया हाकनं प्वाथय् दत, अले हानं मेम्ह काय् बुल। वं धाल, “जितः माया मयाः धकाः सीकाः हे परमप्रभुं जितः थ्व काय् नं बियादीगु खः।” उकिं वं वयागु नां शिमियोन तल।

34 वया हाकनं प्वाथय् दयाः काय् बुल। अले वं धाल, “थुगुसी ला जिमि भाःतं जितः स्वइ, छाय्धा:सा वय्कःया लागि जिं स्वम्ह काय् बुइकेधुन।” उकिं वं वयागु नां लेवी तल।

35 वया हाकनं प्वाथय् दयाः काय् बुल। वं धाल, “थुगुसी ला जिं परमप्रभुयात तःधके।” उकिं वयागु नां यहदा तल। अनंलि वया मचाबुइगु दित।

30

बिल्हा व जिल्पापाखें मस्त दुगु

1 राहेलं याकूबयात मचा बुइकाबी मफुगुलि वया थः ततालिसे नुगः मुल। अले वं याकूबयात धाल, “जितः नं मस्त दयकाब्यु। मखुसा जि सिनावने।”

2 याकूब व खनाः तंम्वल, अले धाल, “जि परमेश्वर खः ला छन्त मचा दयकाबीत?”

3 “जिमह दासी बिल्हा थन हे दु। वयापाखें मचा दयकादिसँ। अले जि वयापाखें मां जुइ दइ।”

4 उकिं राहेलं याकूबलिसे थः दासी बिल्हायागु ब्याहा यानाबिल।

5 बिल्हाया प्वाथय दयाः काय् बुल।

6 अले राहेलं धाल, “परमेश्वरं जिगु पँ लिनादिल। वय्कलं जिगु प्रार्थना न्यनाः जितः काय् बियादिल।” उकिं वं वयागु नां दान तल।

7 राहेलया दासी बिल्हाया हाकनं प्वाथय दयाः मेमह काय् बुल।

8 अले राहेलं धाल, “जिं जिमि ततालिसे तसकं थाकुक् ल्वानाः त्याकागु दु।” उकिं वं वयागु नां नप्ताली तल।

9 थःपाखें मचाबुइगु घूगुलि लेआं थः दासी जिल्पायात याकूबलिसे ब्याहा यानाबिल।

10 लेआया दासी जिल्पाया पाखें काय् छमह बुल।

11 लेआं धाल, “जि गुलि भाग्यमानी।” अले वं वयागु नां गाद तल।

12 लेआया दासी जिल्पां याकूबयापाखें हाकनं मेमह काय् बुइकल।

13 अले लेआं धाल, “जि गुलि सुखी। मिसातयसं जितः सुखीमह धकाः धाइ।” उकिं वं वयागु नां आशेर तल।

14 छ्व लयेगु इलय् छन्हू रूबेन बुँइ वन। वं अन विशाखमूल लुइकाः थः मां लेआयाथाय् हल। राहेलं लेआयात धाल, “जितः नं छिमि काय् नं हःगु विशाखमूल भचा ब्यु लय्?”

15 लेआं वयात धाल, “जिमि भाःतयात जक कयां मगाः ला? जिमि काय्या विशाखमूल नं कायेमाल ला?”

राहेलं धाल, “अयसा छिमि काय्या विशाखमूलया पलेसा थौं वय्कः छलिसे घनी।”

16 उखुन्हु याकूब सन्ध्याकाः इलय् बुं लिहां वःबलय् लेआं वनाः वयात धाल, “छि थौं जिलिसैं घनेमाः। जिं छितः जिमि काय्या विशाखमूलमालिसे त्यायक्यागु दु।” उकिं याकूब उखुन्हु वलिसे हे घन।

17 परमेश्वरं लेआयागु प्रार्थना न्यनादिल। अले वया प्वाथय् दयाः न्याम्हम्ह काय् बुल।

18 लेआं धाल, “जिं जिमि भाःतयात थः दासी लःल्हाना बियागुलि परमेश्वरं जितः सिरपाः बियादिल।” उकिं वं वयागु नां इस्साखार तल।

19 लेआया हानं प्वाथय् दयाः खुम्हम्ह काय् बुल।

20 अले लेआं धाल, “परमेश्वरं जितः तःधंगु सिरपाः बियादीगु दु। आः जितः जिमि भाःतं हनाबना तइ, छायाःसा जिं वयकःयात खुम्ह काय् बुइकाबियागु दु।” उकिं वं वयागु नां जबूलन तल।

21 छुं ई लिपा वं छम्ह म्हाय् बुइकल। वं वयागु नां दीना तल।

22 अले परमेश्वरं राहेलयात लुमंकादिल। वयागु प्रार्थना न्यनाः वयकलं वयात प्वाथय् दयकाबिल।

23 वं काय् बुइकल। अले वं धाल, “परमेश्वरं जिगु बदनामी चीकादिल।”

24 वं वयागु नां योसेफ तल। अले वं हाकनं, परमप्रभुं जितः मेम्ह काय् नं बियादीमा धकाः प्रार्थना यात।

याकूबया सम्पत्ति अप्वः दयावःगु

25 योसेफ बुइधुंकाः याकूबं लाबानयात धाल, “जितः वनेबियादिसैं। जि थःगु हे देशय् वने।

26 जिं छिथाय् ज्या यानाः दुपिं जिमि कलाःपिं व मस्त जितः यंके बियादिसैं। जिं छिथाय् गुलि बांलाक ज्या यानाः छिं सि हे स्यु।”

27 लाबानं वयात धाल, “छं जितः माया वं धयागु खःसा थन हे च्वैं। परमप्रभुं जितः छंगुपाखें आशिष बियादीगु दु धकाः जिं सीके धुन।

28 छन्त गुलि ज्याला माः धा। जिं उलि हे बी।”

29 याकूबं वयात धाल, “जिं थन गुकथं ज्या याना धकाः छिं सि हे स्यु, अले जिगु सुसाःकुसाः दयाः छिगु सा द्रहं व फै-च्चलय् नं गुलि यक्व दये धुंकल छिं सि हे स्यु।

30 जि वये न्ह्यः छिके यक्व मदु। आः छिके यक्व दये धुंकल। जिं ल्हाः तःथाय् तक्क परमप्रभुं छितः आशिष बियादीगु दु। आः धाःसा जिं थःगु हे परिवारया लागि छुं व्यवस्था यायेमाः।”

31 लाबानं धाल, “जिं छन्त छु बी लय?”

याकूबं धाल, “छिं जितः छुं नं बियादीम्वाः। छिं जितः छिगु पशुया बथांया सुसाःकुसाः यानाः ज्वयकेबियादिसँ।

32 “थौं जितः छिगु पशुया बथां मध्ये च्याःथाःपिं च्वलयचात व हाकुपि भ्याःचात ल्ययके बियादिसँ। व हे जिगु ज्याला जुइ।

33 जि गुलि इमानजमान दुम्ह धकाः छिं लिपा नं सीकाकाये फइ। छिं जितः ज्याला ब्यगु फैचात व च्वलयचात स्वः झासँ, उकी छम्ह हे जक च्याःमथाःम्ह च्वलय व हाकु मजूम्ह फैचा लुल धाःसा जिं खुयाहःगु जुइ।”

34 लाबानं धाल, “ज्यू। छं धाःथे हे जुइ।”

35 तर लाबानं धाःसा उखुन्हु हे च्याःथाःपिं दुगु व च्वलयचात अले हाकुपि भ्याःचात धाक्व थःम्ह हे ल्ययाः थः काय्पिन्त बियाछवत।

36 अले लाबानया कार्यपिं याकूब च्वनाच्चंगु थासं स्वन्हु तापाःगु थासय् वन। लाबानया ल्यंदुपिं फैच्वलयया बथां स्वयेगु ज्या याकूबं यात।

37 याकूबं लहरे पीपल, मस्याबरां व स्यांगुलिमाया कचा ध्यनाः उकियात तुइक बाला चिंक फायाः

38 फै व च्वलयतयसं लः त्वंवइबलय् खने दइकथं लः त्वनीगु थलय् तयाबीगु यात। छायाःसा फैच्वलयया बथां अन वयाः पासा थ्वःवइगु वं स्यू।

39 कचाबालाया न्ह्यःने वयाः पासा थ्वःवःपिनि मचात च्याःथाःपिं जुयाः बुल।

40 याकूबं फैचातय् च्वलयचात पाखें अलग तयाः इमित हाकुपिं व च्याःथाःपिं फै-च्वलय् चूलाइकथं तयाबिल। थुकथं वं थः फै-च्वलय् लाबानया फैच्वलय्लिसे ल्वाकमछ्यासे अलग तयाः लहिनाः यक्व दयकार्यकल।

41 स्वयेज्यूपिं व बल्लाःपिं फैच्वलयया बथां पासा थ्वःवइबलय् वं कचा बालात इमिगु न्ह्यःने लः त्वनेगु थलया लिक्क तयाबीगु।

42 बमलाःपिनिगु न्ह्यःने धाःसा अथे कचा बाला तया मब्यू। थुकथं बल्लाःपिं फै-च्वलय् धाक्व याकूबयागु जुल, अले बमलाःपिं फै-च्वलय् धाक्व लाबानया जुल।

43 थथे याकूब तसकं तःमि जुल। वया यक्व फै-च्वलय्, दास-दासीत, ऊँट व गधा दत।

31

याकूबं लाबानया छैं त्वःता वंगु

1 याकूबं लाबानया कायपिन्सं थथे धयाच्चंगु ताल, “याकूबं जिमि बाःयागु फुककं काये धुंकल। वं जिमि बाःयागु सम्पतिं हे थ्व फुकक दयकूगु खः।”

2 वं लाबान न्हापा थें मजुइधुंकूगु नं वाः चायकल।

3 उबलय् हे परमप्रभुं याकूबयात धयादिल, “छिमि बाः व थःथितिपिनिगु थासय् हे लिहां हूँ। जि छलिसें हे दइ।”

4 उकिं वं राहेल व लेआयात थः पशुतय् बथां दुथाय् सःतके छवत।

5 वं इमित धाल, “छिमि बाः आः न्हापा थें मजुइ धुंकल। अयसां जिमि बाःया परमेश्वर धाःसा जिलिसें हे दी।

6 जिं थःमहं फु थे छिमि बाःयागु सेवा यानागु ला छिमिसं सि हे स्यू।

7 अयनं छिमि बाःनं जितः झंगः लानाः झिकः तक जिगु ज्याला हिलाब्यूगु दु। परमेश्वरं धाःसा जितः वयापाखें छुं कथं मभिके मब्यू।

8 छिमि बाःनं च्याःथाःपि धाक्व छंगु ज्याला जुल धाल, फुकक फैच्चलयया बथानं च्याःथाःपि हे बुइकल। वं ध्वःथाःपि धाक्व छंगु ज्याला जुल धाल, फुकक फैच्चलयया बथानं ध्वःथाःपि हे बुइकल।

9 परमेश्वरं छिमि बाःया पाखें फुकक फैच्चलयया बथां लाकाकाल, अले जितः बियादिल।

10 “छकः जिं फैच्चलयया पासा थ्वइगु इलय् म्हगसय् दुगुचातयसं च्याःथाःपि व ध्वःध्वःथाःपि च्वलय्चात पासा थ्वयाच्चंगु खन।

11 परमेश्वरया दूतं जितः म्हगसय् धयादिल, ‘याकूब!’ जिं ‘हजुर’ धया।

12 “वयकलं धयादिल, ‘स्व, पासा थ्वयाच्चपिं फुकक दुगुचात च्याःथाःपिं व ध्वःथाःपिं जक दु। छायाधाःसा जिं लाबानं छन्त याःगु फुककं खनागु दु।

13 छं ल्वहं धंकाः चिकं लुनाः पाःफयकूगु थाय् बेथेलया परमेश्वर जि हे खः। आः थ्व थाय् त्वःताः छ थः बगू थासय् लिहां हूँ।”

14 अले राहेल व लेआं धाल, “आः जिमि बाःया छैंय् जिमिगु छुं हे हक मदये धुंकल।

15 वयकलं जिमित मेपिन्त थें व्यवहार मयाः ला? वयकलं जिमित म्यूगु जक मखु, जिमिगु लागि पूगु धिबा नं छयलाबिल।

16 परमेश्वरं वयकःया पाखें लाकाकाःगु फुक्क सम्पत्ति जिमिगु व जिमि मस्तयगु खः। छिं परमेश्वरं धयादी थें यानादिसँ।”

17 उकिं याकूबं थः मस्तयत् व कलाःपिन्त उँटय् गय्कल।

18 अले थःम्हं पद्द-आरामय् मुंकूगु फुक्क फैच्चलय्या बथां व सम्पत्ति ज्वनाः थः बौ इसहाकयाथाय कनान देशय् वनेत पिहां वल।

19 उबलय् लाबान फैतयत् सँ चाकःवनाच्चंगु खः। थः बौ मदुबलय् राहेलं थः बौया छँय् च्वंगु मूर्तिव खुयाहल।

20 याकूबं अरामी लाबानयात थःछँ त्वःतावनेगु खँ मकसे झंगः लात।

21 व थःम्हं मुंकूगु दक्वं ज्वनाः हथाय् पथासं अनं बिस्सुं वन। अले यूफ्रेटिस खुसि छिनाः गिलाद पहाडपाखे वन।

लाबानं याकूबयात ल्यूगु

22 स्वन्हु लिपा लाबानं याकूब बिस्सुं वंगु खँ सिल।

23 अले वं थः थःथितिपि ज्वनाः न्हयन्हु तक याकूबयात माः वन, अले गिलादया पहाडय् वं वयात लुइकल।

24 उखुन्हु हे चान्हय् परमेश्वरं म्हगसय् वयाः लाबानयात धयादिल, “होश या, छं याकूबयात छं कथं ख्याये मते।”

25 लाबानं याकूबयात लुइकूबलय् व गिलादया गुँड पाल ग्वयाः च्वनाच्चंगु खः। लाबान व वया थःथितिपिन्सं नं अन हे थःपिनिगु पाल ग्वल।

26 लाबानं याकूबयात धाल, “छं जितः झंगः लानाः जिमि म्हायपिन्त छाय् लडाइँलय् ज्वनाहःपिन्त थें हयागु?”

27 छं जितः छाय् छं मधासे बिस्सुं वयाः झंगः लानागु? छं जितः धाःगु जूसा जिं छन्त लयतातां दम्फु व वीणा थाथां म्ये हालाः छ्वयाहयेगु खः नि।

28 छं जितः जिमि छयपिन्त माया यायेगु व म्हायपिन्त चुप्पा तक हे नके मबिल। छं मूर्ख ज्या यात।

29 जिं छन्त स्यके नं फु। तर म्हिगः चान्हय् छिमि बाःया परमेश्वरं जितः धयादिल, “होश या, छं याकूबयात छं कथं ख्याये मते।”

30 जिं स्यू छ थः बौया छँय् वनेत आयबूगुलि थथे पिहां वःगु खःसां छं छाय् जिगु छँया मूर्तिव खुयाहयागु?”

31 याकूबं लाबानयात धाल, “छिं थः म्हायपिन्त जिपाखें लिगनायनी धकाः जि ग्यात।

32 छिगु मूर्ति सुयाके दु, व मनू सी माली। छिं झी थःथितिपिनिगु न्ह्यःने थःगु छु छु जिके दु मालाः कयादिसँ।” याकूबं राहेलं मूर्ति खुयाहःगु खँ मस्यु।

33 अले लाबान याकूब, लेआ, व निम्ह दासीपिनिगु पाल दुने दुहां वन। अन वं छुं लुइके मफुत। व लेआया पालं पिहां वयाः राहेलया पाल दुने वन।

34 राहेल धाःसा छँया मूर्तित ऊँटया फ्यतुसाय तयाः थः उकी घःने फ्यतुनाच्चन। लाबानं पाल दुने गुलि मालं नं लुइके मफु।

35 राहेलं थः बौयात धाल, “जिमि प्रभु, जि खनाः तंम्वयादी मते, बाः। जि थीमज्यू जूगुलि जि छिगु न्ह्यःने दने मछिं।” उकिं वं न्ह्याक्व माःसां छँया मूर्ति लुइके मफुत।

36 याकूब तंम्वल। अले वं लाबानयात हक्काः धाल, “जिं छु मभिंगु ज्या यानागु दु? जिं छु पाप यानागु दु धकाः छिं जितः थथे लिनादियागु?

37 छिं जिगु फुक्क सामान स्वयादीधुंकल। छिं थःगु छँया छु सामान लुइकादिया? व जिगु व छिकपिनि थःथितिया न्ह्यःने तयादिसँ। इमिसं हे छिगु व जिगु न्याय याइ।

38 “जि निइदँ तक छिलिसे च्वना। छिकपिनि छम्ह फै व च्वलयचिया नं मत्यवं मचा कुहां वः धयागु मजू! न त जिं छिम्ह छम्ह हे फै-च्वलय हे नया।

39 जंगलया पशुतयसं स्याःपिं फै-च्वलय तंकिं जिं छिथाय महसे थःमहं हे उकिया मू पुलाबिया। न्हिनय तंपिं जुइमा कि चान्हय तंपिं जुइमा फुक्क फैच्वलयया पलेसा नं छिं जिके कयादिल।

40 “न्हिनयसिया निभालं व चान्हयसिया चिकुं जिगु मह गुलि न्यल। जिगु मिखाय न्ह्यः धयागु हे मवः।

41 निइदँ जि थुकथं छिगु छँय च्वना। जिं झिप्यदँ छिकपिनि निम्ह म्हायपिनिगु लागि छिथाय ज्या याना, अले खुदँ छिकपिनि फैच्वलयया लागि ज्या याना। छिं जिगु ज्याला झिकः तक हिलादिल।

42 अब्राहामया परमेश्वर गुम्हयसिया न्ह्यःने जिमि बाः इसहाक ग्यानादी जिलिसे मदुगु जूसा छिं जितः धात्थे हे खालि ल्हाति लिछवयाहइगु खः। परमेश्वरं जिगु दुःख व ज्या खनादिल, उकिं म्हेगः चान्हय छितः ब्वःबियादिल।”

याकूब व लाबानया दथुइ जूगु सन्धि

43 लाबानं याकूबयात धाल, “थुपिं मिस्त जिमि म्हायपिं खः, थुमि मस्त नं जिमि मस्त खः। अले थ्व फैबथां नं जिगु हे खः। थन गुलि नं छं खनाच्वन, व फुक्क जिगु हे खः। अयनं जिं थौं थःम्हायपिं व इमि मस्तयत छु याये फु धकाः?

44 उकिं आः छंगु व जिगु दथुइ सन्धि याये वा। अले थुकिया लुमन्ति कथं झीसं थन ल्वहं थनाथके।”

45 अले याकूबं ल्वहं हयाः थां थें धंकल।

46 वं थः थःथितिपिन्त नं ल्वहं मुंकाहयेत धाल। इमिसं ल्वहं हयाः अन ल्वहं ट्रँ दयक्ल। अले अन हे इमिसं सन्धिया भ्वय् नल।

47 लाबानं उकियात यगर-सहदूता नां तल, याकूबं गलेद धकाः नां तल।

48 लाबानं धाल, “थौं थ्व ल्वहं ट्रँ छंगु व जिगु दथुइ साक्षी जुयाः दनाच्वंगु दु।” उकिं थुकियागु नां गलेद च्वन।

49 वं हानं धाल, “झी थःथवय् बायावनेधुंकाः नं परमेश्वरं झीत स्वयादीमा।” उकिं थ्व ल्वहं थांयात मिज्पा नं धाल।

50 लाबानं हाकनं धाल, “छं जिमि म्हायपिन्त मभिकल, अले मेपिं मिसात ब्याहा याना हल धाःसां झीगु दथुइ सुं मदुसां होश या, परमेश्वर छंगु व जिगु साक्षी दु।”

51 वं धाल, “जिं थन छंगु व जिगु दथुइ ल्वहंया थां व ल्वहंया ट्रँ तयागु दु।

52 जिं थ्व ल्वहंया ट्रँ व थां पुलाः छन्त स्यंकः वये मखु, अले छं थ्व ल्वहंया ट्रँ व थां पुलाः जितः स्यंकः वइ मखु धयागुया साक्षी खः।

53 जिमि बाज्या नाहोर व छिमि बाज्या अब्राहामया परमेश्वरं झी दथुइ न्याय यानादीमा।”

उकिं याकूबं परमेश्वरयागु नामय्, गुम्ह खनाः वया बाः इसहाक ग्याइगु खः, ल्वहंया लागा मानय् याये धकाः पाफयक्ल।

54 याकूबं अन गुँच्चकाय् हे बलि बियाः थः थःथितिपिन्त भ्वय् नकल। नयेत्वने यानाः इपिं अन हे घन।

55 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां दनाः लाबानं थः छयपिन्त व म्हायपिन्त चुप्पा नयाः आशिष बिल। अले व अनं बिदा कयाः थःगु छँपाखे वन।

32

याकूबं एसावयात नापलायेत स्वःगु

1 याकूब नं अनं थःगु लँ लिनाः वन। लँय् परमेश्वरया दूततय्सं वयात नापलात।

2 याकूबं इमित खना: धाल, “थ्व ला परमेश्वरयाथाय् खः!” उकिं वं व थाय्यागु नां महनोम तल।

3 याकूबं एदोम देशया सेइर धा:गु थासय् थ: दाजु एसावयाथाय् थ: मनूत छवत।

4 वं इमित धया: छवत, “छिमिसं वना: जिमि मालिक एसावयात थथे धा, ‘छिम्ह दास याकूबं थथे धयाह:गु दु, आ: तक जि लाबानयाथाय् च्वनाच्वनागु ख:।

5 जिके सा, च्वलय्, गधा, फै व यक्व दास-दासीत दु। आ: जित: छिं स्वइ ला धका: धाय्के छवयाहयागु ख:।’ ”

6 वं छव:पि मनूतय्सं लिहां वया: वयात धाल, “जिपिं छिकपिनि दाजु एसावयाथाय् वना: वया। वय्क: आ: छित: नापलायेत प्यस: मनु ज्वना: वयाच्वंगु दु।”

7 याकूब तसकं ग्यात। वं थ: मनूत, सा, फै, च्वलय्, गधा, ऊँट फुक्कसित निथ्व: याना: ब्वथल।

8 “छुं जुया: एसावं छपुच:यात हय्क्का:सां मेगु पुच: बिस्युं वने फयेमा” धका: मतिइ तया: वं थथे या:गु ख:।

9 अले याकूबं प्रार्थना यात, “जिमि तापा:बाज्या अब्राहाम व जिमि बा: इसहाकया परमेश्वर! परमप्रभु, छिं जित: थ:गु हे छैय् लिहां वनेत धयादिल। छिं जित: छिं जिलिसें हे दइ, अले फुक्कं बांलाइ धका: धयादीगु ख:।

10 छिं थ: दासयात क्यनादीगु दया माया व विश्वासया निरिति जि मल्व:। छायाधा:सा यर्दन खुसि छिनाबलय् जिके कथि छपु जक दुगु ख:, आ: जिके मनूतयगु व पशुतयगु निगू तत:धंगु पुच: दु।

11 आ: जित: जिमि दाजु एसावपाखें बचय् यानादिसैं। वं जित: जक मखु जिमि कला:पिन्त व मस्तयत् तकं हय्क्का: वइ धका: जि गया:।

12 छिं जित: धयादीगु दु, ‘जिं छन्त धात्थें हे भिगु याये। अले छं सन्तान समुद्रया फि थें ल्या: खाये मफय्क यक्व दय्काबी।’ ”

13 उखुन्हु चान्हय् व अन हे च्वन। वं थ: दाजु एसावया लागि धका: थ:के दुगु सम्पत्तिं थुकथं ल्यल –

14 निस:म्ह च्वलय्, निइम्ह दुगु, निस:म्ह फै, निइम्ह भ्या:चा,

15 स्विम्ह मांऊट व इमि मचा, पिइम्ह सा, झिम्ह द्रहं, अले निइम्ह मांगधा व झिम्ह गधा।

16 वं इमित थ: दासतयत् जिम्मा बिया: धाल, “छिपिं जिगु न्ह्य: न्ह्य: हूँ। अले छथ्व: व मेगु थ्वया दथुइ थाय् पाका: हूँ।”

17 वं दक्वसिबय् न्ह्यःने वनीम्ह दासयात स्यन, “जिमि दाजु एसावं नापलानाः छन्त, ‘छ सुया मनु, गन वनेत्यनागु, छंगु न्ह्यः न्ह्यः वनाच्चंगु बथां सुयागु’ धकाः न्यन धाःसा

18 छं थथे धकाः धा, ‘थ्व छिम्ह दास याकूबयागु खः। थ्व फुक्क वया मालिक एसावया लागि कोसेलि छवयाहःगु खः। व जिमिगु लिउने वयाच्चंगु दु।’ ”

19 वं वयां ल्यू वनीम्ह निम्हम्ह व स्वम्हम्ह दासयात व बथांया ल्युल्यु वनीपिं फुक्कसित नं अथे हे धकाः स्यन, “एसावयात नापलाइबलय् छिमिसं नं अथे हे धा।”

20 थथे धायेगु धाःसा ल्वःमंके मते, “छिम्ह दास याकूब जिमिगु लिउने वयाच्चंगु दु।”

थःगु न्ह्यःने न्ह्यःने छवःगु कोसेलि वयागु तं क्वलाके फइ, अले थः वयागु न्ह्यःने वनेबलय् वं लसकुस यानाः काइ धकाः मतिइ तयाः वं अथे याःगु खः।

21 थुकथं याकूबया कोसेलि न्हापा न्हापा वन। व थः धाःसा उखुन्हु चान्हय् पालय् च्वन।

याकूब व स्वर्गदूतया कुशती

22 उखुन्हु हे चान्हय् याकूबं दनाः थः निम्हं कलाः, निम्ह दासी व झिंछम्ह कायपिन्त यंकाः यब्बोक खुसि छिकल।

23 वं इमित खुसि छिके धुंकाः थःम्हं ज्वनावःगु फुक्क सम्पत्ति नं छवत।

24 थुकथं याकूब याकःचा जुल। उबलय् छम्ह मनु वयाः सुथ मजुतले वलिसे कुशती ल्वानाच्चन।

25 व मनुखं याकूबयात बुके मफुगुलि याकूबया प्यंपाय् लाक दाल। उकिं यानाः वया प्यंपाया साहा ब्यन।

26 व मनुखं धाल, “सुथ जुइन, आः जितः वनेब्यु।”

याकूबं धाल, “जितः आशिष मब्युतले जिं छितः छवये मखु।”

27 अले व मनुखं न्यन, “छंगु नां छु?”

वं धाल, “याकूब।”

28 व मनुखं धाल, “आवलि छंगु नां याकूब मखु, इस्त्राएल जुल। छायाधाःसा छं परमेश्वर व मनुतलिसे कुशती ल्वानाः त्याकल।”

29 याकूबं धाल, “छिगु नां छु?”

वं धाल, “जिगु नां छाया न्यने माल?” अले वं वयात आशिष बिल।

30 उकिं याकूबं व थाययागु नां पनीएल तल। छायाधाःसा वं मतिइ तल, “परमेश्वरलिसे चुलिचू लानाः नं जि म्वाना हे च्वना।”

31 वयागु प्यंपाया साहा ब्यंगुलि व खू काकां न्यासि वना: पनीएल पुले धुंका: सूर्य लुल।

32 याकूबया प्यंपाय घा:पा: ला:गुलि इस्त्राएलया मनूतयसं आ: तक नं सुं नं पशुयागु प्यंपाया सँय्प्वाँच न:गु मद्।

33

याकूब व एसाव नापला:गु

1 याकूबं एसाव प्यस:म्ह मनूलिसे वयाच्वंगु खन। अले वं थ: मस्तयत् लेआ, राहेल व निम्ह दासीतय जिम्मा बिया: इमित अलग अलग छवत।

2 दक्वसिबय् न्ह्य:ने निम्ह दासी व इमि मस्त छवत। अनंलि लेआ व वया मस्त छवत। राहेल व योसेफयात दक्वसिबय् लिपा छवत।

3 याकूब थ: धा:सा इपिं स्वया: न्ह्य:ने वन। व थ: दाजुया न्ह्य:ने मथ्यंतले न्हय्क: तक बैय् भ्वसुला: वन।

4 एसावं ब्वाँय् वया: वयात घयपुया: चुप्पा नल। अले इपिं निम्हं ख्वल।

5 एसावं मिस्त व मस्त खना: न्यन, “छलिसे व:पिं थुपिं सु ख:?”

याकूबं धाल, “परमेश्वरं छिम्ह दासयात दयामाया याना: ब्यगु जिमि मस्त ख:।”

6 अले निम्ह दासी व इमि मस्तयसं न्ह्य:ने वया: एसावयात भागि यात।

7 अनंलि लेआ व वया मस्तयसं वया: भागि यात। दक्वसिबय् लिपा योसेफ व राहेलं वया: भागि यात।

8 एसावं याकूबयाके न्यन, “जिं लँय् नापलानागु बथां छु ख:?”

याकूबं धाल, “छिं जित: दुनुगलं लसकुस यानादीमा धका: ख:।”

9 एसावं धाल, “जिगु थ:गु हे यक्व दु, जि किजा! थुपिं फुक्क छं हे ति।”

10 याकूबं धाल, “मखु! छिं जित: माया यानादियागु ख:सा थ्व कोसेलि ल:ल्हानाकयादिसँ। छिं जित: दुनुगलनिसें लसकुस यानादीबलय् जित: ला छित: नापला:गु परमेश्वरयात नापलानागु थें हे जुल।

11 आ: जिं छिगु लागि धका: हयागु थ्व कोसेलि कयादिसँ। परमेश्वरं दया याना: जित: माक्व बियादीगु दु।” थुकथं याकूबं एसावं मकातले कर यानाच्वन।

12 अले एसावं धाल, “आ: वनाछवये नु, जि नं छनापं वने।”

13 याकूबं धाल, “छिं सि हे स्यु, थ्व मस्त क्यातुसे हे च्वं नि। अले हानं जि थ्व दुरु त्वपिं पशुया बथां नं बिचा: यायेमा:। थुमित न्हिच्छि न्यासिकल धा:सा थुपिं सी।

14 उकिं छि न्हापा झासँ। जि बुलुहुं थ्व मस्त व सा द्रुहं, फै-च्वलय् नापं छितः सेइरय् नाप लाये।”

15 एसावं धाल, “अयसा जिं जिमि मन्तयत् छलिसे त्वःताथके।”

याकूबं धाल, “अथे छाया याये माल? जितः छिगु माया जक दःसा गाः।”

16 उकिं एसाव उखुन्हु हे सेइर लिहां वन।

17 याकूब धाःसा सुक्कोतपाखे वन। वं अन थःगु लागि छँ छखा दन, अले पशुतयगु निंति बल्चात दयकल। उकिं व थाययागु नां सुक्कोत धाल।

18 पढ़न-आरामं वयाः याकूब कनानया शकेम धाःगु शहरया लिक्क याउँक हे थ्यन। वं अन शहरं पिने थःगु पाल ग्वल।

19 वं व थाय शकेमया बौ हमोरया कायपिन्के सच्छिक्क वहः बियाः न्यानाकाल।

20 वं अन छगू वेदी दयकल। अले उकियात एल-एलोह-इस्त्राएल धकाः नां तल।

34

दीनायात स्यंकाब्यूगु

1 छन्हु याकूब व लेआया म्हाय् दीना अन च्वंपिं मिसातयत् नापलाः वन।

2 व थायया जुजु हिंवी हमोरया काय शकेमं वयात खन। अले वं वयात ज्वनायनाः स्यंकाबिल।

3 याकूबया म्हाय् दीनायात वं तसकं ययकल। उकिं वं वयागु नुगः साला कायेत कुतः यात।

4 वं थः बौयात वलिसे ब्याहा यानाब्यु धकाः धाल।

5 याकूबं थः म्हाय् दीनायात शकेमं स्यंकाब्यूगु खँ सिल। उबलय् वया कायपिं फुक्कं फै ज्वःवनाच्वंगुलि व सुम्क च्वन।

6 उबलय् हे शकेमया बौ हमोर खँ ल्हायेत याकूबयाथाय् थ्यंकः वल।

7 याकूबया कायपिं नं जूगु खँ न्यनाः नुगः मछिंकाः तमं मि जुयाः छँय् लिहां वल। छायाधाःसा याकूबया म्हाय्यात स्यंकाः शकेमं याये मज्यगु ज्या याःगु व इस्त्राएलयात हे बेइज्जत याःगु खः।

8 हमोरं इमित थथे धकाः धाल, “जिमि काय शकेमया नुगः छिकपिनि म्हायपाखे क्वसाःगुलि वलिसे दीनायागु ब्याहा यानाबियादिसँ।

9 झी आः थवंथवय् ब्याहाया कालबिल याये। छिकपिनि म्हायमस्त जिमित बियादिसँ, जिमि म्हायमस्त छिकपिन्सं यंकादिसँ।

10 छिकपि जिपिलिसें हे च्वनादिसँ। थ्व थासय् छिकपि च्वनादीफु, अले न्ह्याथाय् नं वनेफु। थन हे बनेज्या यानादिसँ, अले सम्पत्ति मुंकादिसँ।”

11 अले शकेमं दीनाया बौ व दाजुपिन्त धाल, “छिकपिन्सं जितः दया यानादिसँ, छिकपिन्सं धाःगु जिं बी।

12 भम्चाया मू व कोसेलि गुलि माः धयादिसँ, जिं छिकपिन्सं धाक्व बी। जितः छिकपिनि म्हाय्मचालिसे जक ब्याहा यानाबियादिसँ।”

13 शकेमं थः क्यहें दीनायात स्यंका ब्यूगुलि याक्वबया काय्पिन्सं शकेम व हमोरयात जाः ग्वयाः लिसः बिल।

14 इमिसं इमित धाल, “म्हय् चिं मतःम्ह मनूयात जिमिसं थः क्यहें बी फइ मखु। थथे यात कि जिमिगु इज्जत वनी।

15 उकिं छिकपिनि मिजंत फुक्कसिनं जिमिसं थें म्हय् चिं तयेगु ज्या यात धाःसा जक जिमिसं छिकपिन्सं धाःथे याये फइ।

16 अले तिनि जक जिमि म्हाय्मस्त छिकपिन्सं यंके फइ, छिकपिनि म्हाय्मस्त जिमिसं काये फइ। अले जिमिसं छिकपिं नापं च्वनाः छगू हे जातियापिं थें जुयाः च्वने फइ।

17 छिकपिन्सं म्हय् चिं तयेत माने जुयामदिल धाःसा जिपिं थः क्यहें ज्वनाः थनं वने।”

18 हमोर व वया काय् शकेमयात इमिगु खँ यल।

19 शकेम छेंजःपिं मध्ये दक्वसिबय् अप्वः हनातःम्ह मनू खः। व याक्वबया म्हाय्था मतिनाय् लायेधुंकूगुलि वं थ्व ज्या यायेत लिबाका मच्वन।

20 उकिं हमोर व वया काय् शकेमं शहरया मू ध्वाखाय् वनाः शहरय् च्वपिन्त धाल,

21 “थुपिं भिंपिं मनूत खः। थुमित थन हे तयाः बनेज्या याकेबी। थुमित च्वनेत झीथाय् थाय् नं यक्व दु। अले झीसं थुमि म्हाय्मस्त ब्याहा याये नं फइ, झी म्हाय्मस्त नं थुमित बी फइ।

22 झीथाय् च्वपिं फुक्क मिजंतय्सं इमि मिजंतय्सं थें म्हय् चिं तयेगु ज्या यात धाःसा जक इपिं झीपिलिसे च्वनाः छगू हे जातियापिं थें जुयाः च्वने फइ हं।

23 थथे जुल धाःसा इमिगु फुक्क सा, फै, सम्पत्ति झीगु मजुइ ला? उकिं झीसं इमिसं धाःगु खँ न्यने, अले इमित थन हे तये।”

24 शहरय् च्वपिं फुक्कसिनं हमोर व वया काय् शकेमं धाःगु खँ न्यन। अले मिजंत धाक्वसिनं म्हय् चिं तय्कल।

25 स्वन्हु लिपा, म्हय् चिं तःगु स्याःगु हे मतंनिबलय् याकूबया निम्ह काय्पिं दीनाया दाजुपिं शिमियोन व लेवी थथःगु तरवार ज्वनाः सुनानं मसीक शहरय् दुहां वनाः फुक्क मिजंतयत् स्यानाबिल।

26 इमिसं हमोर व वया काय् शकेमयात नं तरवारं पालाः स्यानाबिल। अले दीनायात शकेमया छैनं लिंगनाः यंकल।

27 याकूबया मेपिं काय्पिन्सं वयाः शहरय् लुटे यात। थुकथं इमिसं थः केहैयात बेइज्जत याःगुया बदला काल।

28 इमिसं इमिगु फुक्क फै, सा, गधा, अले शहरय् दुने व पिने च्वंगु फुक्क वस्तु नं यंकल।

29 इमिसं इमिगु फुक्क सम्पत्ति, मस्त, मिस्त व छैय् च्वंगु फुक्क ज्वनाः वन।

30 याकूबं शिमियोन व लेवीयात धाल, “छिमिसं जितः आपतय् लाकाबिल। आः जितः कनानी, परिज्जी व थनच्च्वंपिं फुक्कसिनं मही। झी ल्याखं आपाः मदु। इपिं फुक्क जानाः झीपिलिसे ल्वाः वल धाःसा झीपिं फुक्कं सी।”

31 इमिसं लिसलय् धाल, “वं जिमि केहैयात वेशयायात थें याये ज्यू ला लय्?”

35

याकूबं बेथेलय् वेदी दयकूगु

1 परमेश्वरं याकूबयात धयादिल, “दँ, बेथेलय् वनाः अन हे च्वँ। अले छ थः दाजु एसावलिसे ग्यानाः बिस्युं वंबलय् छन्थाय् खनेदयकः वःम्ह परमेश्वरया लागि छगू वेदी दयकि।”

2 उकिं याकूबं थः छँजःपिन्त व थःलिसे दुपिं सकसितं धाल, “छिपिलिसे दुगु कर्पिनिगु मूर्तियात वांछवयाब्यु, अले थःपिन्त शुद्ध यानाः मेगु लं फ्यु।

3 झी आः थ्व थाय् त्वःताः बेथेलय् वनेत्यना। अन जिं जितः आपतय् ग्वाहालि यानादीम्ह व जि न्ह्याथाय् वंसां जिलिसें दीम्ह परमेश्वरया लागि छगू वेदी दयके।”

4 अले फुक्कसिनं याकूबयात थःपिन्के दुगु फुक्क मूर्ति व न्हाय्पनय् च्वंगु तिसा बिल। वं व फुक्क शकेमया नापसं च्वंगु स्वसिमा क्वय् थुनाबिल।

5 इपिं अनं वँसेलि परमेश्वरं इमिगु जवंखवं च्वंगु शहरयात ग्याःचिकुं भुनाबिल। अले सुनानं याकूब व वया मनूतयत् लीमफुत।

6 याकूब थः मनूतलिसे कनान देशया लुजः धाःथाय् थ्यंकः वल। थौकन्हय् थ्व थाय्यात बेथेल धाइ।

7 वं अन छगूवेदी दयकल। वं व थाय्यागु नां एल-बेथेल धका: तल। छाया:सा व थ: दाजुलिसे ग्याना: बिस्युं व:बलय् परमेश्वरं वयात अन हे झाया: नापलानादीगु ख:।

8 अन रिबेकाया तुतुमां दबोरा सित। वयात बेथेलया क्वसं च्वंगु छमा स्वसिमाया क्वय् थुनाबिल। उकिं व थाय्यागु नां अल्लोन-बकुत तल।

9 याकूब पद्न-आरामं वये धुंका: परमेश्वरं हाकनं वयाथाय् खनेदय्क: झाया: वयात आशिष बियादिल।

10 परमेश्वरं वयात धयादिल, “छंगु नां याकूब ख:। आ: थर्निनिसें छंगु नां याकूब मखु, इस्राएल जुइ।” थुकथं वय्कलं वयागु नां इस्राएल तयादिल।

11 वय्कलं वयात हाकनं धयादिल, “जि दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वर ख:। छं यक्व सन्तान दयेमा। छंगुपाखें यक्व जात जाति दयावइ। छंगुपाखें यक्व जुजुपिं नं दयावइ।

12 जिं अब्राहाम व इसहाकयात बी धयागु देश छन्त बी, अले थ्व सदांया लागि छिमि सन्तानयागु जुइ।”

13 अले परमेश्वर अनं झाल।

14 याकूबं अन ल्वहं छग: धंका: उकी दाखमघ व चिकं लुनाबिल।

15 अले वं परमेश्वरं वलिसे नवा:गु व थाय्यागु नां बेथेल तल।

बेन्यामीन ब्रू व राहेल सीगु

16 इपिं बेथेलं वन। एप्रात थ्यनी थें च्वंका: राहेलयात मचाबुइ ब्यथा जुल।

17 वयात तसकं ब्यथा जुयाच्चंबलय् दिरिअजिं वयात धाल, “ग्याये मते, हाकनं काय् हे बुल।”

18 राहेलं थ: सीगु सीका: सी न्ह्य: वं मचायागु नां बेन-ओनी* तल। बौम्हं धा:सा वयागु नां बेन्यामीन† तयाबिल।

19 राहेल सित। वयात एप्रात वनेगु लँसिथय् थुनाबिल। थ्व थाय्यात थौंकन्हय् बेथलेहेम धाइ।

20 याकूबं वयात थुंगु थासय् ल्वहं छग: धंकाबिल। थ्व आ: तकं राहेलयात थुंगु थां कथं दनि।

21 व अनं वन। वं मिग्दल-एदेरया मेखेपाखे थ:गु पाल ग्वल।

22 याकूब अन हे च्वनाच्चंबलय् रूबेन थ: बौया मथ्या:म्ह कला: बिल्हालिसे घन। याकूबं थ्व खँ सिल।

* 35:18 ३५:१८ बेन-ओनी थुकिया अर्थ ख: दु:खया काय् † 35:18 ३५:१८ बेन्यामीन थुकिया अर्थ ख: जव लहा:या काय्

याकूबया कायपिं

याकूबया झिनिम्ह काय् दु -

23 लेआया पाखें, दक्वसिबय् तःधीम्ह रूबेन, अले शिमियोन, लेवी, यहूदा, इस्राखार व जबूलून।

24 राहेलया पाखें, योसेफ व बेन्यामीन।

25 राहेलया दासी बिल्हापाखें, दान व नप्ताली।

26 लेआया दासी जिल्पापाखें - गाद व आशेर।

थुपिं फुक्क याकूब पदन-आरामय् च्वनाच्चंबलय् हे बूपिं खः।

27 याकूब मग्रेय् थः बौ इसहाकयाथाय् लिहां वल। थ्वयात किर्यत-अर्बा व हेब्रोण नं धाः। अब्राहाम व इसहाक पिनें वयाः थन हे च्वंगु खः।

28 इसहाक १८० देँ दुबलय् सित।

29 व तसकं बुरा जुयाः सित अले थः बौ तापाःबाज्यापिं नापं मिलय् जूवन। वयात वया कायपिं एसाव व याकूबं थुन।

36

एसाव व वया परिवार

१ इति १:३४-३७

1 एदोम धाःम्ह एसावया सन्तानया खँ थथे दु -

2 एसावं कनानया मिसात हित्ती एलोनया म्हाय् आदा, हिच्ची सिबोनया छय् व अनाया म्हाय् ओहोलीबामा,

3 अले इश्माएलया म्हाय् व नबायोतया क्यहें बासमतयात ब्याहा यात।

4 आदाया पाखें एलीपज व बासमतया पाखें स्प्ल बुल।

5 अले ओहोलीबामा पाखें येऊश, यालाम व कोरह बुल। थुपिं एसावया कनान देशय् बूपिं कायपिं खः।

6 एसाव थः कलाःपिं, काय्म्हाय्पिं व थःगु छँया फुक्क छँजःपिं, सा द्रुहं, फै-च्चलय् व मेमेगु फुक्क वस्तु, अले कनान देशय् थःम्हं मुक्कगु फुक्क सम्पत्ति ज्वनाः थःकिजा याकूबलिसे अलग जुयाः मेगु देशय् वन।

7 इमिके यक्व सा द्रुहं, फै-च्चलय् व मेमेगु यक्व वस्तुत दुगुलिं ज्वयेत थाय् मगानाः इपिं नापं च्वने मफुत।

8 उकिं एदोम धाःम्ह एसाव पहाडय् लाःगु सेइर देशय् वनाः च्वन।

9 पहाडय् लाःगु सेइर देशय् च्वंषि एदोमीतय् तापाःबाज्या एसावया सन्तानया खँ थथे दु –

10 एसावया काय्पि थुकथं दु – आदाया पाखें दुम्ह एलीपज, बासमतया पाखें दुम्ह स्एल।

11 एलीपजया काय्पि तेमान, ओमार, सपो, गाताम व कनज।

12 एसावया काय् एलीपजया तीम्न धाःम्ह मथ्याःम्ह कलाः दु। वयापाखें नं वया अमालेक नांयाम्हा काय् छम्ह दु। एसावया आदाया पाखें दुपि छय्पि थुपि हे खः।

13 स्एलया काय्पि – नहत, जेरह, शम्मा व मिज्जा। एसावया बासमतया पाखें दुपि छय्पि थुपि हे खः।

14 सिबोनया छय् व अनाया म्हाय् ओहोलीबामाया पाखें दुपि एसावया काय्पि थुकथं दु – येऊश, यालाम व कोरह।

15 एसावया सन्तान मध्ये मू मूषि कुलया नायः थुपि हे खः –

एसावया तःधीम्ह काय् एलीपजया काय्पि – तेमान, ओमार, सपो, कनज

16 कोरह, गाताम व अमालेक कुलया नायःत। एदोम देशय् एलीपजया पाखें नायः जूषि थुपि हे खः। थुपि आदाया छय्पि खः।

17 एसावया काय् स्एलया काय्पि – नहत, जेरह, शम्मा व मिज्जा कुलया नायःत। एदोम देशय् स्एलया पाखें नायः जूषि थुपि हे खः। थुपि एसावया कलाः बासमतया पाखेंया छय्पि खः।

18 एसावया कलाः अनाया म्हाय् ओहोलीबामाया काय्पि – येऊश, यालाम व कोरह कुलया नायःत।

19 थुपि फुक्क कुल व थुमि नायःत एसावया सन्तान खः। थुमित एदोमी धाइ।

होरी सेइरया सन्तान

20 सेइर देशय् हे च्वंम्ह होरी सेइरया काय्पि थुकथं दु – लोतान, शोबाल, सिबोन, अना,

21 दीशोन, एसेर व दीशान। सेइरया थुपि काय्पि एदोम देशया होरी नायःत खः।

22 लोतानया काय्पि – होरी व हेमान। तीम्न लोतानया क्यहें खः।

23 शोबालया काय्पि – अल्बान, मानहत, एबाल, शपो व ओनाम।

24 सिबोनया काय्पि – अय्या व अना। थ्व हे अनां थः बौ सिबोनया गधात जःवंबलय् मस्भूमिइ क्वाःगु लःया धाः लुइक्गु खः।

25 अनाया काय् म्हाय्पि – काय् दीशोन व म्हाय् ओहोलीबामा।

- 26 दीशोनया कायुपि — हेमदान, एशबान, यित्रान व करान।
 27 एसेरया कायुपि — बिल्हान, जावान व अकान।
 28 दीशानया कायुपि — ऊज व आरान।
 29 होरीतय् नायःत थुपि हे खः — लोतान, शोबाल, सिबोन, अना,
 30 दीशोन, एसेर व दीशान। सेइर देशय् इमिगु खलकं होरी नायः जूपि थुपि हे खः।

एदोमया जुजुपि

- 31 इस्राएलय् जुजु दये न्ह्यः एदोम देशय् राज्य याःपि जुजुपि थुकथं दु —
 32 बओरया काय् बेला एदोमया जुजु जूबलय् वयागु राजधानी दिन्हावा खः।
 33 बेला सी धुंकाः वयागु थासय् बोजाय् च्वंम्ह जेरहया काय् योबाब अनयाम्ह जुजु जुल।
 34 योबाब सी धुंकाः तेमानीतयगु देशय् च्वंम्ह हशाम अनयाम्ह जुजु जुल।
 35 हशाम सी धुंकाः मोआबय् मिघानयात बुकूम्ह बददया काय् हदद अनयाम्ह जुजु जुल। वयागु राजधानी अवीत खः।
 36 हदद सी धुंकाः माप्तेकाय् च्वंम्ह सम्ला वयागु थासय् जुजु जुल।
 37 सम्ला सी धुंकाः खुसि सिथय् च्वंगु रहोबोत शहरयाम्ह शौल अनयाम्ह जुजु जुल।
 38 शौल सी धुंकाः अक्बोरया काय् बाल-हानान अनयाम्ह जुजु जुल।
 39 अक्बोरया काय् बाल-हानान सी धुंकाः हदद वयागु थासय् जुजु जुल। वयागु राजधानीया नां पाऊ खः। वया कलाः महेतबेल खः। व मत्रेदया म्हाय् व मे-जाहाबया छय् खः।
 40 एदोमीतय् तापाःबाज्या एसावया सन्तानपाखें दुपि कुलया नायःत थुकथं दु —
 तीम्न, अल्वा, यतेत,
 41 ओहोलीबामा, एलाह, पीनोन,
 42 कनज, तेमान, मिब्सार,
 43 मग्दीएल व ईराम। थुपि एदोम देशया थीर्थी थासय् च्वपि खः।
 एदोमीतय् तापाःबाज्या एसावया खँ थ्व हे खः।

37

योसेफयात वया दाजुपिन्सं मियाछ्वःगु

- 1 याकूब थः बौ च्वनाच्वंगु कनान देशय् हे च्वनाच्वन।

2 याकूबया खँ थथे दु – योसेफ झिन्हयदँ दुबलय् थः दाजुपिं लिसें फै-च्वलय् ज्वःवनीगु खः, उपिं थः चिरिमांपिं बिल्हा व जिल्पाया काय्पिं खः। छन्हु वं थः दाजुपिनिगु मभिंगु बानी थः बौयात कं वल।

3 बुरा जुइ धुंकाः बूह जूगुलिं इस्त्राएलं मेपिं काय्पिन्त स्वयाः योसेफयात अप्वः माया याः। वं योसेफयात छपाः बांलाःगु बुत्ता दुगु भान्तां लं सुयाबिल।

4 वया दाजुपिन्सं थः बौनं थःपिन्त स्वयाः अप्वः वयात मायायाःगुलिं वयात महिल। इमिसं वलिसे बांलाक न नं मवाः।

5 छकः योसेफया म्हगसय् म्हन। वं थःम्हं म्हंगु खँ दाजुपिन्त कन। वया दाजुपिन्सं वयात झन महिल।

6 वं थः दाजुपिन्त धाल – “जि म्हगसय् म्हंगु खँ न्यनादिसँ।

7 झीपिं फुक्क बुँइ छवमा लयाः चिनाच्वनागु। जिगु छवमा धस्वानावल, अले छिकपिनिगु छवमा चाःतुलाः जिगु छवमायात भागि यात।”

8 वया दाजुपिन्सं वयात धाल, “छ छु धात्थे हे जिमि जुजु जुइ धयागु ला? अले छं जिमित शासन यायेगु धयागु ला?” अनंलि इमिसं वयागु म्हगसय्या खं यानाः वयात अज्ज अप्वः महिल।

9 वया हाकनं मेगु म्हगसय् म्हन। अले थः दाजुपिन्त कन, “स्व, जिं हाकनं मेगु म्हगसय् खना। सूर्य, तिमिला व झिंछगः नगुं जितः भागि यानाच्वंगु।”

10 वं थः बौयात नं थ्व खँ कन। वया बौनं वयात तमं हक्काः धाल, “छं छु धायेत्यनागु? छु आः जि, छिमि मां व छिमि दाजुपिं वयाः छन्त भागि यायेमाल धयागु ला?”

11 वया दाजुपिनि व खनाः नुगः मुल। वया बौया धाःसा थ्व खँ नुगलय् वालाच्वन।

योसेफयात म्युगु व मिश्रय् यंकूगु

12 छन्हु योसेफया दाजुपिं थः बौया फै ज्वयेत शकेम वनाच्वंबलय्

13 इस्त्राएलं वयात धाल, “छं दाजुपिं शकेमय् फै ज्वःवनाच्वंगु दु। छ अन हँ।” योसेफ धाल, “ज्यु, जि वने।”

14 इस्त्राएलं धाल, “वनाः छं दाजुपिं व फैत छु यानाच्वन स्व, अले जितः कंवा।” अले वं वयात हेब्रोन बैसी शकेमय् छवत।

योसेफ शकेमय् थयंबलय्

15 छम्ह मनुखं वयात उखेंथुखें जुयाच्वंगु खनाः न्यन, “छं छु माला च्वनागु?”

16 वं धाल, “जिं जिमि दाजुपि माला च्वनागु। छिं स्यू ला इपिं गन फै ज्वयाच्चंगु?”

17 व मनुखं धाल, “इपिं थनं वने धुंकल। जिं इमित दोतानपाखे वनेगु धकाः हालाच्चंगु तायागु खः।” योसेफ नं थः दाजुपिन्त मामां दोतानय् वन। वं अन इमित लुइकल।

18 इमिसं वयात तापाकंनिसें खन। अले इमिसं वयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

19 इमिसं थःथवय् खँ ल्हात, “वल का, म्हगसय् म्हंका जुइम्ह।

20 वयात स्यानाः थन छगः तुंथिइ कुर्काथके। अले जंगली पशुं स्यानाः नल धाये। अले स्वये का वयागु म्हगस छु जुइ थें।”

21 थ्व न्यनाः स्बेनं वयात इमिगु ल्हातिं बचय् यायेत स्वल। वं धाल, “स्याये हे ला मज्यू।

22 हि हायकेगु खँ ल्हाये मते। बरु वयात थन हे मरुभूमिइ लः मदुगु तुंथिइ कुर्काथके। ल्हाः छता वाये मते।” स्बेनं वयात इमिगु ल्हातिं बचय् यानाः लिपा थः बौयाथाय् यंकेगु मतिइ तयाः थथे धाःगु खः।

23 योसेफ इमिथाय् थ्यनेवं इमिसं वयात ज्वनाः वं फिनातःगु तःजिगु भान्तां लं त्वकाः काल।

24 अले वयात लः मदुगु तुंथिइ वांछवयाबिल।

25 इपिं नयेत पयतूबलय् तापाक गिलादं वयाच्चंपिं इश्माएलीतयत खन। इमिगु ऊँटं नस्वाः वःगु मसला, पायगु वासः व मूरू क्वबियातःगु दु। इपिं मिश्रपाखे वनेत्यंपिं खः।

26 अले यहूदां थः दाजुकिजापिन्त धाल, “झीसं थः किजायात स्यानाः अले वयागु हि त्वपुयां झीत छु दइ धकाः?

27 बरु वयात इश्माएलीतयगु ल्हातिइ मियाछवये। वयात ल्हाः धाःसा मवाये। न्हागु जूसां व झी किजा खः, झीगु हे ला हि खः।” फुक्कसिनं वयागु खँ न्यन।

28 उकिं इमिसं व व्यापारीत व लँ जुयाः थ्यंकः वसेंलि योसेफयात तुंथिं थकाल। अले वयात इमिगु ल्हातिइ निइक् व्हलं मियाछवत। इमिसं वयात मिश्र यंकल।

29 स्बेनं लिहां वयाः तुंथिइ स्वःबलय् योसेफयात अन मखनाः वं थःगु लं खुत।

30 वं थः किजापिन्थाय् वनाः धाल, “मचा ला अन मदुनि। आः जिं छु यायेगु?”

31 इमिसं छम्ह भ्याःचा स्यानाः वयागु हि योसेफया भान्तां लनय् बुलाबिल।

32 अले इमिसं व भान्तां लं थः बौयाथाय् यंकाः धाल, “जिमिसं थ्व लुइका। थ्व छि काय्यागु खः ला कि मखु?”

33 वं व लं म्हसीकल, अले धाल, “थ्व जिमि काय्यागु लं खः। जंगली पशुतय्सं वयात स्यानाः कुचा कुचा यानाः नल जुइमाः।”

34 वं थःगु लं खुत। वं थःगु म्हय् भांग्रां भुन। व थः काय्या लागि थुकथं तःन्हू तक दुःखं च्वन।

35 वया फुक्क काय् म्हायपिन्सं वयाः वयात ह्यक्रेत स्वत, व मानय् मजू। वं धाल, “जि थः काय्या दुःखं च्वँच्चं हे जिमि काय्या थासय् वने।” थुकथं वं थः काय्या लागि तसकं नुगः मछिंकल।

36 थ्व हे इलय् योसेफयात न्याना यंकूपिं व्यापारीतय्सं वयात फारोया दरबारया पिवाःतय् नायः पोतीफरया ल्हातिइ मियाबिल।

38

यहदा व तामार

1 उबलय् यहदा थः दाजु-किजापिन्त त्वःताः क्वय् अदुल्लामय् च्वंम्ह हिरा नांयाम्ह छम्ह मनूयाथाय् च्वंवन।

2 वं अन शूआ नांयाम्ह छम्ह कनानीया म्हाय्यात नापलात। वं व मिसायात ब्याहा यात।

3 वया प्वाथय् दयाः काय् बुल। वयागु नां एर् तल।

4 वया हानं प्वाथय् दयाः मेम्ह काय् बुल। वं वयागु नां ओनान तल।

5 वं हाकनं मेम्ह काय् बुइकल। वयागु नां शेलह तल। वं वयात बुइकूबलय् यहदा कजीबय् च्वनाच्वंगु खः।

6 यहदां दक्वसिबय् तःधीम्ह काय् एरया लागि कलाः छम्ह हयाबिल। वयागु नां तामार खः।

7 यहदाया तःधीम्ह काय् एर् धाःसा परमप्रभुया मिखाय् मभिंम्ह मनू खः। उकिं वयकलं वयात स्यानादिल।

8 अले यहदां ओनानयात धाल, “छं छिमि तताःजुयात ब्याहा या। अले छम्ह किजाभतं यायेमाःगु ज्या पूर्वकि। थुकथं थः दाजुया लागि सन्तान दय्कि।”

9 उकथं दइम्ह मचा थः सन्तान मजुइगु जूगुलि ओनानं न्हाबलें थः तताःजुलिसे घोंवनिबलय् थः दाजुया सन्तान मदयेमा धकाः वीर्य बैय् लाकाथकीगु।

10 वयागु थ्व ज्या परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु जुल। उकिं वयकलं वयात नं स्यानादिल।

11 थः मेम्ह काय् शेलह नं वया दाजुपि थें सी ला धकाः ग्यानाः यहदां थः भौ तामारायात धाल, “जिमि काय् शेलह तःधि मजुतले छ ब्याहा मयासें थःछेंय् हे वनाः च्वहँ।” उकिं तामार थःछेंय् हे वनाः च्वन।

12 वयां तःन्हु लिपा, छन्हु शूआया म्हायाय् यहदाया कलाः सित। दुःखं च्वने क्वचायेवं यहदा अदुल्लामय् च्वंम्ह थः पासा हीरायात ब्वनाः तिम्नाय् थः फैतय्गु सँ चाःगु स्वःवन।

13 तामारं थः ससःबौ फैतय् सँ चाकेत तिम्नाय् वनेत्यन धयागु खँ सीकाः

14 विधवाया वसः त्वःताः थःत म्हमसीक गां ख्वाः त्वपुयाः तिम्ना वनेगु लँय् लाःगु एनैमया लँय् वनाः च्वंच्वन। छायाधाःसा शेलह तःधि जुइ धुंकाः नं थः वया कलाः जुइ मखनिगु वं स्यू।

15 यहदां वयात खनाः ख्वाः त्वपुयातःगुलि वेश्या जुइ धकाः च्वन।

16 वं व थः हे भौ धकाः म्हमस्यूगुलि वयागु लिक्क वनाः थःनाप घनेत धाल।

वं धाल, “छिं जितः छु बियादी?”

17 यहदां धाल, “जिं छन्त छम्ह फैचा बी।”

वं धाल, “छिं व छवयामहतले न्हागु सां छता दि तयाथका दिसँ।”

18 यहदां धाल, “छु बिया थके?”

वं धाल, “छिगु गःपतय् च्वंगु चिं व उकियागु का, अले छिं ज्वनाच्वंगु कथि।” वं व फुक्क वयात बियाः व नाप घन। अले वया प्वाथय् दत।

19 छेंय् लिहां वयाः तामारं हाकनं विधवाया वसः पुन।

20 यहदां अदुल्लामय् च्वंम्ह थः पासा हीरायात फैचा छम्ह बियाः थःम्हं मिसायात त्वःताथकूगु दि लित कयाः हति धकाः छवत। हीरां व मिसायात लुइके मफुत।

21 वं एनैमय् च्वंपि मनूतय्के, “एनैमया लँसिथय् च्वनीम्ह वेश्या गन दु?” धकाः न्यन।

इमिसं, “थन सुं हे वेश्या मदु” धकाः धाल।

22 हीरां लिहां वनाः यहदायात धाल, “जिं व मिसायात लुइके मफुत। एनैमय् च्वंपि मनूतय्सं अन सुं हे वेश्या मदु धकाः धाल।”

23 यहदां धाल, “व सामान वयात हे तय्के ब्यु। मखुसा झीत तसकं मछालापुसे च्वनी। जिं थ्व फैचा छवयागु हे खः। छं वयात लुइके मफुत।”

24 स्वला लिपा यहदां थः भौ तामार वेश्या थें जुयाज्गु व प्वाथय् दुगु खँ न्यन। अले वं, “वयात थन हयाः च्याकाः स्यानाब्यु” धकाः धाल।

25 थःत लयाहयाच्चंबलय तामारं थः ससःबौयाथाय् थथे धकाः खबर छवत,
“थ्व सुयागु खः, वयापाखें हे जि प्वाथय् दुगु खः। थ्व चिं, थ्व का व थ्व कथि
सुयागु खः, स्यू ला?”

26 यहदां व फुक्क थःगु हे खः धकाः धाल। अले वं धाल, “व ला जि स्वयाः
नं धमीं खनी। छायाःसा जिं थःकाय् शेलह नाप वयागु ब्याहा यानाबी धकाः याना
मबिया।” अनंलि व वलिसे हाकनं मघन।

27 मचाबुइगु ई जुसेलि वया प्वाथय् निम्ह मस्त दुगु खँ सीदत।

28 मचाबू ई ब्यथा जुसेलि छम्हसिनं ल्हाः पिछवयाहल। दिरिअजिं वयागु
ल्हातिइ ह्याउँगु का चिनाः धाल, “थ्व न्हापां बूम्ह खः।”

29 याकनं व ल्हाः दुहां वन। अले मेम्ह न्हापां बुल। दिरिअजिं धाल, “छ गथे
यानाः न्हापां बुया?” उकिं वयागु नां फारेस* तल।

30 ल्हातिइ ह्याउँगु का चिनातःम्ह लिपा बुल। वयागु नां जेरहं तल।

39

योसेफ मिश्र देशय्

1 योसेफयात मिश्रय् यंकल। मिश्रया फारोया दरबारया पिवाःतय् नायः पोतीफरं
वयात इश्माएलीतय्गु ल्हाति न्यानाकाल।

2 परमप्रभु योसेफलसे दीगुलि वं याक्व ज्या भिनावल। व थः मिश्री मालिकया
छैय् च्वनीगु खः।

3 वया मालिकं परमप्रभु व नापं दीगु व वं याःगु न्हागुं ज्या परमप्रभुं पूर्वकादीगु
खँ सीकल।

4 उकिं व खनाः व लय्ताल। अले वं वयात थःगु छैय् ज्या याइपिनि नायः
यानाबिल। वं थःगु छैया फुक्क जिम्मा नं वयात हे बिल।

5 वं थःगु छैया फुक्क जिम्मा वयात ब्युसानिसें योसेफया हुनिं परमप्रभुं व मिश्रीया
छैय् आशिष बियादिल। परमप्रभुया आशिष वयागु छैय् दुनेपिने न्हाथासं लात।

6 उकिं वं फुक्कं योसेफया जिम्माय् त्वःताबिल। थःम्हं नयेगु त्वनेगुलिइ बाहेक
वं आः छुकी हे च्यूताः मतल।

योसेफ बांलानाः यइपुसे च्वं।

7 छुं ई लिपा वया मालिकया कलातं मिखा तयाः वयात धाल, “जि नाप घं वा।”

* **38:29** ३८:२९ फारेस हिब्रू भाषाय् थुक्रिया अर्थ पिहां वयेगु खः † **38:30** ३८:३० ह्याउँगु थुक्रिया
अर्थ खः हिब्रू भाषाय् जेरह

8 वं थ्व खँ मन्त्यं, अले धाल, “जि थ्व छँय् दुगुलि जिमि मालिकं छुं खँय् हे च्यूता: मत:, वय्कलं थ:के दुगु फुक्क जिगु जिम्माय् त्व:तादीगु दु।

9 थ्व छँय् जि स्वया: च्वय् सुं मदु। वय्कलं छि छम्ह बाहेक जित: फुक्क बियादीगु दु। छायाधा:सा छि वय्क:या कला: ख:। उकिं जिं गथे याना: थज्या:गु मभिंगु ज्या याना: परमेश्वरया विरोधय् पाप याये फइ?”

10 वं न्हियान्हिथं धा:सां योसेफ व नाप घनेत व नाप च्वनेत तकं मानय् मजू।

11 छन्हु योसेफ थ:गु ज्या यायेत छँय् दुहां वन। उबलय् छँय् ज्या याइपिं छम्ह हे मदु।

12 वं योसेफयागु गा ज्वना: धाल, “जि नाप घँ।” योसेफ थ:गु गा वयागु ल्हातिइ हे त्व:ता: अनं बिस्सुं वन।

13 योसेफ थ:गु गा वयागु हे ल्हातिइ त्व:ता: बिस्सुं वंगु खना:

14 वं छँय् ज्या याइपिन्त स:ता: धाल, “स्व, व हिब्रूयात ला थन झीत बेइज्जत याकेत धका: ह:गु जुयाच्चन। व जिलिसें घनेत थन दुहां वल। जि तसकं हालाबिया।

15 जि तसकं हालागुलि व थ:गु गा थन हे त्व:ता: बिस्सुं वन।”

16 वं थ: भा:त छँय् दुहां मवतले व गा थ:म्हं हे कयातल।

17 भा:तम्ह दुहां वयेवं वं व हे खँ वयात कन, “छिं हयादीम्ह व हिब्रू च्य: जित: बेइज्जत यायेत थन दुहां वल।

18 जि तसकं हालाबिसेंलि व थ:गु गा त्व:ता: बिस्सुं वन।”

19 “छिम्ह च्यलं थथे यात” धका: कला:या पाखें थथे न्यँसैलि योसेफया मालिक तमं मि जुल।

20 वं योसेफयात ज्वंका: फारोया कैदीत कुनीगु इयालखानाय् कुंकेबिल। योसेफ इयालखानाय् ला:बलय् नं

21 परमप्रभु व नाप हे दी। वय्कलं वयात दया याना: इयालखानाया हाकिमयात वयात माया याइम्ह यानादिल।

22 उकिं वं योसेफयात अन कुना त:पिं फुक्कसिया नाय: यानाबिल। अले अन न्हागु यायेमा:सां योसेफयागु जिम्माय् त्व:ताबिल।

23 योसेफया जिम्माय् ला:गु छुं ज्याय् हे वं च्यूता: मकाल। छायाधा:सा परमप्रभु योसेफ नाप दी। अले वं या:गु न्हागु ज्या पूवकादी।

40

फारोया च्यःतय् म्हगस

1 छुं ई लिपा फारोया दाखमघ त्वंकीम्ह नायः व मरि छुइम्ह नायलं थः मालिकया विरोधय् मभिं गु ज्या यात।

2 फारो इपि निम्ह खनाः तसकं तंम्वल।

3 अले वं इमित पिवाःतय् कप्तानया छैय् दुगु इयालखानाय् कुनाबिल। योसेफयात नं अन हे कुनातःगु खः।

4 पिवाःतय् कप्तानं इमित योसेफया जिम्माय् तयाबिल।

छुं ई लिपा इयालखानाय् च्वना च्वंबलय् हे

5 इपि निम्हय्सिनं नं थीथी अर्थ दुगु म्हगस खन।

6 सुथय् योसेफ अन वःबलय् इपि भुगुलुं च्वनाच्वंगु खन।

7 उकिं वं इमिके न्यन, “थौं छिकपिं छाया भुगुलुं च्वनाच्वनागु?”

8 इमिसं धाल, “जिपि निम्हय्सिनं नं म्हगसय् खना। उकिया अर्थ कनिपिं धाःसा थन सुं हे मद्।”

अले योसेफ इमित धाल, “फुक्क म्हगसया अर्थ परमेश्वरयाके मद् ला? जितः छिकपिनिगु म्हगसया खँ कनादिसेँ।”

9 अले दाखमघ त्वंकीपिनि नायलं थःगु म्हगसया खँ योसेफयात थुकथं कन, “जिं म्हगसय् जिगु न्ह्यःने दाखमा छमा खना।

10 व दाखमाय् स्वकचा दु। उकी बुँ ह्येवं स्वां नं ह्यावल, अले ज्वाँय्ज्वाँय् दाख सयाः पाकय नं जुल।

11 जिगु ल्हातिइ फारोया ख्वला दु, जिं दाख तिस्सिनाः व ख्वलाय् तयाः फारोयाथाय् यंकाः बिया।”

12 योसेफ वयात धाल, “छिं म्हगसय् खंगु स्वकचाया अर्थ स्वन्हु खः।

13 स्वन्हुया दुने हे फारो छितः छिगु ज्या लित बियाः छिगु छ्यं धस्वाकाबी। अले न्हापा याना थें छिं फारोया ख्वला वय्कःया ल्हातिइ तयादी खनी।

14 छिगु भिं जुइ धुंकाः धाःसा छिं जितः लुमंकादिसेँ। फारोयात जिगु खँ बिनित्ति यानाः जितः थ्व इयालखानां पिकयादिसेँ।

15 छायाधाःसा धाथें धायेमाल धाःसा जितः हिल्लतयगु देशं खुयाहःगु खः। अले जिं थन इयालखानाय् लाइगु ज्या नं छुं यानागु मद्।”

16 योसेफ् म्हगसया अर्थं भिगु कथं कंगुलि मरि छुइम्ह नायलं नं वयात धाल, “जिं नं म्हगस छगू खनागु दु। म्हगसय् जिं मरि दुगु स्वंगः धकि छेनय् क्वबिया तयागु दु।

17 दक्वसिबय् च्वययागु धकिइ फारोया लागि थीथी कथंया मरिचरि दु। झंगःपंक्षीतय्सं वयाः जिगु छ्यं च्वय्च्वंगु धकिइ मरि नयाच्वन।”

18 योसेफ् धाल, “थुकिया अर्थं खः, ‘स्वंगः धकि धयागु स्वन्हु खः।

19 स्वन्हुया दुने हे फारों छिगु छ्यं ध्यनाबी, अले छितः थामय् यख्खाइ। झंगःपंक्षीतय्सं छिगु ला त्वाथं क्वातु क्वानाः नइ।”

20 स्वन्हु खुन्हु फारो बूगु दि खः। उखुन्हु थःथाय् ज्या याइपिं फुक्क हाकिमतयत् भ्वय् सःतल। उपिं फुक्कसिया न्ह्यःने वं दाखमघ त्वंकीम्ह नायः व मरि छुइम्ह नायःयात थने हल।

21 दाखमघ त्वंकीम्ह नायःयात वयागु ज्याय् हाकनं तल,

22 मरि छुइम्ह नायःयात धाःसा यख्खानाः स्यात। थ्व फुक्क योसेफ् धाःथें जुल।

23 दाखमघ त्वंकीम्ह नायलं धाःसा योसेफयात लुममंकू। वं वयात ल्वःमंकल।

41

योसेफ् फारोया म्हगसया अर्थं कंगु

1 निदैं लिपा फारों छगू म्हगस खन। म्हगसय् व नील खुसिया सिथय् दनाच्वंगु।

2 खुसिं न्हयम्ह तसकं स्वय्ज्यूपिं व ल्हं पिं सा पिहां वयाः तिकथिया घाँय् नः वन।

3 अनं लिपा मेपिं न्हयम्ह बांमलाःपिं व क्वँय् खनेदुपिं गंसिपिं सा पिहां वयाः न्हापायापिं लिसें दंवन।

4 अले छेंगू व क्वँय् जक दुपिं गंसिपिं सातय्सं ल्हं पिं सातयत् नयाबिल। उबलय् हे फारोया न्ह्यलं चाल।

5 व हाकनं घन, अले मेगु म्हगस खन। वं म्हगसय् छगू हे दंलय् बांलाःगु व दुकुलुगु अन्नया न्हयगुँई सयाच्वंगु खन।

6 अनलि वं सालुसे च्वंगु व पुर्बया फसं इवाः जूगु अन्नया न्हयगुँई लुयावःगु खन।

7 अले व सालुसे च्वंगु अन्नया न्हयगुँई दुकुलुगु अन्नया न्हयगुँईयात नुनाछवत। अले फारोया न्ह्यलं चाल। वं थ्व म्हगसय् म्हंगु धकाः सिल।

8 कन्हय् खुन्हु सुथय् फारोया मन मच्चना: देशय् दक्व ज्योतिषतयत् व सःस्यूपिन्त सःतके छवत। वं इमित थःमंह म्हगसय् खंगु खँ कन। इपि सुनानं फारोया म्हगसया अर्थ धाःसा कने मफुत।

9 अबलय् हे दाखमघ त्वंकीम्ह नायलं धाल, “थौं जिं थःमंह टुंकागु खँ लुमन।”

10 वं फारोयात धाल, “छकः महाराजं जि व मूम्ह मरि छुइम्हलिसे तंम्बयाः जिमित इयालखानाय् कुनाबिल।

11 अबलय् अन जिपिं निम्हय्सिनं नं छन्हु हे चान्हय् थीथी अर्थ दुगु म्हगसय् खना।

12 अन इयालखानाया हाकिमया छम्ह ल्याय्म्हम्ह हिब्रू च्यः नं जिपिनापं दुगु खः। जिमिसं वयात थःपिनिगु म्हगसया खँ कन। वं जिपिं निम्हय्सिगुं म्हगसया अर्थ कनाबिल।

13 अले वं गथे धाल अथे हे जुल। जि थःगु ज्याय् हाकनं लिहां वया, अले मरि छुइम्हय्सित यख्खाल।”

14 थ्व न्यनाः फारों याकनं योसेफयात कायके छवत। वयात इयालखानां पितहल। अले व सँ व दाहि खानाः मेगु वसः फिनाः फारोया न्ह्यःने दं वल।

15 फारों वयात धाल, “जिं छगू म्हगस खना। उकियागु अर्थ सुनानं कने मफुत। छं म्हगसयागु अर्थ कनेफु धकाः जिं न्यना।”

16 योसेफ धाल, “महाराज! जि थःमंह ला अथे याये मफु। परमेश्वरं धाःसा महाराजयात मनंतुंगु लिसः बियादी।”

17 फारों योसेफयात धाल, “जिं म्हगसय् जि नील खुसिया सिथय् दनाच्चनागु खना।

18 अले न्हय्म्ह स्वय्ज्यूपिं व ल्हं पिं सा खुसिं पिहां वयाः तिकथिया घॉय् नः वन।

19 अनंलि न्हय्म्ह छेंगू व क्वँय् जक दुपिं गंसिपिं सा खुसिं पिहां वल। जिं अज्याःपिं सा मिश्रय् गुबलें हे मखनानि।

20 व क्वँय् खनेदुपिं गंसिपिं सातय्सं न्हापायापिं स्वयेज्यूपिं व ल्हं पिं सातयत् नयाबिल।

21 इमिसं अथे नःसां इमिसं नःगु धकाः सुनानं धाये फइ मखु। छायाधाःसा इपि न्हापा गथे अथे हे गंसिया गंसि तुं। अबलय् हे जि न्ह्यलं चाल।

22 “जिं हाकनं मेगु म्हगसय् छगू हे दंलय् बांलाःगु व दुकुलुगु अन्नया न्हय्गुँइँ सयाच्चंगु खना।

23 अले हानं सालुसे च्वंगु व पुर्बया फसं इवाः जूगु अन्नया न्हय्गुँइँ सल।

24 व साल्गु व इवाः जूगु अन्नया न्हयगुँइंनं बांलाःगु अन्नया न्हयगुँइयात नुनाछवत। जिं थ्व फुक्क ज्योतिषतयूत कना। सुनानं हे थुकिया अर्थ कने मफुत।”

25 योसेफं फारोयात धाल, “महाराजया निगू म्हगसयागु नं अर्थ छगू हे खः। परमेश्वरं थःम्हं यायेत्यनागु खँ महाराजयात क्यनादीगु खः।

26 न्हयम्ह स्वयेज्यूपिं साया अर्थ न्हयदँ खः, अले बांलाःगु अन्नया न्हयगुँइया अर्थ नं न्हयदँ हे खः। निगुलिं म्हगसया अर्थ व हे खः।

27 लिपा पिहांवःपिं न्हयम्ह छेंगू व क्वयँ जक खनेदुपिं गंसिपिं साया अर्थ नं न्हयदँ हे खः। अले साल्से च्वंगु व पुर्बया फसं कयाः इवाः जूगु अन्नया न्हयगुँइया अर्थ नं न्हयदँ हे खः। थुकिं न्हयदँ अनिकाल जुइ धाःगु खः।

28 “जिं महाराजयात धयागु थ्व खँ परमेश्वरं थःम्हं यानादीत्यंगु खँ महाराजयात क्यनादीगु खः।

29 मिश्र देशया न्यंकभनं न्हयदँ तक तसकं बाली सइ।

30 अनलि मेगु न्हयदँ अनिकाल जुइ। अले अनिकालं देशय् हाहाकार जुइ। थुकिं न्हापायागु भिंगु ईया खँ ल्वःमंकाबी।

31 लिपा वइगु अनिकालं यानाः न्हापायागु भिंगु खँ ल्वःमनी, छायाःसा थ्व अनिकाल तसकं ग्यानापुइ।

32 महाराजया थथे लिसा कयाः म्हंगुया अर्थ परमेश्वरं थ्व क्वःछिनादी धुंकल, अले थथे याकनं जुइ धयागु खः।

33 “उकिं आः महाराजं छम्ह ज्ञां दुम्ह व छु यायेमाः धकाः स्यूम्ह मनूयात ल्ययाः मिश्र देशयागु जिम्मा बियादिसँ।

34 अले हानं महाराजं न्हयदँ बाली यक्व सइबलय् नं न्याब्वय् छब्व बाली मुंकेत मनूत ल्ययादिसँ।

35 इमित याकनं वयेत्यंगु न्हयदँया ई दुने बाली मुंकाः हयाः शहरया धुकुतिइ स्वथनेगु व पिवाः च्वनेगु अधिकार बियादिसँ।

36 थ्व बाली मिश्रय् जुइत्यंगु न्हयदँया अनिकालय् छ्यलेत मुंकातये फइ। थुकिं यानाः अनिकालया इलय् नं मनूतय् नये मखं धयागु दइ मखु।”

37 फारो व भारदारत फुक्कसित थ्व ग्वसाः यल।

38 वयकलं इमित धाल, “थ्व थें ज्याःम्ह परमेश्वरया आत्मा दुम्ह मनू झीसं गनं लुइके फइ ला?”

39 अले फारो योसेफयात धाल, “परमेश्वरं छन्त फुक्क खँ क्यनादीगु दु। छ थें ज्याःम्ह ज्ञां दुम्ह व सःस्यूम्ह मनू सु दइ?”

40 उकिं आः जिं छन्त हे मिश्र देशया हामा यानाबिया। फुक्क मनूतयसं छंगु उजं न्यनी। थ्व सिंहासनं यानाः जक जि छ स्वयाः च्वय् लाइ।”

योसेफ मिश्रया हामा जूगु

41 फारो हानं धयादिल, “छ आः मिश्र देशया हामा जुल।”

42 वं थःमहं न्ह्यानातःगु अंगू त्वयाः योसेफया पतिनय् न्ह्याकाबिल। अले वयात भिंगु कापःया भान्तां लं फिकाः गःपतय् लुँयागु सिखः क्वखाय्कल।

43 वं वयात गयेत थःगु स्वयाः क्वय्यागु बग्गी बिल। अले व गन गन वन मनूतयसं न्ह्यःने न्ह्यःने वनाः “पुलि चु, पुलि चु” धकाः हालावन। थुकथं योसेफ मिश्र देशया हामा जुल।

44 अले वं वयात धाल, “जि फारो खःसां छंगु उजं मदय्कं मिश्र देशय् सुनानं छुं यायेदइ मखु।”

45 फारो वयागु नां सापनत-पानेह तयाबिल। वयागु ब्याहा ओनय् च्वंमह पुजाहारी पोतीपेराया म्हाय् आसनतलिसे यानाबिल। अनंलि योसेफ मिश्र देशन्यंक चाःहिल।

46 मिश्र देशया हामा जूबलय् योसेफ स्विदँ दुम्ह खः। फारोयाथासं पिहां वयाः व मिश्र देशय् न्यंक चाःहिल।

47 न्हयदँ तक अन तसकं अन्न सल।

48 योसेफ व न्हयदँया दुने अप्वः दुगु फुक्क अन्न मुंकाः शहरय् शहरय् स्वथना तल। वं फुक्क शहरय् अनया जःखः च्वंगु थाय्या अन्न मुंकाः तया तल।

49 अन अन्न फिसःया फि थें च्वंक ल्याः खानां ल्याः खाये मफयेक मुंःगुलि योसेफ उकिया ल्याःचाः तयेगु तकं त्वःताबिल।

50 अनिकाल वये न्ह्यः ओनया पुजाहारी पोटीपेराया म्हाय् आसनत पाखें योसेफया निम्ह काय् दये धुंकल।

51 योसेफ “परमेश्वर जितः जिगु फुक्क दुःख ल्वःमंके बियादिल, अले जिमि बाःया छँयागु फुक्क खँ नं ल्वःमंके बियादिल” धकाः थः न्हापांमह काय्यागु नां मनश्शे* तल।

52 अले वं निम्हमह काय्यागु नां “परमेश्वरं जितः जिं दुःखसियागु देशय् मस्त बियादिल” धकाः एफ्राइम† तल।

* 41:51 ४१:५१ मनश्शे थ्व खँवः हिब्रू भाषाय् ल्वःमंकेगु खँवः लिसे ज्वः लाः। † 41:52 ४१:५२ एफ्राइम खँवः हिब्रू भाषाय् मस्त बिये खँवः लिसे ज्वः लाः।

मिश्रय् अनिकाल जूगु

53 मिश्रया न्हयदँया तसकं अन्न सइगु ई फुत।

54 अले योसेफं धाःथें न्हयदँया अनिकाल शुरु जुल। फुक्क थासय् अनिकाल जुल। मिश्रय् धाःसा फुक्क थासय् अन्न दु।

55 मिश्रय् च्वंपिन्सं नं अनिकालं यानाः नयेमखँसैलि फारोयाथाय् वनाः अन्नया लागि बिन्ति यात। वं इमित धाल, “योसेफयाथाय् हँ, वं छु धाइ, अथे हे या।”

56 देशन्यंक अनिकाल न्यँसैलि योसेफ फुक्क अन्नया धुकू चाय्काबिल। अले मिश्रय् च्वंपिन्त अन्न मिल। छाय्धाःसा मिश्रय् न्यंकभनं तसकं अनिकाल जूगु खः

57 फुक्क देशय् हे अनिकाल जूगुलि मेमेगु देशय् च्वंपिं नं योसेफयाथाय् अन्न न्याःवल।

42

योसेफ व वया दाजुकिजापिं

1 मिश्रय् अन्न दु धकाः सिसेलि याकूबं थः काय्पिन्त धाल, “छिपिं छाय् छुं मयासें ल्हाः प्वःचिनाच्चवनागु?”

2 मिश्र देशय् अन्न दु धकाः जिं न्यना। म्वानाच्चवेगु खःसा अन वनाः अन्न न्याना हजि।”

3 उकिं योसेफया झिमह दाजुपिं अन्न न्यायेत मिश्रय् वन।

4 याकूबं योसेफया किजा बेन्यामीनयात धाःसा वयात नं छुं जुइ ला धकाः ग्यानाः वया दाजुपिलिसे मछवः।

5 थुकथं इस्राएलया काय्पिं मेपिलिसे अन्न न्यायेत मिश्रय् वन। छाय्धाःसा कनान देशय् नं अनिकाल जूगु खः।

6 उबलय् योसेफ मिश्र देशया हामा जुयाच्चंगु व वं हे अन्न मियाच्चंगुलि वया दाजुपिन्सं वयात बैय् भवपुयाः भागि यात।

7 वं थः दाजुपिन्त खनेवं म्हसिल। अय् नं म्हमस्यू पहः यानाः वं इमित तस्सलं न्यन, “छिपिं गनं वयापिं?”

इमिसं धाल, “कनान देशं अन्न न्यायेत वयागु।”

8 योसेफ इमित म्हसीकूसां इमिसं वयात म्हसीके मफुत।

9 वं इमिगु बारे खंगु म्हगस लुमंकल, अले धाल, “छिपिं थन चेवा याःवःपिं खः। छिपिं जिमिगु देशया कमजोरी सीकःवःपिं खः।”

10 इमिसं धाल, “मखु, प्रभु, अथे मखु। छिकपिनि दासत, जिपिं अन्न न्याः वयापिं खः।

11 जिपिं सकले दाजुकिजापिं खः। जिपिं भिंपिं मनूत खः, चेवा याःवयापिं मखु।”

12 योसेफ धाल, “मखु, छिपिं थ्व देशया कमजोरी सीकेत हे वःपिं खः।”

13 इमिसं धाल, “जिपिं फुक्कं झिनिम्ह दाजुकिजापिं दु। कनानय च्वपिं जिपिं छम्ह हे मनूया कायपिं खः। दक्वसिबय् चिधीम्ह धाःसा जिमिं बाःलिसे दु, छम्ह जक मदये धुंकल।”

14 योसेफ इमित धाल, “जिं धया थें छिपिं चेवा याःवःपिं हे खः।

15 आः जिं छिपिं धात्थें सु खः धकाः जाँचय् याये। जिं छिमित धाये, छिमि दक्वसिबय् चिधीम्ह किजा मवतले छिपिं थनं वने दइ मखु।

16 छिपिं मध्ये छम्हसिनं वनाः वयात ब्वना हजि। मेपिं थन हे इयालखानाय् च्वँ। थुकथं छिमिसं धाःगु खँ खः कि मखु धकाः सी दइ। छिमिसं धाःगु मखुगु जुल धाःसा जिं धाये, छिपिं चेवा याःवःपिं हे खः।”

17 योसेफ इपिं फुक्कसित स्वन्हु तक इयालखानाय् कुनातल।

18 स्वन्हु दुखुन्हु वं इमित धाल, “जि परमेश्वरलिसे ग्याइम्ह मनू खः। छिमिसं थथे यात धाःसा छिपिं बचय् जुइ फइ।

19 छिपिं धात्थें हे भिंपिं मनूत खःसा छिपिं मध्ये छम्ह थन हे इयालखानाय् च्वनाच्वँ, मेपिं फुक्क नये मखनाच्वँपिं थः मनूतयत नकेत अन्न ज्वनाः थनं हँ।

20 छिमिसं छिमि दक्वसिबय् चिधीम्ह किजायात धाःसा महये मते। अले तितिं जिं छिमिसं धाःगु खँ खः कि मखु धकाः सीके फइ। अले छिपिं नं बचय् जुइ।” इमिसं “ज्यू” धाल।

21 अले थःथवय् खँ ल्हात, “झीसं झी किजायात यानागु ज्यां झीसं थथे दुःख फये माल। वयात दुःख जबलय् वं ग्वाहालि फ्वनं नं झीसं वास्ता मयाना। उकिं हे झीत आः थथे दुःख वःगु खः।”

22 स्बेनं धाल, “जिं वयात छुं याये मते धयागु मखु ला? छिमिसं जिगु खँ न्यँ हे मन्यं। आः झीसं वयागु हिया मू पुलेमाल, मखु ला?”

23 योसेफ इमिं खँ ल्हानाच्वंगु थू। इमिं दथुइ भाय् हिलीम्ह मनू तयातःगुलि इमिसं थःपिनिगु खँ वं थुइ मखु धकाः च्वनाच्वन।

24 योसेफ फहिलाः ख्वल। अले हाकनं लिफः स्वयाः इपिं लिसे खँ ल्हात। वं शिमियोनयात यंकाः इमिगु न्ह्यःने हे चिनाबिल।

योसेफया दाजुपि कनानय् लिहां वंगु

25 योसेफ इमिगु बोरा जाय्क अन्न तयाबीत व इमिगु वहःयागु धिबा इमिगु हे बोराय् तयाबीत उजं बिल। वं इमित लँय् नयेत नं नसात्वँसा तयाब्यु धकाः उजं बिल। अथे यानाबी धुंकाः

26 इपि थःपिनिगु गधाया म्हय् अन्न क्वबिकाः अनं वन।

27 बहनी बाय् च्वंथाय् इपि मध्ये छम्हसिनं गधायात अन्न नकेत धकाः थःगु बोरा चाय्कूबलय् घःनेसं वहःयागु धिबा नं खन।

28 वं मेपिन्त धाल, “जिगु वहः धिबा ला जितः हे लित बियाहल। थन बोराय् हे तया तल।”

इमिगु नुगः भाराभारा मिन। इमिसं थवंथवय् ख्वाः स्वयाः धाल, “परमेश्वरं झीत थ्व छु यानादीगु?”

29 कनान देशय् थः बौ याकूबयाथाय् थ्यने धुंकाः इमिसं वयात जूगु फुक्क खँ कन। इमिसं धाल,

30 “मिश्रया हामां जिपिलिसें ततःसलं नवात, अले जिमित चेवा याःवःपिं धकाः व्यवहार यात।

31 जिमिसं वयात ‘जिपिं भिपिं मनूत खः, चेवा याःवयापिं मखु।’

32 जिपिं छम्ह हे बौया झिंनिम्ह दाजुकिजा दु। छम्ह मदये धुंकल, दक्वसिबय् चिधीम्ह कनानय् हे जिमि बौलिसे दु” धकाः धया।

33 अले मिश्रया हामां जिमित धाल, “छिपिं धात्थें भिपिं खः कि मखु धकाः जिं जाँचय् याये। छिमिसं थःपिं मध्ये छम्हयसित थन हे त्वःताथकि, अले मेपिं नये मखनाच्च्वपिं थःमनूतयगु लागि अन्न ज्वनाः हँ।

34 छिमिसं थःपिनि चिधीम्हकिजायात धाःसा थन महये मते। अले जक जिं छिपिं भिपिं मनूत खः, चेवा याःवःपिं मखु धकाः पत्याः याये फइ। अले छिमि दाजुयात नं त्वःताबी, छिमिसं थन व्यापार नं याये फइ।”

35 इमिसं थथःगु बोरा फ्यनाः चाय्काः स्वःबलय् इमिगु वहःयागु धिबाप्वः नं उकी तयातःगु लल। थ्व खनाः इपिं फुक्क व इमि बौ याकूब नं ग्यात।

36 इमि बौ याकूब धाल, “छिमिसं जिमि काय्पिं योसेफ व शिमियोनयात ला फाया यके हे धुंकल। आः हाकनं बेन्यामीन नं यंकेत्यनागु ला? थ्व फुक्क जितः हे जुइमाःगु ला?”

37 स्बेनं धाल, “बाः, जिं बेन्यामीनयात लित हये मफुत धाःसा जिमि निम्हं काय्या प्राण कयादिसँ। जितः विश्वास यानादिसँ। जिं वयात लित हये।”

38 याकूबं धाल, “जिं बेन्यामीनयात छिपिलिसे मिश्रय् छवये मखु। थ्वया दाजु ला मदये हे धुंकल। आः थ्व हे छम्ह जक दनि। जि आः बुरा जुइ धुन। थ्वयात लँय् छुं जुल धाःसा ला जि पीरं हे सिनावनी।”

43

बेन्यामीनयात ज्वनाः योसेफया दाजुपि मिश्रय् लिहां वंगु

1 कनानय् अनिकाल अज्ज अप्वयावल।

2 मिश्रं हःगु अन्न फुकक फुसेलि याकूबं थः काय्पिन्त धाल, “वनाः हाकनं अन्न न्याना हजि।”

3 यहदां धाल, “मिश्रया हामां जिमित थःकिजा ज्वनामवयेकं वये मते धकाः ख्याच्चः ब्यूगु दु।

4 छिं जिमित बेन्यामीनयात नं नापं ब्वनायंकेबीगु खःसा जिपि वने,

5 मखुसा वने मखु। छायाःसा हामां ‘छिमि किजा ज्वनाः मवयेकं जिथाय् वये मते’ धकाः धयाहःगु दु।”

6 इस्राएलं धाल, “छिमिसं वयात मेम्ह नं किजा दु धकाः जितः छाया थ्व दुःख बियागु?”

7 इमिसं धाल, “व मनुखं जिमित ‘छिमि बाः म्वानाच्चंगु दनि ला, छिमि मेपिं नं दाजुकिजा दु ला’ धकाः दुवालाः न्यन। जिमिसं नं वयागु न्ह्यसःया लिसः बिया। वं अथे ‘छिमि किजायात थन हजि’ धाइ धकाः जिमिसं छु स्यू?”

8 अले यहदां थः बौ इस्राएलयात धाल, “बेन्यामीनयात जिगु जिम्माय् छवयादिसैं। जिपि थनं थत्थे हे वनाछवये। थुकथं छि, जि व झी फुककं म्वाये फइ सी माली मखु।

9 वयागु जिम्मा जि जुल। जिं वयात लित हये मफुत धाःसा जि छिगु न्ह्यःने सदांया लागि दोषी जुयाच्चवने।

10 छिसं थन म्वाःसां म्वाःसां लिबाका मच्चंगु जूसा जिपि अन निकः वनावयेधुन जुइ।”

11 अले इमि बौ इस्राएलं धाल, “अथे हे यायेमाः धयागु खःसा अथे हे या। व मनूयात थनया पायेगु वासः, भिंगु भिंगु कस्ति, मसला, मूर्, पेस्ता व स्यांगुलि नं भचा भचा कोसेलि यंकि।

12 अले निदुगं अप्वः वहः नं यंकि, छायाःसा छिमिगु बोराय् लितवःगु धिबा नं लित पुले मानि। थथे द्रनाः जूगु नं जुइफु।

13 छिमि किजायात नं यंकि। छिपिं थर्थे हे व मनूयाथाय् हूँ।

14 दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं छिमित व मनूया न्ह्यःने दया यानादीमा। अले व मनुरुं छिमि दाजु व बेन्यामीनयात नं छिपिलिसें छवयाहयेमा। जि सन्तान मदयेक च्वनेमाःसां थजुइमा।”

15 इपिं कोसेलि, निदुगं वहः व बेन्यामीनयात नं ज्वनाः हथाय् पथासं मिश्रय् योसेफयाथाय् वन।

16 बेन्यामीनयात खनाः योसेफं छैय् ज्या याइपिनि नायःयात धाल, “थुमित जिगु छैय् यंकि। अले भ्वय् ज्वरय् या। थौं न्हिनय् थुमिसं जिलिसें नइ।”

17 व मनुरुं योसेफ धाःथे इमित योसेफया छैय् यंकल।

18 योसेफया छैय् यंकुगुलि इपिं ग्यात। इमिसं मतिइ तल, “न्हापा बोराय् लित बियाहःगु वहःया हुनि थथे छैय् हयाः झीत कुनाः दास याइगु जुइ। अले झीगु गधात नं काइगु जुइ।”

19 उकिं इमिसं छैया लुखाय् थ्यंकाः योसेफया छैय् ज्या याइपिनि नायःयात धाल

—
20 “हे जिमि प्रभु, जिपिं थन न्हापा अन्न न्यानाः लिहां वनाबलय्

21 बहनी बाय् च्वनाथाय् जिमिसं थःपिनिगु बोरा चाय्काः स्वयाबलय् बोराया म्हुतुइ हे वहः लुल। उकिं जिमिसं व लित हयागु दु।

22 जिमिसं अन्न न्यायेत मेगु वहः नं हयागु दु। जिमिगु बोराय् सुनां वहः तयाबिल जिमिसं मस्यू।”

23 वं धाल, “ग्याये मते। छिमि व छिमि बौया परमेश्वरं छिमिगु बोराय् वहः तयाब्यूगु जुइ। छिमिसं ब्यूगु वहः ला जिं कयागु हे खः।” अले वं शिमियोनयात इमिथाय् हल।

24 व मनुरुं इमित योसेफया छैय् यंकल। अले तुति सिलेत इमित लः बिल। इमिगु गधातय्त नसा नं बिल।

25 इमिसं न्हिनय् योसेफयात बीगु कोसेलि ठीक यात। छायाःसा इमित अन हे नयेत धाःगु खः।

26 योसेफ छैय् वःबलय् इमिसं थःपिन्सं ज्वनावःगु कोसेलि वयात बिल। अले पुलि चुयाः भागि यात।

27 योसेफ इमिके म्हंफु मफु न्यने धुंकाः धाल, “छिमिसं जितः थः बुराम्ह अबुयागु खँ कंगु खः। आः व गय् च्वं? आः तकं म्हं फु ला?”

28 इमिसं धाल, “छिम्ह दास, जिमि बौ आ: तकं म्हं फु।” अले हाकनं इमिसं वयात पुलि चुया: भागि यात।

29 योसेफं थ:किजा, थ: हे मांया काय् बेन्यामीनयात स्वया: धाल, “छिमिसं धयाम्ह छिमि दक्वसिबय् चिधीम्ह किजा थ्व हे ख: ला? ‘परमेश्वरं छन्त आशिष बियादीमा, बाबु।’ ”

30 थ:किजा खना: नुग: मछिना व:गुलि व अनं फहिला: थ:गु क्वथाय् वना: ख्वल।

31 ख्वा: सिला: व क्वथां पिहां वल। अले थ:त क:घाना धाल, “नयेगु हजि।”

32 योसेफ, वया दाजुकिजापि व अन भ्वय् व:पि मिश्रीतय्त अलग अलग तया: नकल। छायाधा:सा मिश्रीतय्सं हिब्रूतलिसे नापं च्वना: मन:। हिब्रूतलिसे च्वना: नल कि थ:पि क्वह्यानी धका: मिश्रीतय्सं ताय्कीगु ख:।

33 योसेफं इमित थकालिनिसें क्वकालि तक इव:छुका: फ्यतुकल। थ्व खना: तसकं अजू चाया: इमिसं थवंथवय् ख्वा: स्वल।

34 इमिगु ब्व योसेफयागु हे टेबिलं लिंकया यंकूगु ख:। बेन्यामीनयागु ब्व इमिगु स्वया: न्यादुगं अप्व: तब्व। थुकथं इमिसं योसेफलिसे लयत्तातां नयेत्वने यात।

44

योसेफं थ: दाजुकिजापिन्त जाँचय् या:गु

1 योसेफं थ:गु छैय् ज्या याइपिनि नाय:यात उजं बिल, “थुपिं फुक्कसिगु बोराय् थुमिसं ज्वनावने फक्व अन्न तयाब्यु, अले फुक्कसिगु बोराया म्हुतुइ इमिगु वह: तयाब्यु।

2 जिगु वह:यागु ख्वला दक्वसिबय् चीधीम्हय्सिगु बोराय् वयागु वह:लिसें तयाब्यु।” वं योसेफं धा:थें यात।

3 सुथ न्हापां हे इमित इमिगु गधालिसें इमिगु लँ लिका: छवत।

4 इपिं शहरं भचा पुला: वनेवं योसेफं छैय् ज्या याइपिनि नाय:यात धाल, “ब्वॉय् वना: इमित नापलाक: हँ। इमित नाप लाना: थथे धा, “भिंया बदला छिमिसं छाया मभिं यानागु?”

5 जिमि मालिकया त्वनेत छ्यलिगु व भिं मभिं स्वइगु ख्वला छिमिसं छाया खुयाहयागु? छिमिसं थ्व तसकं बांमला:गु ज्या यात।’ ”

6 वं वना: इमित नाप लाना: अथे हे धाल।

7 इमिसं वयात धाल, “थ्व छु धयादियागु, प्रभु! छि दासतय्सं ला अथे याये हे फइ मखु।

8 जिमिसं ला अज्ज कनान देशानिसें थःपिनिगु बोराय् लुयावःगु वहः तकं लित हयाबिया। जिमिसं छाय् छिकपिनि मालिकया छैनं लुँ वहः खुयाहयेगु?

9 छिकपिनि दास मध्ये सुयाके व लुयावल धाःसा वयात स्यानाछवयादिसेँ, अले जिपिं नं फुक्कं छिकपिनि मालिकया दास जुयाः च्वने।”

10 वं धाल, “ज्यू, छिमिसं धाःथे हे जुइ। बरू व सुयाके दइ, व हे जक जिम्ह दास जुइ, मेपि फुक्कं वने फइ।”

11 फुक्कसिनं थथःगु बोरा बैय् क्वकयाः फ्यन।

12 व मनुखं थकालिनिसें क्वकालि तक छम्ह छम्ह यानाः माल। अले बेन्यामीनया बोराय् व ख्वला लुयावल।

13 थ्व खनाः इमिसं थःपिनिगु लं खुत। अले गधायात बोरा क्वबिकाः शहरय् लिहां वल।

14 यहदा व वया दाजुकिजापि वःबलय् योसेफ छैय् हे दु। इमिसं वयाः वयागु न्ह्यःने बैय् भवसुलाबिल।

15 योसेफ इमित धाल, “छिमिसं थ्व छु यानागु? जिं खः मखु लुइके फु धकाः मस्यू ला?”

16 यहदां धाल, “जिमिसं छु धाये, प्रभु! जिमिसं गय् यानाः जिपि निर्दोषपि धकाः क्यने? परमेश्वरं जिमित दोषी धकाः क्यनादिल। आः जिपि फुक्क छिकपिनि दास जुल, अज्ज अप्वः यानाः ला ख्वला दुम्ह जुल।”

17 योसेफ धाल, “जिगुपाखें अथे जुइ मखु। ख्वला सुयाके लुयावःगु खः व हे जक जिम्ह दास जुइ। छिपिं फुक्क थः बौयाथाय् याउँक लिहां हूँ।”

यहदां बेन्यामीनया लागि बिनति याःगु

18 यहदां न्ह्यःने वनाः धाल, “प्रभु, छि जुजु थें हे खः। जिं छुं खँ धाये, जिलिसें तंम्वयादी मते।

19 “प्रभुं जिमिके थथे धकाः न्यनादीगु खः, ‘छिमि बौ व किजा दु ला?’

20 जिमिसं थः मालिकयात थथे लिसः बियागु खः, ‘जिमि बुराम्ह बौ दु। अले वय्कः बुरा जुइ धुंकाः जिमि दक्वसिबय् चिधीम्ह किजा बूगु खः। वया दाजु सी धुंक्ल, अले वया मांयापाखें व हे छम्ह जक दनि। जिमि बौनं वयात तसकं माया याः।’

21 “अले छिं जिमित, ‘वयात जिथाय् हिँ, जिं वयात स्वये’ धयादिल।

22 जिमिसं छितः, ‘व थः बौयात त्वःताः वये फइ मखु। वं अथे यात कि वया बौ सी’ धकाः धयागु खः।

23 अले छिं जिमित, 'छिमि चिधीम्हकिजा ज्वना: मवतले जिगु ख्वा: स्वये फइ मखु' धका: धयादिल।

24 "जिमिसं जिमि बौयाथाय् वना: छिं धयादीगु खँ कना।

25 अले जिमि बा:नं धयादिल, 'लिहां वना: हाकनं भचा अन्न न्याना हजि।'

26 जिमिसं वय्क:यात, 'जिपिं वने फइ मखु, जिमि दक्वसिबय् चिधीम्ह किजायात जिपिलिसें छवयेगु ख:सा जक जिपिं वने। छायाधा:सा चिधीम्हकिजायात ज्वनामवंकं जिमित हामायात नापलाके बी मखु' धका: धाल।

27 "अले जिमि बा:नं जिमित, 'छिमिसं सि हे स्यु, वया मांयापाखें जि निम्ह काय्पिं दु।

28 छम्ह ला न्हापा हे मदये धुंकल। वयात कुचा कुचा थले धुंकल जुइमा:। वं जित: त्व:तावँसानिसें जिं वयात मखनानि।

29 आ: छिमिसं थ्वयात नं यका: छुं जुल धा:सा जि ला पीरं सिना हे वनी' धका: धयादिल।

30 "उकिं आ: जिपिं लिहां वनेबलय् वयात नं ब्वनायंके हे मा:। जिमि बा:यागु प्राण हे वयाके थाना च्वंगुलि

31 वयात मखन कि ला वय्क: सिना हे वनी। थुकथं वय्क: सीगुया दोषी जिपिं हे ठहरय् जुइ।

32 वयागु जिम्मा जिं कयावयागु दु। जिं जिमि बौयात, 'जिं वयात लित हये मफुत धा:सा थुकिया दोष जिं मसीतले फयाच्चने' धका: धयावयागु दु।

33 "उकिं जिगु बिन्ति दु, वयागु थासय् जित: हे थ: दास याना: तयादिसँ, वयात वया दाजुपिलिसे लित छवयादिसँ।

34 वयात ब्वना मयसे जि गथे याना: जिमि बा:या न्ह्य:ने वने? जिमि बा:यात जगु दु:ख जिं गथे याना: स्वये?"

45

योसेफ थ: सु ख: धका: कंगु

1 योसेफ थ:गु मन चीमफुसेंलि वं ज्या याइपिं फुक्कसित अनं पितिनाछवत। थ: दाजुपिं जक ल्यं दसेंलि वं थ: सु ख: धका: थ: दाजुपिन्त कन।

2 अले व हॉयहॉय ख्वल। व ख्व:गु अन च्वंपिं मिश्रीतय्सं नं ताल, अले थ्व खँ फारोया छँयं नं सिल।

3 योसेफ थः दाजुपिन्त धाल, “जि योसेफ खः, जिमि बाः आः तकं म्वानाच्वंगु दनि ला?” वया दाजुपिन्सं धाःसा ग्यानाः छुं हे लिसः बी मफुत।

4 वं थः दाजुपिन्त धाल, “जिगु लिक्क वा।” इपिं वयागु लिक्क वँसेलि वं धाल, “जि छिमिसं मिश्र देशय् मियाछवःम्ह छिमि किजा योसेफ खः।

5 जितः थन मियाहःगुलिइ आः छिमिसं दुःख ताये मते, थः खनाः तं नं म्वये मते। जितः थन फुक्क मनुतयूत बचय् यायेत परमेश्वरं हे छवयाहयादीगु खः।

6 निदँ न्ह्यवंनिसें देशय् अनिकाल जुयाच्वंगु दु, अले न्यादँ तक छुं नं पीगु व लयेगु ज्या जुइमखुनि।

7 परमेश्वरं थुकथं छिमित व छिमि सन्तानयात म्वाकातयेत जितः थन छिपिं स्वयाः न्ह्यः छवयाहयादिल।

8 उकिं जितः थन छवयाहःगु छिमिसं मखु, परमेश्वरं खः। वयक्कलं हे जितः फारोया दरबारय् तःधंम्ह मनु यानादिल, अले मिश्र देशया हामा यानादिल।

9 “आः याकनं जिमि बाःयाथाय् वनाः वयक्कःया काय् योसेफं धयाहःगु धकाः थथे धयाब्यु, परमेश्वरं जितः मिश्र देशया हामा यानादीगु दु। पलख हे लिमबाकुसे जिथाय् याकनं झासँ।

10 छि थः मचाखाचा, छयुपि व थःलिसे दुगु फुक्क वस्तु व सामान ज्वनाः गोशेनय् जिगु सन्तीक च्वं झासँ।

11 अन जूसा जिं छिकपिन्त स्वये फइ। छायाधाःसा अनिकालया न्यादँ अज्ज नं ल्यंदनि। मखुसा ला छिकपिं फुक्कं हाःनाः मदयावनी।

12 “आः छिपिं फुक्कसिनं अले बेन्यामीनं नं जि योसेफ हे खः धकाः सी हे धुंक्ल।

13 मिश्र देशय् जि तःधंम्ह मनु जूगु अले छिमिसं थन खंगु फुक्क खँ जिमि बाःयात कँ। अले वयक्कःयात थन याकनं हजि।”

14 थथे धयाः व थःकिजा बेन्यामीनयात घयपुयाः ख्वल। बेन्यामीन नं वयात घयपुयाः ख्वल।

15 व थः दाजुपिं फुक्कसित चुप्पा नयाः ख्वल। अले तिनि वया दाजुपिन्सं नं वलिसे खँ ल्हाये फत।

16 योसेफया दाजुकिजापिं वःगु दु धयागु खँ फारोया दरबारय् थ्यंसेलि फारो व वया भारदारत फुक्क लयताल।

17 फारो योसेफयात धाल, “थः दाजुकिजापिन्त थथःगु गधयात कु क्वबिकाः कनानय् लिहां हँ धयाब्यु।

18 अले थः बौ व परिवारयात ज्वनाः थन लिहां वा। जिं इमित मिश्रया दक्वसिबय् भिंगु बूँ बी। अले अन सःगु अन्न नयाः आनन्दं च्वने फइ।”

19 इमित थथे नं धयाब्यु, “थः मस्तयूत व कलाःपिन्त तयाः हयेत थनं गाडा नं यंकि। अले थः बौयात नं ब्वनाः थन वा।

20 थःपिनिगु सामानया छुं नं च्यूताः तये मते। छायाःसा मिश्रय् छु भिंगु दु व छिमिगु हे खः।”

21 इस्राएलया काय्पिन्सं फारों धाःथें हे यात। योसेफ इमित गाडा व लँय् नयेत नसात्वँसा नं बियाछवत।

22 इपि फुक्कसित वं न्ह न्हगु लं बिल, बेन्यामीनयात धाःसा वहःया स्वसः शेकेल* व न्याजु वसः नं बिल।

23 वं थः बौया लागि झिम्ह गधाया म्हय् मिश्रया भिंगु भिंगु सामान, झिम्ह गधाया म्हय् अन्न व मरि, अले लँय् नयेत मेमेगु नसात्वँसा नं तयाः छवत।

24 थुकथं योसेफ थः दाजुकिजापिन्त अनं छवत। वने न्ह्यः वं इमित धाल, “लँय् ल्वाये मते।”

25 थुकथं इपि मिश्र देशं वनाः कनान देशय् थः बौ याकूबयाथाय् थ्यंकः वल।

26 इमिसं वयात धाल, “योसेफ मसीनि। व ला मिश्र देशया हामा जुयाच्चन।” थ्व न्यनाः याकूबं छुं हे धाये मफुत। वं थ्व खँ पत्याः हे याये मफुत।

27 योसेफ इमित धयाहःगु फुक्क खँ न्यनाः, अले थःत हयेत धकाः छवयाहःगु गाडा खँसैलि याकूबया होश वल।

28 अले वं धाल, “आः जि छिमिसं धाःगु खँय् पत्याः जुल, जिमि काय् योसेफ मसीनि। जिं वनाः वयात नाप लाये, अले सी न्ह्यः वयागु ख्वाः स्वये।”

46

याकूब व वया परिवार मिश्रय् वंगु

1 थःगु फुक्क सामान प्वःचिनाः इस्राएल मिश्रय् वन। बेर्शेबाय् थ्यंकाः वं थः बौ इसहाकया परमेश्वरयात बलि बिल।

2 चान्हय् परमेश्वरं वयात दर्शन बियाः धयादिल, “याकूब, याकूब।”

अले वं धाल, “जि थन दु।”

3 परमेश्वरं धयादिल, “जि परमेश्वर खः, छिमि बाःया परमेश्वर, मिश्रय् वनेत छ ग्याये मते। जिं अन छंगुपाखें छगू तःधंगु जाति दय्के।

* 45:22 ४५:२२ स्वसः शेकेल धयागु ३,५ किलोग्राम ति

4 जि छनापं मिश्रय् वने। जिं हे छिमि सन्तानयात अनं लित ब्वना हये। छ सीबलय् छिमि काय् योसेफ छनापं दइ।”

5 अनंलि याकूब बेशेबां वन। वया काय्पिन्सं वयात, वया मस्तयत् व कलाःपिन्त फारो छवयाहःगु गाडाय् तयाः यन।

6 इपि थःपिनिगु फुक्क वस्तु, कनानय् मुंकातःगु फुक्क सामान व फुक्क सन्तान ज्वनाः मिश्र देशय् वन।

7 थुकथं याकूब थःकाय्पिं, म्हाय्पिं, छय्पिं, फुक्क सन्तान ज्वनाः मिश्रय् वन।

इस्राएलया परिवार

8 मिश्रय् वंपि इस्राएलया काय्पिं अर्थात याकूबया सन्तान थथे दु –

याकूबया तःधीम्ह काय् रुबेन।

9 रुबेनया काय्पिं – हानोक, पल्लु, हेस्रोन व कमीं।

10 शिमियोनया काय्पिं – यमूएल, यामीन, ओहद, याकीन, सोहोर व कनानी कलाःपाखें दुम्ह काय् शौल।

11 लेवीया काय्पिं – गेशोर्न, कहात व मरारी।

12 यहदाया काय्पिं – शेलह, फारेस व जेरह। यहदाया तःधिपिं निम्ह काय् एर् व ओनान कनानय् हे सीगु खः। फारेसया काय्पिं – हेस्रोन व हामूल।

13 इस्साखारया काय्पिं – तोला, पुवा, याशूब व शिमोन।

14 जबूलनया काय्पिं – सेरेद, एलोन व यहलेल।

15 थुपिं पद्न-आरामय् लेआपाखें बूपिं याकूबया काय्पिं खः। वयापाखें छम्ह म्हाय् दीना नं दु। लेआया पाखें याकूबया मुक्कं स्विस्वम्ह सन्तान दु।

16 गादया काय्पिं – सेफोन, हाग्यी, शूनी, यसबोन, एरी, अरोदी व अरेली।

17 आशेरया काय्पिं – यिम्ना, यिशवा, यिशवी व बरीआ। इमि क्यहें सेरह खः। बरीआया काय्पिं – हेबेर व मल्कीएल।

18 थुपिं लाबानं थः म्हाय् लेआयात बियाहःम्ह दासी जिल्पाया पाखें दुपिं याकूबया सन्तान खः। थुपिं मुक्कं झिंखुम्ह दु।

19 याकूबया कलाः राहेलया काय्पिं – योसेफ व बेन्यामीन।

20 ओनयाम्ह पुजाहारी पोतीपेराया म्हाय् आसनतया पाखें मिश्रय् बूपिं योसेफया काय्पिं मनश्शे व एफ्राइम खः।

21 बेन्यामीनया काय्पिं – बेला, बेकेर, अशबेल, गेरा, नामान, एही, रोश, मुप्पीम, हुप्पीम व आर्द।

- 22 राहेलया पाखें बूपि याकूबया सन्तान थुपि हे खः। थुपि मुक्कं झिंप्यम्ह दु।
 23 दानया काय् – हुशीम।
 24 नप्तालीया कायपि – यहसेल, गुनी, येसेर व शिल्लेम।
 25 थुपि लाबानं थः म्हाय् राहेलयात बियाहःम्ह दासी बिल्हापाखें दुपि याकूबया सन्तान खः। थुपि मुक्कं न्हयम्ह दु।
 26 भौपि त्वःताः याकूबलिसें मिश्रय् वंपि वया सन्तान जक मुक्कं खुइखुम्ह दु।
 27 मिश्रय् बूपि योसेफया निम्ह काय् दु। थुकथं आः मिश्रय् याकूबया मुक्कं न्हयेम्ह सन्तान दत।

याकूब व योसेफ नापलाःगु

- 28 याकूबं योसेफयात थःत नापलायेत गोशेनय् वा धकाः धाय्के छवयेत यहदायात थः स्वयां न्हापा छवत। इपि अन थयंबलय्
 29 योसेफ थःगु रथ तयार यानाः थः बौ इस्राएलयात गोशेनय् नापलायेत पिहां वल। वं थः बौयात नापलायेवं घय्पुयाः ताःईतक ख्वयाच्चन।
 30 इस्राएलं योसेफयात धाल – “जिं छन्त नाप लानाः ख्वाः स्वये खन, छ मसीनि धकाः सिल। आः जि याउँक सीदत।”
 31 योसेफ थः दाजुकिजा व इपि लिसे वःपि फुक्कसित धाल – “आः जिं वनाः जुजुयात कनानय् च्वपि जिमि बाः, दाजुकिजापि व छँजःपि थन वःगु दु धकाः कने।
 32 जिं जुजुयात छिकपि फैजवाःत खः, उकिं थःपिन्के दुगु सा फै फुक्क वस्तु व सामान नं ज्वनावःगु दु धकाः धयाबी।
 33 “फारों छिकपिन्त, ‘छिपिं छु ज्या याइपिं?’ धकाः न्यन धाःसा
 34 ‘जिपिं फैजवाःत खः, जिपिं न्हापांनिसें फै ज्वयावयाच्चनापि खः’ धकाः धयादिसँ। अले वयकलं छिकपिन्त गोशेनय् च्वनेत थाय् बी। मिश्रय् च्वपिनि फै ज्वइपिं मनूत मयःगुलि योसेफं अथे धाय्कूगु खः।”

47

- 1 योसेफं थः न्याम्ह दाजु-किजापिन्त नापं ब्वना यंकाः फारोयाथाय् वनाः धाल, “जिमि बाः व दाजुकिजापिं थःपिनिगु सा, फै व थःपिन्के दुगु फुक्क वस्तु ज्वनाः कनानं थन वःगु दु। आः इपि गोशेनय् च्वनाच्चंगु दु।”
 2 अले वं थः न्याम्ह दाजुकिजापिन्त म्हसीका बिल।

3 फारों इमिके न्यन, “छिपिं छु ज्या याइपि?”

इमिसं धाल, “महाराज, जिपिं जिमिगु पुर्खानिसें हे फैजवा:त ख:।

4 कनान देशय् तसकं अनिकाल जुया: फै ज्वयेत तकं थाय् मदया: जिपिं थन च्वं वयागु ख:। उकिं सरकारं जिमित थन गोशेनय् च्वनेबियादिसँ।”

5 अले फारों योसेफयात धाल, “छिमि बा: व दाजुकिजापिं छन्थाय् व:गु दु।

6 मिश्र देश छंगु न्ह्य:ने दु। देशय् दुने दक्वसिबय् भिगु थासय् छिमि बा: व दाजुकिजापिन्त ति। इमित गोशेनय् हे च्वनेब्यु। इपिं मध्ये सुं ल्व:पिं व स:पिं दुसा इमित जिगु वस्तुया जिम्मा बियाब्यूसां ज्यु।”

7 अले योसेफ थ: बौ याकूबयात फारोया न्ह्य:ने हल। याकूबं फारोयात आशीर्वाद बिल।

8 फारों याकूबयात न्यन, “छि ग्व:दँ दत?”

9 याकूबं धाल, “जि आ: उखेंथुखें जुयागु सच्छि व स्विदँ दत। जिगु थ्व उमेर आपा: मदुसां तसकं दु:खं जा:। जिमि बा: बाज्यापिं म्वानावंगु ति ला जिगु उमेर थयं हे मथ्यंनि।”

10 याकूबं हाकनं छक: फारोयात आशीर्वाद बिल, अले फारोयाथासं पिहां वन।

11 योसेफं फारों धा:थें थ: बौ व दाजुकिजापिन्त रामसेस धा:थाय् च्वंगु मिश्रया दक्वसिबय् भिगु व बांला:गु थाय् बिया: तल।

12 योसेफ थ: बौ, दाजुकिजा व फुक्कसित नसाज्वलं नं हयाबिल।

तसकं अनिकाल जूगु

13 तसकं अनिकाल जूगुलि गनं हे अन्न मदु। मिश्र व कनान देशय् नं तसकं अनिकाल जूगुलि अनयापिं मनूत नये मखना: बमलात।

14 मिश्र व कनान देशयापिं मनूतयसं अन्न न्याना: पूगु धिबा फुक्क मुंका: योसेफं फारोया छैय् तयेहयातल।

15 मिश्र व कनान देशय् च्वंपिनि धिबा फुसेंलि मिश्रय् च्वंपिन्सं वया: योसेफयात धाल, “जिमिन्त अन्न बियादिसँ। मखुसा जिपिं छिगु न्ह्य:ने हे सी। जिमिके दुगु धिबा फुक्कं फुइधुंकल।”

16 योसेफ इमित धाल, “छिमिके दुगु धिबा फुइधुंकल सा वस्तु हिं। छिमिगु वस्तुया पलेसा जिं छिमिन्त अन्न बी।”

17 उकिं इमिसं थःपिन्के दुगु छैय् लहीपिं वस्तु हल। योसेफं अन्नया पलेसा इमिसं हःगु सल, फै, च्वलय, सा व गधा काल। थुकथं उगु दैय् योसेफं अन्नया पलेसा इमिगु छैय् लहीपिं वस्तु काल।

18 मेगु दैय् इपिं हाकनं वयाः हाल, “जिमिसं थःपिनिगु खँ छिगु न्ह्यःने सुचुके मखु। जिमिगु फुक्क धिबा नं फुइधुंकल, वस्तु नं फुक्क छिगु जुइ धुंकल। आः जिमिके जिमिगु म्ह व बुँ बाहेक मेगु छुं हे मदये धुंकल।

19 जिमित व जिमिगु बुँयात नाश यानादी मते। जिमित अन्न बियाः जिमित व जिमिगु बुँ कयादिसँ। थुकथं जिपिं जिमिगु बुँनापं फारोया दास दासी जुइ। जिमित पुसा बियादिसँ। अले जिपिं सी माली मखु, जिमिगु बुँ नं बाझः जुइ मखु।”

20 थुकथं योसेफं मिश्रया फुक्क बुँ छकू छकू यानाः फारोया निति न्यानाकाल। अन तसकं अनिकाल जगुलि फुक्क मिश्रीतयसं थःपिनिगु बुँ मीमाल। थुकथं मिश्रया फुक्क बुँ फारोयागु जुल।

21 अले मिश्रया फुक्क मनूत फारोया दास दासी जुल।

22 अन च्वपिं पुजाहारीतयसं जक थःपिनिगु बुँ मीम्वाःल। छायाःसा जुजुं हे इमित न्हियान्हिथं अन्न इनाबियातःगु दु।

23 अले योसेफं फुक्कसित धाल, “आः छिपिं व छिमिगु बुँ फुक्क जुजुयागु जुइ धुंकल। जिं आः छिमित बुँइ पीत पुसा बी।

24 लयेगु इलय् छिमिसं बुँइ सःगु न्याब्वय छब्व जुजुयात बीहयेमाः, अले प्यब्व धाःसा छिमिसं पुसाया निति व थथःगु परिवार व थः मस्तयगु नसाया निति तये फइ।”

25 इमिसं धाल, “छिं जिमित बचय् यानादिल। जिमि प्रभुया दया जिमिके दयाचवनेमा। जिपिं आः जुजुया दास जुयाचवने।”

26 उकिं मिश्र देशय् योसेफं बुँयागु छगू कानून हे दयकाबिल। मिश्रय् थ्व कानून आः तक नं दनि। थ्व कानूनकथं बुँयागु न्याब्वय् छब्व अन्न जुजुयागु जुइ। पुजाहारीतयगु बुँ जक जुजुयागु मजुल।

27 थुकथं मिश्रया गोशेनय् इस्राएलीतयसं थःपिनिगु थाय्बाय् दयकल। इमिसं अन यक्व सम्पत्ति दयकल। इमि सन्तान नं यक्व दयावल।

28 याक्व मिश्रय् झिन्हय्दँ म्वात, मुक्कं सच्छि व पिइन्हय्दँय् क्यन।

29 इस्राएलं थः सीत्यय्काः थःकाय् योसेफयात सःताः धाल, “छं जितः धाथें हे माया यानागु खःसा जितः थन मिश्रय् थुने मखु धकाः बचं ब्यु।

30 जि सी धुंकाः जितः थनं यंकाः जिमि बौ बाज्यापिं थुनातःथाय् हे थुनाब्यु।”

वं धाल, “जिं छिं धाःथें हे याये।”

31 इस्राएलं हाकनं धाल, “अथे याये धका: पाफ।” अले योसेफं पाफल। अले इस्राएल थ:गु लासाया छ्यंफुसय् भवपुल।

48

याकूबं एफ्राइम व मनश्शेयात आशिष ब्यगु

1 छुं ई लिपा योसेफयात सुनानं वया बौ याकूब तसकं म्हंमफय्का च्वन धका: कं वल। योसेफ थ: निम्ह काय् मनश्शे व एफ्राइमयात व्वना: याकूबयात स्व:वन।

2 याकूबयात सुनानं वया काय् योसेफ वयात नापला: व:गु दु धका: कन। व मफु मफु थ: हे दना: लासाय् पयतुत।

3 याकूबं योसेफयात धाल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं जित: कनान देशय् लुज:य् झाया: आशिष बिया: धयादिल –

4 “जिं छन्त यक्व सन्तान बी। छंपाखें जिं थीथी जाति दय्के। जिं छन्त थ्व थाय् बियाच्च्वना, अले सदां सदांया लागि थ्व छंगु व छिमि सन्तानयागु जुइ।’

5 “जि थन मिश्रय् वये न्ह्य: थन हे बूपिं छं निम्ह काय् मनश्शे व एफ्राइम नं रूबेन व शिमियोन थें जिम्ह हे ख:।

6 वयां लिपा बूपिं धा:सा जिम्ह जुइ मखु, छंम्ह हे जुइ। इमिसं वया दाजुपिं मनश्शे व एफ्राइमपाखें अंश काइ।

7 “जिं थथे छाय् यानागु धा:सा पदन-आरामं लिहां वयाच्च्वनाबलय् एप्रात (बेथलेहेम) थ्यने न्ह्य: हे कनान देशय् छिमि मां राहेल मन्त। जिं वयात अन हे लँसिथय् थुनेमाल।”

8 योसेफया काय्पिन्त खना: इस्राएलं न्यन, “थुपिं सु?”

9 योसेफं धाल, “थुपिं जिमि काय्पिं ख:। थुमित परमेश्वरं जित: थन हे मिश्रय् ब्यगु ख:।”

वं धाल, “इमित जिगु लिक्क छ्वयाहिं। जिं इमित आशिष बी।”

10 इस्राएल तसकं बुरा जुइ धुकूगुलि वं बांलाक मिखां मछू। उकिं योसेफं थ: काय्पिन्त वयागु लिक्क यंकाबिल। अले वं इमित चुप्पा नया: घयपुल।

11 इस्राएलं योसेफयात धाल, “त:दँ तक ला जिं छ सी धुकूल धयाच्च्वनागु। अले छंगु ख्वा: स्वये खनी मखुत धयाच्च्वनागु। परमेश्वरं थौं जित: छिमि काय्पिन्त नापं स्वये दय्काबिल।”

12 योसेफं थ: काय्पिन्त इस्राएलया पुलिं क्वकाल, अले बैय् भवपुला: इस्राएलयात भागि यात।

13 योसेफं दनाः थःकायुपि एफ्राइमयात इस्राएलया खवय् व मनश्शेयात जवय्पाखे लाकाः न्ह्यःने यंकल।

14 तर इस्राएलं थःगु जवगु ल्हाः यंकाः एफ्राइमया छेनय् तयाबिल, अले तःधीम्ह जूसां मनश्शेया छेनय् खव ल्हाः तयाबिल।

15 इस्राएलं योसेफयात आशिष बियाः धाल –
 “जिमि बाज्या अब्राहाम व जिमि बाः इसहाकं
 सेवा याःम्ह परमेश्वर,
 अले जिगु जिवंकाछि जिम्ह जवाः जुयादीम्ह
 परमेश्वरं थ्व मस्तयत् आशिष बियादीमा।

16 जितः दुःखय् ग्वाहालि यानादीम्ह स्वर्गादूतं
 थ्व मस्तयत् आशिष बियादीमा।
 अले थुमिपाखें हे जिगु नां, जिमि बाज्या अब्राहाम व
 बाः इसहाकयागु नां ल्यनाच्चने मा।
 पृथ्वीइ थुमि सन्तान यक्व दयाः न्यनावनेमा।”

17 थः बौनं जवगु ल्हाः एफ्राइमयागु छेनय् तःगु योसेफयात मयल। उकि वं एफ्राइमयागु छेनं थः बौया ल्हाः चीकाः मनश्शेया छेनय् तयाबीत स्वल।

18 वं थः बौयात धाल, “थथे मखु बाः, थ्व न्हापां बूम्ह खः, थ्वयागु छेनय् जवगु ल्हाः तयादिसँ।”

19 वया बौनं वयागु खँ मन्यसे धाल, “जिं स्यू पुता, जिं बांलाक स्यू। थ्वया सन्तान नं यक्व दयाः तःधनी तिनि। अयनं थ्वया किजा थ्व स्वयां यक्व तःधनी, अले वया सन्तान थीथी जातिया पुचः जुइ।”

20 उखुन्हु इस्राएलं इमित थथे धकाः आशिष बिल,
 “इस्राएलय् च्वंपिन्सं छिमिगु नां कयाः
 थथे धकाः आशिष बी,
 ‘परमेश्वरं छन्त एफ्राइम व मनश्शे थें दय्केमा।’ ”

थुकथं वं एफ्राइमयात मनश्शे स्वयाः न्ह्यःने तल।

21 अले वं योसेफयात धाल, “छं खँ हे खन, जि आः यक्व म्वाइ मखुत। परमेश्वर छिपिनापं दी। अले वय्कलं छिमित छिमि तापाःबाज्यापिनिगु देशय् हे लित यंकी।

22 जिं छन्त छिमि दाजुकिजापिन्त स्वयाः अप्वः गुँइच्चंगु छकू बुँ बियागु दु। व बुँ जिं थःगु तरवार व धनुषया बलं एमोरीतय्पाखें त्याकाकयागु खः।”

49

याकूबं थः काय्पिन्त आशिष ब्यूगु

1 याकूबं थःकाय्पिं फुक्कसित सःताः धाल, “छिपिं फुक्क थन वा, छिमित लिपा छु छु जुइतिनि धकाः जिं छिमित धाये।

2 “सकसिनं न्यँ, याकूबया काय्पिं
छिमि बाः इस्त्राएलं धाःगु खँ न्यँ।

3 रूबेन, छ जिम्ह न्हापांम्ह काय् खः,
छ जिगु बल खः,

जिगु ल्याय्म्हसूया न्हापांम्ह काय् खः,
जिगु दक्वसिबय् तःधंगु गौरव खः।

4 छ थातं मच्चंगु लः थें खः,
छ न्हापांम्ह जुयाच्चनी मखु,
छाय्धाःसा छ थः बौया लासाय् घन,
अले जिगु लासायात क्वह्दं कल।

5 शिमियोन व लेवी निम्ह दाजुकिजां
छगू हे कथंयापिं खः,
थुमिगु तरवार ल्वापुख्यापुया ज्याभः खः।

6 जिं गुबलें नं इमिगु ज्या
व बिचालय् ब्वति मकया
छाय्धाःसा इमिसं तमय् मनूत स्याःगु दु।
अले थःयत्थें द्रहंतयूत पाःगु दु।

7 इमिगु तंयात सराः लायेमा
छाय्धाःसा व तसकं ग्यानापु।

इमिगु तंयात सराः लायेमा
छाय्धाःसा व तसकं छाः।

जिं इमित ब्वथलाबी
जिं इमित इस्त्राएलय् छ्यालब्याल यानाबी।

8 यहदा, छन्त छिमि दाजुकिजापिन्सं तःधंकी,
छं थः शत्रुतयूत बुकाछवःगु दु
छिमि बौया काय्पिन्सं छन्त भागि याइ।

9 यहदा सिंहया मचा खः,

- व शिकारय् हे ब्वलन,
 सिंह थें व घ्वंस्यानाः ग्वारातुली।
 सुनां वयात थनेगु ऑट याइ?
 10 यहदाया ल्हातिइ न्ह्याबलें राजदण्ड दइ,
 वया सन्तानं न्ह्याबलें शासन याइ।
 जाति जातितयसं वयात कोसेलि हइ
 अले इमिसं वयाः वयात भागि याइ।
 11 वं थः गधायात भिगु दाखमाय् ची
 अले गधाया मचायात भिगु कचाय् ची।
 वं थःगु वसः दाखमघय् ही
 अले भान्तां लंयात दाखया रसय् ही।
 12 वयागु मिखा दाखमघ स्वयाः प्वालाप्वाला थी
 वयागु वा दुरु स्वयाः तुयुसे च्वनी।
 13 जबूलून समुद्रया सिथय् च्वंवनी
 व जहाज दिकेत ल्वःगु थाय् जुइ
 वयागु लागा सीदोन तक न्यनी।
 14 इस्साखार बल्लाःम्ह गधा खः,
 व पशुतयगु बारया दथुइ ग्वतुलाच्वनी।
 15 झासु लनेत बांलाःगु थाय् लुयेवं,
 अले झःझः धाःगु देश खनेवं,
 वं कु क्वबीत थःगु ब्वह क्वछुकी
 अले दास थें ज्या याइपिं ज्यामि जुइ।
 16 दानं इस्त्राएल्लया मेमेगु कुलं थें
 थः मनूतयत्त शासन याइ।
 17 दान लँसिथय् च्वंम्ह सर्प खः,
 व लँय् च्वंम्ह बिख दुम्ह सर्प खः।
 वं सलया ग्वालिइ न्याइ,
 अले सलया म्हय् च्वंम्ह कुतुं वनी।
 18 परमप्रभु! जि छिं उद्धार याइगु
 पियाच्वनागु दु।
 19 गादयात छथ्वःसिनं हय्क्काः वइ

- तर अःखतं वं इमित हयक्कयाः लिनाछवइ।
- 20 आशेरया यक्व अन्न सइ,
वं जुजुयात माःगु भिगु अन्न बी।
- 21 नप्ताली जंगलय् च्वंम्ह चल्ला खः
वं बाबांलाःपि मस्त बुइकी।
- 22 योसेफ बुंगाःचा नापं च्वंम्ह
गधाया मचा थें खः,
गुँच्चय् च्वंम्ह गधाया मचा थें।
- 23 शत्रुतयसं वयात वाणं कयकःवइ
इमिसं वयात थःपिनिगु धनुष वाण ज्वनाः लितुली।
- 24 तर याकूबया दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरया ग्वाहालि,
फैजवाः व इस्राएलया ल्वहँधीया ग्वाहालि
वयागु धनुष वाण तप्यना हे च्वनी,
अले वयागु लप्पा नं बल्लाना च्वनी।
- 25 छन्त थ्व ग्वाहालि छिमि बाःया
दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरपाखें वइ।
परमेश्वरं छन्त स्वर्गं वा वयकाः
पृथ्वीया तःलं लःधाः पिकयाः
अले यक्व सन्तान बियाः आशिष बियादी।
- 26 छिमि बाःयागु आशिष पहाड स्वयाः तःधं,
यक्व पहाड स्वयाः तःधं।
थ्व फुक्क आशिष छंगु छैनय् लायेमा
छायधाःसा छ छिमि फुक्क दाजुकिजापिनि नायः खः।
- 27 बेन्यामीन ग्यानापुम्ह फ्याकाध्वं खः।
सुथय् वं शिकार यानाहःगु नइ,
अले बहनी लुटे यानाहःगु इनी।”
- 28 थुपि इस्राएलया झिनिगू कुल खः। इमि बौन इमित ल्वयेक ब्यूगु आशिष थ्व
हे खः।

याकूब सीगु

29 अले याकूबं इमित उजं बिल, “जि आः याकनं हे सिनाः जिमि तापाबाज्यापिनाप मिलय् जू वने। जितः जिमि बौबाज्यापिलिसें हिती एप्रोनया बुँइ च्वंगु गुफाय् थुनाब्यु।

30 थ्व गुफा कनान देश्य् च्वंगु मप्रे लिक्क च्वंगु मक्पेलाया बुँइ च्वंगु गुफा खः। अब्राहामं थ्व गुफा सी थुनेत धकाः बुँनापं हिती एप्रोनया ल्हाति न्यानाकाःगु खः।

31 अन हे अब्राहाम व वया कलाः सारायात थुंगु खः। अन हे इसहाक व वया कलाः रिबेकायात नं थुंगु खः। अले अन हे जिं लेआयात नं थुनागु खः।

32 व बुँ व अन च्वंगु गुफा हितीतय्पाखें न्यानाकयातःगु खः।”

33 थः काय्पिन्त थुकथं उजं बीधुंकाः याकूब लासाय् ग्वारातुल अले सित।

50

याकूबयात थुंगु

1 योसेफ थः बौया म्हय भवसुलाः चुप्पा नयाः ख्वल।

2 अले वं थःथाय् च्वंपिं वैघतय्त थः बौया सीम्हय् नस्वाः वःगु मलम पाकेबिल।

3 थ्व पिइन्ह्या ज्या खः। मिश्रीत नं न्हयेन्हू तक दुःखं च्वन।

4 दुःखं च्वनेगु न्हि क्वचायेवं योसेफं भारदारतय्त थथे धाल, “जिगु थुलि खँ फारोयाथाय् यंकाब्यु।

5 जिमि बाःनं जितः थथे धकाः पाफय्काथकल, ‘जि सीत्यनागु दु। कनान देश्य् जि थःम्हं हे म्हयाथकागु चिहानय् जितः थुनाब्यु।’ उकिं जितः फारों वनेगु उजं बियादीसा जि वनाः वये।”

6 फारों धाल, “छिमि बाःनं पाफय्कू थें कनानय् वनाः थुनाः वा।”

7 उकिं योसेफ थः बौयात थुनेत वन। व नापं फुक्क भारदारत, ततःधिपिं मनूत व मूमूपिं मनूत फुक्क वन।

8 योसेफया छँजः सकलें, वया दाजुकिजापिं व वया बौया थःथितिपिं नं फुक्क वन। थः मस्त, सा फै व वस्तु जक अन हे गोशेनय् त्वःताथकल।

9 मनूत रथय् च्वनाः व सल गयाः नं व नापं वन। थ्व तसकं तःधंगु हुल खः।

10 यर्दन लिक्क च्वंगु आतादया छ्व पाइगु ख्यलय् थ्यंसेंलि इमिसं तसकं दुःख यानाः ख्वल। योसेफ अन थः बौया न्हयन्ह्या दुःखं च्वन।

11 अन च्वनीपि कनानीतयसं आतादया छ्व पाइगु ख्यलय् तसकं नुगः मछिंकाः ख्वःगु खनाः थथे धाल, “थ्व ला मिश्रीतय् सी हःगु जुयाच्च्वन खनी।” उकिं यर्दन लिक्कया व थाय्यात हाबिल मिश्रइम धायेगु यात।

12 थुकथं याकूबं धाःथें वया कायपिन्सं यात।

13 इमिसं वयागु सीम्हयात कनान देशय् थयंक हे यंकाः अब्राहामं हिती एप्रोनपाखें न्यानाकयातःगु मग्नेया लिक्क च्वंगु मक्पेलाया बुँइ च्वंगु गुफाय् थुनाबिल।

14 थः बौयात थुने धुंकाः योसेफ, थः दाजुकिजापिं अले व नापं वःपिं फुक्कलिसें मिश्रय् लिहां वल।

योसेफं थः दाजुपिन्त हपाः ब्यूगु

15 थःपिनि बौ सीगु खनाः योसेफया दाजुपिनि थवंथवय् थथे खँ ल्हात, “योसेफं आः तक नं ईख तयाः झीसं वयात यानागुया बदला काःसा छु यायेगु?”

16 उकिं इमिसं योसेफयाथाय् थथे धाय्के छ्वत, “सी न्ह्यः छिकपिनि बाःनं छितः थथे धायेत जिमित धयाथकूगु खः –

17 ‘छन्त मभिकूगुलिइ छं छिमि दाजुपिन्त क्षमा या।’ उकिं आः छिकपिनि बाःया परमेश्वरया दासतयत् इमिसं याःगु दूबिदुंया लागि क्षमा बियादिसँ।” थ्व न्यनाः योसेफ ख्वल।

18 वया दाजुपिन्सं वयाः वयागु न्ह्यःने भ्वसुलाः धाल, “जिपिं छिकपिनि दास खः।”

19 योसेफं इमित धाल, “ग्याये मते, जि छु परमेश्वर खः ला?

20 छिमिसं जितः स्यंकेत स्वल, परमेश्वरं थुकिया पलेसा भिं यानादिल। थौं झी फुक्कं गुकथं बचय् जुयाच्च्वना, व उकिया हे लिच्चः खः।

21 उकिं ग्याये मते। जिं छिमित व छिमि मचाखाचायात लही।” थुकथं वं थः दाजुपिन्त हपाः बिल।

योसेफ सीगु

22 योसेफ थः दाजुकिजापिलिसे मिश्रय् हे च्वन। योसेफ सच्छि व झिदँ तक म्वात।

23 योसेफं एफ्राइमया पाखें छुइ तकं खन। वं मनश्शेया काय् माकीरया नकतिनि बूपिं मस्त तकं थःगु मुलय् तये खन।

24 सी न्ह्यः योसेफं थः दाजुकिजापिन्त धाल, “जि आः यक्व म्वाइ मखुत। परमेश्वरं छिमिगु बिचाः यानादी। अले छिमित थनं अब्राहाम, इसहाक व याकूबयात बचं बियादीगु देशय् यंकादी।”

25 अले योसेफं इमित पाफयकेबिल, “परमेश्वरं छिमित यंकादीगु देशय् जिगु अस्थि यंके धकाः जितः बचं ब्यु।”

26 थुकथं योसेफ सच्छि व झिदँ दयकाः मिश्रय् हे सित। वयागु म्हयात नस्वाः वःगु मलम पानाः बाकसय् तथा तल।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7